

การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
กองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ที่ 2 ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

สารนิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต
สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ
มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี
ปีการศึกษา 2544

นางสาวอรทัย เกษภักดิ์ศรี : การประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง : กรณีศึกษา
 กองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ที่ 2 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง
 จ. นครราชสีมา
 อาจารย์ที่ปรึกษา : ดร. รังสรรค์ พาลพ่าย, 125 หน้า

บทคัดย่อ

สารนิพนธ์ฉบับนี้เป็นการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งละ
 1 ตำบลบาท ซึ่งพื้นที่ผู้จัดทำสารนิพนธ์รับผิดชอบอยู่ คือ หมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ที่ 2
 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา มีครัวเรือน 300 ครัวเรือน มีประชากรทั้งหมด 1187
 คน เป็นชาย 555 คน เป็นหญิง 632 คน ในการศึกษาครั้งนี้ใช้วิธีเก็บข้อมูลจากแบบสอบถาม
 การสังเกต พูดคุย ชักถาม และสัมภาษณ์คณะกรรมการกองทุน สมาชิกกองทุน และประชากรใน
 หมู่บ้าน เพื่อให้ได้มาซึ่งข้อมูลที่ต้องการ

หมู่บ้านหนองโพธิ์ มีปัญหาด້ายกับหมู่บ้านชนบทยากจนทั่วไป คือ ปัญหาทาง
 สังคม ปัญหาเศรษฐกิจ ซึ่งโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายที่ดี เป็นแหล่ง
 เงินทุนหมุนเวียน เป็นกองทุนพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่าย และบรรเทาเหตุฉุกเฉิน ช่วย
 ให้ประชากรในหมู่บ้านมีงานทำ และธุรกิจเพิ่มขึ้น โดยการนำเงินกองทุนไปใช้ให้เกิดประโยชน์
 และคุ้มค่าที่สุด

สาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ

ปีการศึกษา 2544

ลายมือชื่อนักศึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา

ลายมือชื่ออาจารย์ร่วมปรึกษา

หน้าอนุมัติ

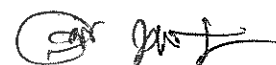
อาจารย์ที่ปรึกษาและกรรมการสอบ ได้พิจารณาสารนิพนธ์ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการและการประเมินโครงการของสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารีได้

อาจารย์ที่ปรึกษา

(ดร.รังสรรค์ พาลพ่าย)

กรรมการ

(ดร.รังสรรค์ พาลพ่าย)

(นายอุดมวิทย์ มณีวรรณ)

อนุมัติให้สารนิพนธ์ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิต สาขาการจัดการและการประเมินโครงการ

(.....)

คณบดีสำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม

๒๕๖๕

วันที่.....เดือน.....พ.ศ.....

กิตติกรรมประกาศ

สารนิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงด้วยดี, ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ บุคคลและกลุ่มบุคคลต่างๆ ที่กรุณาให้คำปรึกษา แนะนำ ช่วยเหลือ อย่างดียิ่ง ทั้งในด้านวิชาการและด้านการดำเนินงานวิจัย อาทิเช่น

- ดร.รังสรรค์ พาลพ่าย อาจารย์ที่ปรึกษา
- คุณ อุดมวิทย์ มณีวรรณ อาจารย์นิเทศ
- คณะอาจารย์ประจำสาขาวิชาเทคโนโลยีการจัดการ สำนักวิชาเทคโนโลยีสังคม มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี ที่ให้คำแนะนำปรึกษาทางด้านวิชาการ
- พัฒนาการชุมชน ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา
- นายอำเภอ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน ผู้นำชุมชน ประธานกองทุนหมู่บ้านที่ให้ข้อมูล และอำนวยความสะดวก และขอขอบคุณพี่น้องในหมู่บ้านที่ได้ให้ความอนุเคราะห์ต่างๆ

ท้ายนี้ ขอกราบขอบพระคุณบิดา มารดา ที่ให้การเลี้ยงดูอบรมและส่งเสริมการศึกษา เป็นอย่างดีตลอดมา จนทำให้ผู้วิจัยประสบความสำเร็จในชีวิต

อรทัย เกษภักย์ศรี

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อ	ก
หน้าอำนวยการ	ข
กิตติกรรมประกาศ	ค
สารบัญ	ง
สารบัญแผนภาพ	ฉ
สารบัญตาราง	ช
บทที่ 1 บทนำ	
1. ภูมิหลังหรือหลักการและเหตุผล	1
2. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	2
3. กรอบความคิดทฤษฎี	3
4. วิธีดำเนินการ	5
5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ	6
บทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	
1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์ และระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ	7
2. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544	13
3. หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบซัพพอร์ตโมเดล	17
4. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมือง	19
บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ	
1. วิธีการประเมินโครงการ	21
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	22
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ	24
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ	27
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล	28

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
6. การวิเคราะห์ข้อมูล	29
บทที่ 4 ผลการติดตามการประเมินโครงการ	
1. ผลการประเมินบริบทชุมชน	32
2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม	46
3. ผลการทดลองวิธีการใหม่	53
4. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้รู้	53
5. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ	55
6. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ	56
บทที่ 5 สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ	
1. สรุป อภิปรายผล	60
2. ข้อเสนอแนะ	63
บรรณานุกรม	
ภาคผนวก	

สารบัญแผนภาพ

แผนภาพ	หน้า
1. แสดงองค์ประกอบภายในหมู่บ้านในรูปแบบของ "ซีพพีโมเดล"	4
2. แสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจและประเภทของการประเมิน	21

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
1. จำนวนประชากรจำแนกตามเพศ	23
2. จำนวนประชากรจำแนกตามช่วงอายุ	23
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมิน โครงการ	24
4. แหล่งน้ำ (ทั้งของสาธารณะและส่วนบุคคล)	38

บทที่ 1

บทนำ

1. หลักการและเหตุผล

ประเทศไทยประสบปัญหาความยากจนมาตลอด ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องรีบแก้ไขปัญหาดังกล่าวโดยเร่งด่วน ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ในอดีตการพัฒนาของประเทศ เรามุ่งเน้นแต่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเศรษฐกิจ เป็นส่วนใหญ่ ทำให้เกิดช่องว่างความยากจนมากขึ้น ทำให้เกิดความอ่อนแอในสังคมชนบท เป็นเหตุให้ปัญหาต่างๆ ตามมามากมาย ด้วยเหตุนี้ การแก้ไขปัญหาความยากจนจึงต้องปรับกระบวนการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับการสร้างรากฐานในระดับล่างให้เข้มแข็ง คือ ยึดหมู่บ้านเป็นคำตอบสุดท้ายหรือเป้าหมายของการพัฒนา จากความประทับใจในประสบการณ์การทำงานของชาวบ้านที่ได้กระทำกิจกรรมร่วมกันในการบริหารจัดการ ด้วยทักษะ ภูมิปัญญาของตนเอง ในรูปของกลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต กลุ่มสัจจะออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน ธนาคารหมู่บ้านและกองทุนอื่น ๆ มากมาย รัฐบาลจึงมองเห็นความสามารถ ทักษะจากการทำงานของชาวบ้านจึงได้กำหนดนโยบาย “กองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท” เพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยกระบวนการชุมชนมุ่งเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพการเรียนรู้ของชุมชนเพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง ซึ่งหมู่บ้านที่ผู้ทำสารนิพนธ์รับผิดชอบอยู่ คือ หมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ 2 ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา มีจำนวนครัวเรือน 300 หลังคา จำนวนประชากรทั้งหมด 1,187 คน ชาย 555 คน หญิง 632 คน อาชีพส่วนใหญ่ คือ รับจ้าง ทำสวน ทำนา ปัญหาที่สำคัญ คือ เงินไม่มีลงทุนทำอาชีพและปัญหาคนว่างงาน ซึ่งนโยบายกองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาทเป็นนโยบายที่สามารถแก้ปัญหาดังกล่าว ของหมู่บ้านและชุมชนเมืองได้เป็นอย่างดี

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นนโยบายเร่งด่วนของรัฐบาลเพื่อประโยชน์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยมีปรัชญาในการสร้างจิตสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและการจัดการหมู่บ้านและชุมชนให้เห็นคุณค่า และภูมิปัญญาของตนเองมีการเกื้อกูลผู้ด้อยโอกาส ช่วยลดความยากจน และนำไปสู่การสร้างงานสร้างรายได้ให้แก่ประชาชนและสามารถช่วยให้ประชาชนได้มีโอกาสใช้ภูมิปัญญาและศักยภาพสำหรับก้าวเข้าสู่เศรษฐกิจใหม่ ซึ่งนโยบายของรัฐบาลจะจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ในลักษณะของเงินทุนหมุนเวียน เป็นกองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ ลดรายจ่ายและบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน ซึ่งการส่งเสริม

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีเป้าหมายหลักที่สำคัญคือ ให้การดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพ ผู้กู้เงินสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้ และทำให้ชุมชนเกิดความเข้มแข็ง โดยมีกลุ่มองค์กรเพิ่มขึ้นมีเครือข่ายการเรียนรู้ สามารถมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นได้จากความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมืองที่ได้จัดตั้งกองทุนแล้วเสร็จ และได้รับอนุมัติให้ตั้งกองทุน รับการจัดสรรโอนเงินเข้ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้ว หรือชุมชนที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติก็ตาม โครงการกองทุนหมู่บ้านของแต่ละชุมชนท้องถิ่นบรรลุวัตถุประสงค์ ตามเจตนารมณ์ข้างต้นมาน้อยเพียงใด จึงสมควรมีการประเมินกองทุนหมู่บ้าน โดยนักศึกษาลักษณะการประเมินในรูปของ “สารนิพนธ์” (Substantive Report) เพื่อแสดงให้เห็นความสำเร็จตลอดจนจุดอ่อนที่ควรปรับปรุงของแต่ละท้องถิ่น และเพื่อเป็นการพัฒนาความรู้ความสามารถของนักศึกษาในด้านการพัฒนาชุมชนท้องถิ่น

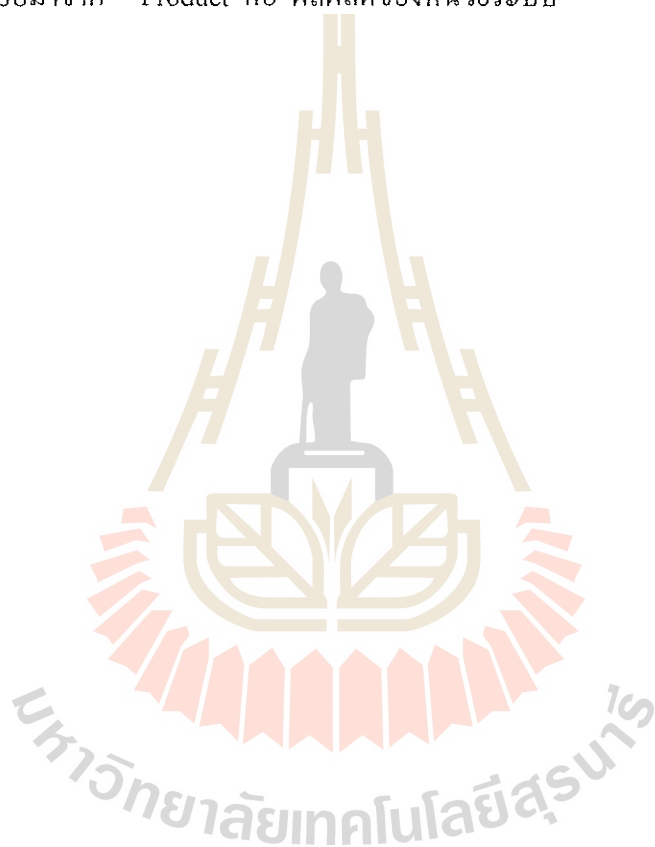
2. วัตถุประสงค์ของโครงการ

1. เพื่อทราบว่ากระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติบรรลุเป็นมามากน้อยเพียงใด
 - 1.1 ท้องถิ่นชุมชนมีกองทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้ หรือสวัสดิภาพของสมาชิก
 - 1.2 ท้องถิ่นชุมชนมีความสามารถในการบริหารจัดการกองทุน
 - 1.3 ท้องถิ่นชุมชนมีกระบวนการพึ่งพาตนเอง โดยการเรียนรู้และคิดริเริ่ม เพื่อแก้ปัญหาของตนเอง มีการสร้างศักยภาพของตนเอง และมีการสร้างเศรษฐกิจแบบพอเพียง
 - 1.4 เศรษฐกิจระดับฐานรากของประเทศได้รับการกระตุ้น และมีภูมิคุ้มกันกับทั้งสังคมก็มีภูมิคุ้มกัน
 - 1.5 ประชาชนในท้องถิ่นมีศักยภาพ และความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคม
2. เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุเป้าหมายดังกล่าว มีอะไรบ้าง
 3. เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กร เพื่อการเรียนรู้ซึ่งมีการเชื่อมโยงระหว่างกันภายในชุมชนท้องถิ่นระดับหมู่บ้าน ระดับตำบล ระดับประเทศ
 4. เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน และพื้นที่เป้าหมายเพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านกำหนด

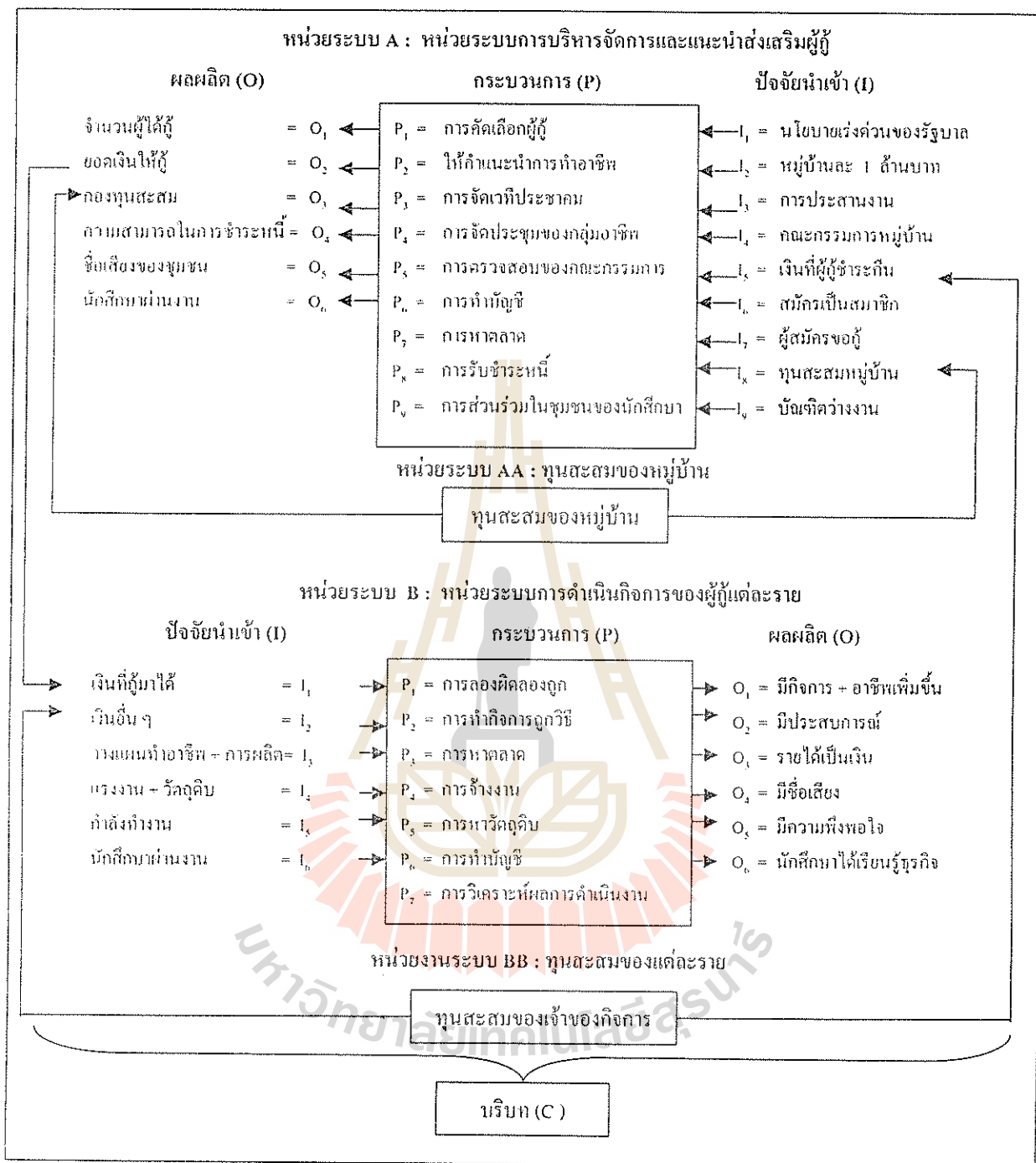
3. กรอบความคิดทางทฤษฎี

กรอบความคิดทฤษฎี ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ 2 จะใช้แนวคิดรูปแบบการประเมินของ สตัฟเฟิลบีม (Stufflebeam) ที่เรียกว่า “ซีพีพีโมเดล” โดยที่อักษร มีความหมาย ดังนี้

- C ย่อมาจาก Context คือ บริบทของหน่วยระบบ
- I ย่อมาจาก Input คือ ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ
- P ย่อมาจาก Process คือ กระบวนการของหน่วยระบบ
- P ย่อมาจาก Product คือ ผลผลิตของหน่วยระบบ

แผนภาพนี้ แสดงองค์ประกอบภายในหมู่บ้านในรูปแบบของ "ซิฟท์โมเดล" ซึ่งมีส่วนประกอบดังนี้

แผนภูมิ ระบบการทำงานโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

จากแผนภูมิ แสดงภาพโดยรวมของการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและผู้กู้ จึงประกอบด้วย 2 ส่วน

ส่วนที่ 1 เป็นหน่วยระบบ A ได้แก่ หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้โดยที่หน่วยระบบสะสมทุนเป็นหน่วยระบบฟุ้ง คือ หน่วยระบบ AA

ส่วนที่ 2 เป็นหน่วยระบบ B ได้แก่ หน่วยระบบการดำเนินกิจการผู้กู้แต่ละรายโดยมีหน่วยระบบสะสมทุนเป็นหน่วยระบบฟุ้ง คือ หน่วยระบบ BB

ความเชื่อมโยงที่สำคัญของหน่วยระบบ A และ B คือ หน่วยระบบกองทุนเป็นผู้ให้เงินกู้แก่หน่วยระบบ B และอาจจะช่วยหาตลาดจำหน่ายสินค้าบางอย่าง ตลอดจนช่วยหาวิธีแนะนำดำเนินกิจการให้ได้ผลดี ส่วนหน่วยระบบ B เมื่อดำเนินการได้ผลดี ส่งคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยให้กับหน่วยระบบ A

บริบท (C) ในที่นี้ หมายถึง บริบทของหน่วยระบบ A และ B เช่น สภาพภูมิประเทศและประชากรของชุมชน ตลอดจนสภาพเศรษฐกิจโดยทั่วไปของประเทศและนโยบายของรัฐบาลเกี่ยวกับกองทุนดังกล่าว

4. วิธีดำเนินการ

- การดำเนินการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีขั้นตอนดังต่อไปนี้
- ขั้นที่ 1 ศึกษาให้เข้าใจเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 - ขั้นที่ 2 ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในชุมชนท้องถิ่นที่ผู้ทำสารนิพนธ์ได้เข้าไปปฏิบัติงาน
 - ขั้นที่ 3 ใช้ชีพม์โมเดลวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้านและกำหนดตัวบ่งชี้ ตลอดจนตัวแปรที่จะทำการเก็บข้อมูล
 - ขั้นที่ 4 เก็บรวบรวมข้อมูล จะมีวิธีเก็บข้อมูลดังนี้

4.1 การสังเกต

4.2 การสัมภาษณ์

4.3 ใช้แบบสอบถาม

4.4 ศึกษาจากเอกสาร

- ขั้นที่ 5 จัดระบบและวิเคราะห์ข้อมูลจากเอกสารที่เกี่ยวข้องและตามแบบรายงาน นร.1 – นร. 12

ขั้นที่ 6 การนำเสนองานสารนิพนธ์ ซึ่งจะนำเสนองานสารนิพนธ์ ดังนี้

- บทที่ 1 บทนำ
- บทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง
- บทที่ 3 วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ
- บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ติดตามการประเมินโครงการ
- บทที่ 5 สรุป อภิปรายผล

บรรณานุกรม

ภาคผนวก

5. ผลที่คาดว่าจะได้รับจากการประเมินโครงการ

1. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการดำเนินงาน และกระบวนการจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
2. ได้ทราบและมีความรู้ความเข้าใจปัจจัยต่าง ๆ ที่เป็นอุปสรรคและสนับสนุนการดำเนินงานของกองทุนฯ
3. ได้ตัวชี้วัด ความเข้มแข็งของการบริหารการพัฒนาเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านฯ และแนวทางวัดความสำเร็จในโครงการพัฒนาต่าง ๆ ระดับหมู่บ้านและชุมชน
4. ผู้ศึกษา ได้ความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับการศึกษาที่มีระเบียบวิธีที่เป็นวิทยาศาสตร์ อันจะนำไปสู่การคิดวิเคราะห์ปัญหาต่าง ๆ อย่างเป็นระบบได้

บทที่ 2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

1. นโยบาย หลักการ วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

1.1 นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล ซึ่งได้แถลงต่อรัฐสภาในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองแห่งละ 1 ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุนสร้างอาชีพและรายได้ ให้แก่ประชาชนในชุมชนและวิสาหกิจขนาดเล็ก โดยชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนเชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ระหว่างชุมชน ราชการ เอกชนและประชาสังคม และเป็นการกระจายอำนาจให้ท้องถิ่นเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน และเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับกองทุนเพื่อการพัฒนาอาชีพ สร้างรายได้ สตรีรายจ่าย และบรรเทาเหตุฉุกเฉินและความจำเป็นเร่งด่วน อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและการบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการเสริมสร้างความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชน ในหมู่บ้านและชุมชนเมืองสู่การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อีกทั้งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต และเพื่อให้นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองบรรลุเป้าหมาย พ.ต.ท. ดร.ทักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ยังได้อนุมัติงบประมาณให้ดำเนินงานหลายโครงการและมีส่วนหนึ่งที่เข้าไปเกี่ยวข้องกับกระทรวงศึกษาธิการ คือ โครงการอบรมคณะกรรมการหมู่บ้าน หมู่บ้านละ 3 คน เป็นโครงการให้ความรู้แก่คณะกรรมการหมู่บ้าน โดยทำร่วมกับกระทรวงศึกษาธิการ ซึ่งมีผู้แทนจากสถาบันราชภัฏ สถาบันเทคโนโลยีราชมงคล กรมอาชีวศึกษา และกรมการศึกษานอกโรงเรียนร่วมกันให้ความรู้โดยตรงกับคณะกรรมการหมู่บ้าน ส่วนโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านนั้นมีหลักการสำคัญเพื่อส่งเสริมประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โครงการหลังนี้ให้สามารถพัฒนาได้อย่างต่อเนื่อง มีความมั่นคง จนทำให้ท้องถิ่นมีความเข้มแข็งด้านเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สามารถพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน โดยผ่านกระบวนการทางการศึกษา

1.2 หลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

1. การเสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น ชุมชนจะเป็นผู้กำหนดอนาคต และการจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง

2. ความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง

3. เสริมสร้าง ความรัก ห่วงเห่น ความรับผิดชอบของชุมชนและท้องถิ่น

4. กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐานรากแก้ว

ของชุมชน

5. เสริมสร้าง “ความมั่นคงด้านเศรษฐกิจ” ของหมู่บ้านและชุมชน

1.3 วัตถุประสงค์ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีดังนี้

1. เป็นแหล่งเงินทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

2. ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถ ในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

3. เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้านการเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหา และเสริมสร้างศักยภาพและส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

4. กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

5. เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจและสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

1.4 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีระเบียบเกี่ยวข้อง ดังนี้

1. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 ประกอบด้วย 2 หมวด ดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

หมวด 2 สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

2. ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ประกอบด้วย 9 หมวด ดังนี้

หมวด 1 ข้อยความทั่วไป

หมวด 2 กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

หมวด 3 คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน
และชุมชนเมือง

หมวด 4 คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้าน
ระดับจังหวัด

หมวด 5 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

หมวด 6 กองทุนและสมาชิกกองทุน

หมวด 7 การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

หมวด 8 การทำบัญชีและการตรวจสอบ

หมวด 9 บทเฉพาะกาล

ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้ทำสารนิพนธ์ จะใช้แนวทางนโยบาย หลักการ
วัตถุประสงค์และระเบียบกองทุนหมู่บ้าน และชุมชนเมืองดังกล่าว เป็นหลักในการประเมิน
โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองด้วย

1.5 ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ พ.ศ. 2544

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ ประกอบไปด้วย 2 หมวด ดังนี้

หมวด 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 6 ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมืองแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี
ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธานคน
ที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่สอง รัฐมนตรีประจำสำนักนายก
รัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สาม ผู้อำนวยการสำนักงบประมาณ
เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัด
กระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวง
อุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการกระทรวง
มหาดไทย ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและ สหกรณ์การเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน 10 คน เป็น
กรรมการ เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน 3 คน
กรรมการจำนวนอย่างน้อยสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน

ข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ หรือในกรณีที่คณะรัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งคณะกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่ากรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ 8 นอกจากพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ 7 กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (1) ตาย
- (2) ลาออก
- (3) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (4) คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- (5) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือนไร้ความสามารถ
- (6) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ 9 การประชุมของคณะกรรมการ ต้องมีกรรมการมาประชุม ไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ 10 คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองและกองทุน

- (2) กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
- (3) จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- (4) กำหนดแผนงาน และออกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้ง และแนวทางการบริหารงานกองทุน
- (5) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหา และจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน
- (6) ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการบริหารกองทุน
- (7) แต่งตั้งคณะกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้
- (8) ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้
- (9) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานสำนักงานอาจมีคำสั่งให้ข้าราชการ หรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะช่วยให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาก็ได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้
- (10) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
- (11) ปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจและหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ 11 การประชุมของคณะกรรมการให้นำข้อ 9 มาใช้กับการประชุมและวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ 12 ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ได้เข้าประชุมคำตอบแทนตามอัตราที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาเข้าประชุมและคำตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. 2523 และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หมวด 2 สำนักคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ 13 ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติในสำนัก
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อ 14 สำนักงานมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ
- (2) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะกรรมการ
- (3) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของ
คณะกรรมการและของกองทุน
- (4) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชน ได้ทราบถึงการจัดตั้งนโยบายและ
แนวทางการบริหารกองทุน
- (5) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่
เกี่ยวข้องเพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน
- (6) จัดให้มีหรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจง และฝึกอบรมบุคลากร
ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
- (7) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหาร
และจัดการกองทุน
- (8) ให้การสนับสนุนปรึกษาหารือและข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับ
นโยบายระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
- (9) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่
เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
- (10) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
- (11) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

2. แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

2.1 แบบติดตามสังเกตการณ์คัดเลือกคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง มีวิธีการดำเนินการ ดังนี้

1. เปิดเวทีชาวบ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละ 1 คน
2. ชี้แจง ทำความเข้าใจเตรียมความพร้อม
3. องค์กรประชุมของเวทีชาวบ้าน คือ หัวหน้าครัวเรือน จำนวน 3 ใน 4 ของ
ครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน

4. ร่วมกันกำหนดวิธีการและดำเนินการเลือกกันเอง
5. ดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุน
6. เลือกคนดี มีความรู้ ประสบการณ์ มีความเสียสละ ที่มีคุณสมบัติและไม่มี

ลักษณะต้องห้าม

สำหรับคุณสมบัติของคณะกรรมการ ของระเบียบคณะกรรมการว่าด้วย การจัดตั้ง และบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 มีดังนี้

1. มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้าน และอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นเวลาไม่น้อยกว่า 2 ปี
2. บรรลุนิติภาวะอายุ 20 ปี บริบูรณ์
3. ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา รับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วม ไม่ติดการพนันข้องกับสิ่งเสพติด ไม่มีประวัติเสียด้านการเงิน ยึดมั่นในระบบประชาธิปไตย
4. ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย ไร้ความสามารถ เสมือนไร้ความสามารถ
5. ไม่เคยได้รับโทษจำคุก เว้นแต่โทษที่กระทำโดยประมาท
6. ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุด ว่ามีความผิดแต่รอการกำหนดโทษหรือการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ ยกเว้นความผิดฐานทำให้เสียทรัพย์และความผิดฐานบุกรุก

7. ไม่เคยถูกปลดออก ไล่ออก จากราชการ
8. ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา 68 วรรค 2
9. ไม่เป็นผู้พ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน โดย
 - 9.1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของคณะกรรมการทั้งหมดที่มีอยู่

- 9.2 ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนน 2 ใน 3 ของ จำนวนสมาชิกทั้งหมด

2.2 แบบคำขอขึ้นทะเบียนและประเมินความพร้อมของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง การขึ้นทะเบียนกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง มีขั้นตอนดังนี้

1. จัดทำแบบขอขึ้นทะเบียนตามแบบ กทบ.2 ซึ่งขอรับแบบ กทบ.2 จากคณะกรรมการการสนับสนุนระดับอำเภอ
2. ให้ยื่นแบบคำขอขึ้นทะเบียนกับธนาคารออมสินหรือธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์ การเกษตร ที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติกำหนด พร้อมเอกสารที่เกี่ยวข้องคือ ระเบียบ ข้อบังคับของกองทุน

3. เปิดบัญชีกับธนาคาร

เมื่อกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองได้ยื่นขึ้นทะเบียนต่อธนาคารแล้วคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ร่วมกับกองทุนหมู่บ้าน จะประเมินความพร้อมในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การคัดเลือกคณะกรรมการกองทุน
2. คุณสมบัติของคณะกรรมการกองทุน
3. ความรู้ ประสบการณ์ และความมั่นใจการบริหารกองทุนของคณะกรรมการกองทุน
4. ระเบียบ ข้อบังคับในการดำเนินการกองทุน
5. การมีส่วนร่วมของชาวบ้านหรือสมาชิกในการจัดการกองทุน
6. การปฏิบัติของสมาชิกตามระเบียบและข้อบังคับของกองทุน
7. การเปิดบัญชีเงินฝากของกองทุน

2.3 ระเบียบกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ระเบียบข้อบังคับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ 2 ต.หนองกระทุ่ม

อ.เมือง จ.นครราชสีมา มีดังต่อไปนี้

1. ที่ตั้ง
2. วัตถุประสงค์
3. แหล่งที่มาของกองทุน
4. คุณสมบัติของสมาชิก
5. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก
6. การพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก
7. การชำระหนี้
8. คุณสมบัติของคณะกรรมการ
9. ประเภทการกู้ยืมเงิน
10. การอนุมัติเงินกู้
11. การพิจารณาให้กู้
12. อัตราดอกเบี้ย
13. การทำสัญญาเงินกู้
14. การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี

2.4 การพิจารณาเงินกู้สำหรับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

การพิจารณาเงินกู้ให้กับผู้กู้นั้น คณะกรรมการจะต้องดำเนินการตามหมวด 7 ว่าด้วยการกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

หมวด 7 การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ 30 สมาชิกตามข้อ 18(3) ที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอกู้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ 31 คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุน มีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิก เพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนห้าหมื่นบาท

การอนุมัติเงินกู้ฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็น

ข้อ 32 ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอทั้งหมด หรือบางส่วน ให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงินตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารรับทราบโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคน เพื่อเป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้

ให้ผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร และแจ้งหมายเลขบัญชีออมทรัพย์ให้คณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็ว

การโอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ตามวรรคสอง ธนาคารจะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าในบัญชีผู้กู้ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน ตามคำสั่งและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ 33 คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ไม่ว่าจะเป็นบุคคล หรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ 34 ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกโดยคำนึงถึงจารีตประเพณีและสภาพเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

ข้อ 35 การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้กู้ชำระให้แล้วเสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนทุกประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงินไปส่งคืน ณ ธนาคาร และนำหลักฐานการส่งชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนไปมอบให้คณะกรรมการกองทุน เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ 36 ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนต้นเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ให้ผู้กู้เบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอนสำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณายกเลิกหรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กู้รายหนึ่งรายใดก็ได้เมื่อมีเหตุผลอันสมควร และด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่ง หรือดำเนินการอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ 37 ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้กู้นำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญา และเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้โดยทันที

ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิก เพื่อลงมติให้ผู้กู้ซึ่งนำเงินกู้ไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้ยืมเงินพ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลาสามสิบวัน หลังจากวันยกเลิกสัญญา

สมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคสอง ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ 2 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา มีเกณฑ์การพิจารณาเงินกู้ของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนี้

1. เป็นผู้ที่พำนักหรือพักอาศัยอยู่ในบ้านหนองโพธิ์ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน
2. เป็นผู้มีอายุครบ 20 ปี บริบูรณ์
3. เป็นผู้มีนิสัยดีงาม มีความรู้ความเข้าใจเห็นชอบด้วยหลักการของกองทุนและสนใจจะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน

4. เป็นผู้ที่คณะกรรมการกองทุนได้มีมติเห็นชอบให้เข้าเป็นสมาชิก

5. เป็นผู้ที่พร้อมจะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน

6. อดทน เสียสละ ไม่เห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ

การอนุมัติเงินกู้สมาชิกที่จะขอกู้เงินจะต้องจัดทำโครงการ เพื่อขอกู้เงินจาก

คณะกรรมการกองทุน โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน ซึ่งลักษณะโครงการสมาชิกสามารถยื่นขอกู้เงินได้ตามลักษณะดังนี้

1. การพัฒนาอาชีพ
2. การสร้างงาน
3. การสร้างหรือเพิ่มรายได้
4. ลดรายจ่าย

การพิจารณาให้กู้ต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติ คือ เป็นโครงการที่ต้องสามารถดำเนินการได้จริงมีความเป็นไปได้ทางการตลาด และสามารถได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน โดยจะพิจารณาวางเงินกู้ให้แก่สมาชิกรายหนึ่งในวงเงินไม่ 20,000 บาทในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่า 20,000 บาท คณะกรรมการกองทุนจะเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดแต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกิน 50,000 บาท

3. หลักการประเมินโครงการรูปแบบการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล

จำเนียร สุขหลาย และคณะ ได้สรุป “รูปแบบการประเมินแบบ ชีพฟ์โมเดล” ในหนังสือรวมบทความทางการประเมินโครงการ [สมหวัง พิธิยานุวัฒน์, (บรรณาธิการ), 2544 : 221-234] ดังนี้

รูปแบบของการประเมินแบบชีพฟ์โมเดล จะมีการทำการประเมินว่าโครงการนั้นดำเนินการได้บรรลุวัตถุประสงค์หรือไม่ รวมไปถึงยังเป็นการประเมินเพื่อให้รายละเอียดต่าง ๆ เพื่อช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงการ เพื่อนำผลไปปรับปรุงกิจกรรมของโครงการ รวมไปถึงมีการประเมินผลสรุปหลังโครงการสิ้นสุดแล้ว เพื่อดูผลสำเร็จของโครงการด้วย โดยจะมีการทำการประเมินเพื่อช่วยในการตัดสินใจ ในด้านต่าง ๆ ทั้งหมด 4 ด้าน ดังนี้

1. การประเมินสภาวะแวดล้อม (Context Evaluation) ซึ่งจะช่วยในการตัดสินใจเกี่ยวกับการวางแผนในการกำหนดวัตถุประสงค์โดยจะเน้นความสัมพันธ์ที่เกี่ยวกับสภาพแวดล้อม, ความต้องการและเงื่อนไขที่เป็นจริงต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับสภาพแวดล้อม การประเมินสภาวะแวดล้อม มี 2 วิธี คือ Contingency Mode เป็นการประเมินสภาวะแวดล้อมเพื่อหาโอกาสและแรงผลักดันจากภายนอกระบบ เพื่อให้ได้ข้อมูลมาใช้พัฒนา ส่งเสริมโครงการให้ดีขึ้น โดยให้การสำรวจปัญหาภายในขอบเขตที่กำหนดอย่างกว้าง ๆ และอีกวิธีหนึ่งคือ Congruence Mode เป็นการประเมินโดยการเปรียบเทียบระหว่างการปฏิบัติจริงกับวัตถุประสงค์ที่วางไว้ ซึ่งจะทำให้เราทราบว่าวัตถุประสงค์ใดบ้างที่ไม่สามารถบรรลุเป้าหมายได้

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการตัดสินใจเกี่ยวกับโครงสร้างเพื่อกำหนดรูปแบบของโครงการ ซึ่งจะเป็นการจัดหาข้อมูลเพื่อใช้ในการตัดสินใจเหมาะสมของแผนงานต่าง ๆ ที่จัดขึ้น ว่ามีส่วนช่วยให้บรรลุจุดมุ่งหมายของโครงการหรือไม่ โดยมีประเมิน 3 ด้าน คือ

2.1 ความสามารถของหน่วยงานหรือตัวแทนในการจัดโครงการ

2.2 ยุทธวิธีที่ใช้ในการบรรลุวัตถุประสงค์ของโครงการ

2.3 การได้รับความช่วยเหลือในด้านต่าง ๆ ซึ่งจะช่วยให้โครงการดำเนินไปได้ เช่น เวลา, เงินทุน, อุปกรณ์และเครื่องมือ, อาคารสถานที่ เป็นต้น

การประเมินปัจจัยเบื้องต้นนี้เป็นการทำเฉพาะกรณีนั้น และจะทำการวิเคราะห์ภายในโครงการเท่านั้น

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) เป็นการตัดสินใจในด้านการประยุกต์ใช้เพื่อควบคุมการดำเนินงานของโครงการ ซึ่งการประเมินกระบวนการมีวัตถุประสงค์ใหญ่อยู่ 3 ประการ คือ

3.1 เพื่อค้นหาและทำนายข้อบกพร่องของกระบวนการ หรือการดำเนินการตามขั้นตอนที่วางไว้

3.2 เพื่อรวบรวมสารสนเทศสำหรับผู้ตัดสินใจวางแผนงาน

3.3 เพื่อเป็นรายงานสะสมถึงการปฏิบัติงานต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น

ส่วนประกอบสำคัญของการประเมินกระบวนการ ก็คือ การจัดหานักประเมินกระบวนการ, เครื่องมือที่เป็นสื่อในการบรรยายกระบวนการ, การประชุมอย่างสม่ำเสมอระหว่างผู้ที่เกี่ยวข้องในแผนงาน และการปรับปรุงโครงร่างของการประเมินอย่างสม่ำเสมอ

โดยสรุปแล้วภายใต้การประเมินกระบวนการ ก็เพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศ ซึ่งจะถูกวิเคราะห์รวบรวมและนำเสนอต่อผู้ดำเนินโครงการที่ต้องการสารสนเทศนั้นเพื่อทำการคาดคะเนล่วงหน้า, การปฏิบัติเพื่อแก้ปัญหา และบันทึกสารสนเทศสำหรับแปลความหมายของความสำเร็จของโครงการ

4. การประเมินผลผลิต (Product Evaluation) เป็นการประเมินที่มีจุดมุ่งหมายเพื่อวัดและแปลความหมายของความสำเร็จ ทั้งในระหว่างปฏิบัติตามโครงการและเมื่อสิ้นสุดโครงการ ซึ่งโดยทั่วไปแล้วการประเมินผลผลิต จะดูว่าการกำหนดวัตถุประสงค์นำไปใช้ได้หรือไม่ เหนือกว่าในการวัดที่สัมพันธ์กับวัตถุประสงค์ของการทำกิจกรรมคืออะไร แล้วเปรียบเทียบผลที่วัดมาไว้กับมาตรฐานที่ได้กำหนดไว้ก่อน และแปลความหมายถึงเหตุของสิ่งที่เกิดขึ้น โดยอาศัยการประเมินสถานะแวดล้อม, ปัจจัยเบื้องต้น และกระบวนการร่วมด้วย

โดยการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้กรอบแนวคิดการประเมินแบบซิปป์โมเดล ดังกล่าวโดยตั้งเป้าข้างต้น มาเป็นรูปแบบหลักของการประเมิน

4. การวิเคราะห์โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

โครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นโครงการเพิ่มประสิทธิภาพบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านที่ได้รับอนุมัติกองทุนแล้วเสร็จและได้รับการอนุมัติให้ตั้งกองทุนรับการจัดสรร โอนเงินเข้ากองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแล้วหรือชุมชนที่ยังไม่ได้รับการอนุมัติก็ตาม การพัฒนาอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้เกิดการบริหารจัดการอย่างมีประสิทธิภาพและพัฒนากองทุนไปสู่ความเข้มแข็งด้านสังคมและเศรษฐกิจอย่างยั่งยืน เป็นภารกิจที่ต้องการดำเนินการ สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงเห็นสมควรให้มีการสนับสนุนเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเอง โดยให้ทุนการศึกษาแก่นักศึกษา เพื่อการศึกษาเกี่ยวกับการปฏิบัติงานจริงในพื้นที่หมู่บ้านและชุมชนเมืองถึงร้อยละ 80 ภาคทฤษฎีอีก ร้อยละ 20 โดยกำหนดให้นโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นกิจกรรมหลักของการศึกษา ซึ่งจะช่วยในการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง รวมทั้งก่อให้เกิดการสร้างงาน สร้างรายได้แก่ผู้จบการศึกษาระดับปริญญาตรี ซึ่งเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจระดับล่างอีกทางหนึ่ง และส่งเสริมให้บัณฑิตที่ต้องการพัฒนาบ้านเกิดมีโอกาสกระทำได้อีกทั้งบัณฑิต ได้มีการยกระดับการศึกษาควบคู่กับการปฏิบัติงานในพื้นที่ สมควรให้สถาบันการศึกษาทั้งในส่วนของกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย จัดทำหลักสูตร โดยเนื้อหาหลักสูตรจะมุ่งเน้นเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี การจัดทำโครงการ การวิเคราะห์โครงการ การวิจัยและการประเมินผลโครงการ การออกแบบผลิตภัณฑ์และการตลาด รวมทั้งการเรียนรู้ชุมชน การประเมินผลและการพัฒนาชุมชนที่ใช้การวิจัยเป็นเครื่องมือ ซึ่งการวิจัยสามารถได้ข้อมูลต่าง ๆ ของหมู่บ้านและชุมชนเมืองล้วนเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ มีการรายงานผลความก้าวหน้าของนโยบายกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็นระยะ ๆ อย่างต่อเนื่อง

จากข้อความข้างต้นที่กล่าวมาโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองสามารถสรุปได้ดังนี้

1. บัณฑิตว่างงานทั่วประเทศทุกพื้นที่จำนวน 74,881 คนมีรายได้คนละ 6,360 บาท ต่อเดือนเป็นเวลา 10 เดือน ได้รับความรู้ด้านการจัดการและการประเมินผลโครงการได้รับการประสบการณ์จริงในพื้นที่ มีวุฒิการศึกษาที่สูงขึ้น หรือ ประกาศนียบัตรบัณฑิตสาขาการจัดการ

และการประเมินโครงการ (Graduate Diploma in Project Management and Evaluation) มีโอกาสนำหน่วยกิตที่เรียนไปเทียบโอนเพื่อศึกษาระดับปริญญาโทโดยใช้เวลาและเงินทุนน้อยลง

2. บัณฑิตเหล่านี้มีโอกาสหางานได้ง่ายขึ้น และมีโอกาสได้รับการจ้างงานจากคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ หรือ อบต.

3. กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองทั้ง 74,881 กองทุน จะมีระบบการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและสามารถพัฒนาไปสู่ ความยั่งยืน โดยความรู้ที่คนในหมู่บ้านได้เรียนรู้และสมาชิกของหมู่บ้านได้รับทุนให้เรียนสูงขึ้นและมีจิตวิญญาณพร้อมที่จะปฏิบัติงานในหมู่บ้านต่อไปด้วยความเห็นชอบของคนในหมู่บ้านเอง

4. รัฐบาล จะทราบถึงผลการดำเนินงานความสำเร็จ ปัญหา อุปสรรคของการปฏิบัติงานตามนโยบายเรื่องกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง จำนวนทั้งหมด 74,881 หมู่บ้านอย่างต่อเนื่องและมีระบบสามารถแก้ไขปัญหา อุปสรรคได้ทันทั่วถึงและนำข้อมูลการบริหารงานที่ประสบผลสำเร็จของบางหมู่บ้านไปเป็นตัวอย่างให้หมู่บ้านอื่น ๆ คู่มือขยายผลความสำเร็จต่อไป

5. ประชาชนทั่วประเทศจะมีสภาพชีวิตเศรษฐกิจสังคมที่ดี และเป็นไปตามแนวพระราชดำริเศรษฐกิจพอเพียง ลดปัญหาที่เกิดขึ้นในอดีต อันจะนำไปสู่การฟื้นฟูประเทศให้มีความเจริญและมั่นคงทุก ๆ ด้าน

บทที่ 3

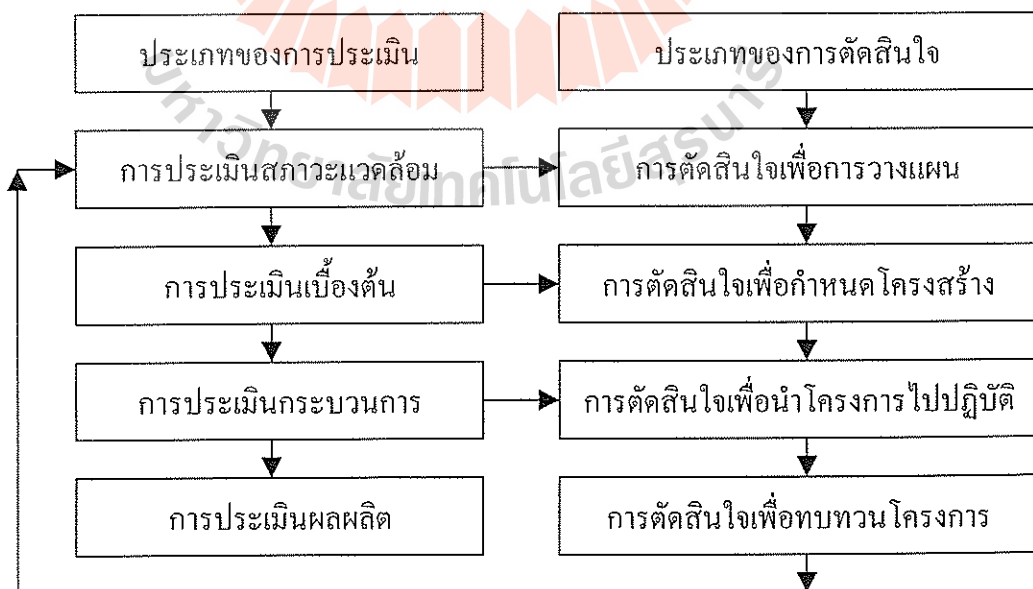
วิธีการดำเนินการประเมินโครงการ

ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน มีวัตถุประสงค์เพื่อต้องการทราบข้อมูลตามวัตถุประสงค์ที่ระบุไว้แล้วในบทที่ 1 เพราะฉะนั้นในบทที่ 3 จึงมีวิธีการดำเนินการประเมินโครงการตามวิธีการต่าง ๆ ดังนี้

1. วิธีการประเมินโครงการ
2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง
3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ
4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ
5. การเก็บรวบรวมข้อมูล
6. การวิเคราะห์ข้อมูล

1. วิธีการประเมินโครงการ

วิธีการประเมินโครงการที่ผู้ทำสารนิพนธ์รับผิดชอบอยู่ จะใช้รูปแบบการประเมินของ สตีฟเฟิลบีม ในรูปแบบการประเมินแบบซิปโมเดล (CIPP Model) และนอกจากนี้ยังได้เสนอประเภทของการตัดสินใจที่สอดคล้องกับประเด็นที่ประเมิน ดังแผนภูมิแสดงความสัมพันธ์ระหว่างการตัดสินใจและประเภทของการประเมิน มีดังนี้

โดยการประเมินกองทุนหมู่บ้านจะแบ่งการประเมินออกเป็น 2 หน่วยระบบตามความสัมพันธ์ที่กล่าวมาแล้วในบทที่ 1 คือ

1. หน่วยระบบการบริหารจัดการ และแนะนำส่งเสริมผู้กู้ กำหนดให้เป็นหน่วยระบบ A

2. หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย กำหนดให้เป็นหน่วยงาน B ซึ่งจะทำการประเมินในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. การประเมินสถานะแวดล้อม (Context Evaluation) เป็นการประเมินก่อนการดำเนินการโครงการ ซึ่งจะศึกษาสภาพทั่วไปของหมู่บ้าน เช่น ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน สภาพปัจจุบันในด้านต่าง ๆ ฯลฯ และมีการประเมินบริบทเฉพาะตัวกรณีหน่วยระบบ B เช่น อาชีพหลัก รายได้ ภาวะหนี้สิน ฯลฯ

2. การประเมินปัจจัยเบื้องต้น (Input Evaluation) เป็นการประเมินปัจจัยเบื้องต้นของทั้ง 2 หน่วยระบบย่อย คือ หน่วยระบบ A เช่น เงิน 1 ล้านบาท คณะกรรมการ บัณฑิตว่างงาน ฯลฯ และหน่วยระบบ B เช่น แรงงาน วัตถุประสงค์ เงินกู้ ฯลฯ

3. การประเมินกระบวนการ (Process Evaluation) จะเป็นการประเมินกระบวนการทั้งสองหน่วยระบบ คือ หน่วยระบบ A เช่น การทำบัญชี การหาตลาด การจัดเวทีประชาคม ฯลฯ และหน่วยระบบ B เช่น การจ้างงาน การหาวัตถุประสงค์ การทำบัญชี ฯลฯ

4. การประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้น (Product Evaluation) เป็นการประเมินผลผลิตที่เกิดขึ้นในทั้งสองหน่วยระบบ คือ หน่วยระบบ A เช่น จำนวนผู้ได้กู้ ชื่อเสียงของชุมชน ฯลฯ และหน่วยระบบ B เช่น ประสิทธิภาพมีชื่อเสียง ความพึงพอใจ ฯลฯ

2. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากร

หมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ 2 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา มีทั้งหมด 300 หลังคาเรือน จำนวนประชากรทั้งหมด 1,187 คน โดยแยกเป็นชายจำนวน 555 คน คิดเป็นร้อยละ 46.76 หญิงจำนวน 632 คน คิดเป็นร้อยละ 53.24 ดังตาราง

ตารางแสดงจำนวนประชากรจำแนกตามเพศ

ประชากร	จำนวน	ร้อยละ
ชาย	555	46.76
หญิง	632	53.24
รวม	1,187	100

ที่มา : จากการสำรวจเมื่อเดือน มกราคม – มีนาคม 2545

ถ้าจะแบ่งตามช่วงอายุก็จะได้ตามตาราง ดังนี้

ตารางแสดงจำนวนประชากร จำแนกตามช่วงอายุ

ช่วงอายุ (ปี)	จำนวนประชากร	ร้อยละ
1 วัน - 3 ปีเต็ม	31	2.61
3 ปี 1 วัน - 6 ปีเต็ม	40	3.37
6 ปี 1 วัน - 12 ปีเต็ม	86	7.25
12 ปี 1 วัน - 15 ปีเต็ม	90	7.58
15 ปี 1 วัน - 18 ปีเต็ม	291	24.51
18 ปี 1 วัน - 50 ปีเต็ม	483	40.69
50 ปี 1 วัน - 60 ปีเต็ม	100	8.42
60 ปีขึ้นไป	66	5.56

ที่มา : จากการสำรวจเมื่อเดือน มกราคม - มีนาคม 2545

กลุ่มตัวอย่าง

ในการทำสารนิพนธ์ครั้งนี้ ผู้จัดทำได้แบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ดังนี้

กลุ่มที่ 1 คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านทั้ง 15 คน

กลุ่มที่ 2 จำนวนสมาชิกผู้กู้เงินกองทุนหมู่บ้าน

กลุ่มที่ 3 จำนวนประชากรในหมู่บ้านหนองโพธิ์ โดยใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างอย่างง่าย

(Simple Random Sampling) โดยวิธีการใช้กฎชาวบ้าน เรื่อง ขนาดตัวอย่าง คือ ถ้าประชากรมีขนาดเล็ก (ไม่เกิน 500 หน่วย) ใช้กลุ่มตัวอย่าง 20 % ของจำนวนประชากร (เอกสารประกอบการเรียนวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา วันที่ 23 กุมภาพันธ์ 2545)

3. ตัวแปรและตัวชี้วัดที่ใช้ในการประเมินโครงการ

โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง โดยภาพรวมตามแนวคิดเชิงระบบ ประกอบด้วย 2 หน่วยระบบ ดังนี้

1. หน่วยระบบ A หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้
2. หน่วยระบบ B หน่วยระบบการดำเนินกิจการของผู้กู้แต่ละราย

ดังนั้น ในการกำหนดตัวแปรและตัวชี้วัดที่จะประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง หมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ 2 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา จึงเป็นไปตามกรอบความคิดทฤษฎี ซึ่งกำหนดตัวชี้วัดของแต่ละหน่วยระบบ แยกเป็น 4 หมวด ดังนี้

1. ตัวชี้วัดบริบท (Context Indicator)

หน่วยระบบ A	หน่วยระบบ B
บริบทระดับประเทศ <ol style="list-style-type: none"> 1. ความยากจนของประเทศ 2. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) 3. ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ 4. สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน 5. ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน 6. บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคน เรียกว่า ความล้มสลายของท้องถิ่นชนบท 	บริบทระดับประเทศ <ol style="list-style-type: none"> 1. ความยากจนของประเทศ 2. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (SMEs) 3. ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ 4. สภาพแวดล้อมของประชาชนในปัจจุบัน 5. ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน 6. บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคน เรียกว่า ความล้มสลายของท้องถิ่นชนบท 7. ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ
บริบทระดับท้องถิ่น <ol style="list-style-type: none"> 1. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน 2. สภาพปัจจุบันของหมู่บ้าน 3. สภาพเศรษฐกิจและอาชีพทั้งหมู่บ้าน 4. ด้านวัฒนธรรม 5. ภูมิปัญญาชาวบ้าน 6. กลุ่มองค์กรในหมู่บ้าน 7. โครงการพัฒนาหมู่บ้านโดยรัฐและเอกชน 	บริบทระดับท้องถิ่น <ol style="list-style-type: none"> 1. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน 2. สภาพปัจจุบันของหมู่บ้าน 3. สภาพเศรษฐกิจและอาชีพทั้งหมู่บ้าน 4. ด้านวัฒนธรรม 5. ภูมิปัญญาชาวบ้าน

หน่วยระบบ A	หน่วยระบบ B
	6. กลุ่มองค์กรในหมู่บ้าน 7. โครงการพัฒนาหมู่บ้านโดยรัฐและเอกชน บริบทเฉพาะตัว 1. ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว 2. ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือข่าย 3. หนี้สินธนาคารของผู้กู้ 4. หนี้กองทุนนอกระบบของผู้กู้ 5. อาชีพหลักของผู้กู้ 6. รายได้ของครอบครัว 7. ประสบการณ์ในการดำเนินกิจการ

2. ตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้า (Input Indicator)

หน่วยระบบ A	หน่วยระบบ B
1. นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล 2. เงิน 1 ล้านบาท 3. การประสานงาน 4. คณะกรรมการหมู่บ้าน 5. เงินที่ผู้กู้ชำระคืน 6. สัมครเป็นสมาชิก 7. ผู้สมัครขอกู้ 8. ทุนสะสมหมู่บ้าน 9. บัณฑิตว่างงาน	1. เงินที่กู้มาได้ 2. เงินอื่น ๆ 3. วางแผนทำอาชีพ + การผลิต 4. แรงงาน + วัสดุดิบ 5. กำลังทำงาน 6. นักศึกษาผ่านงาน

3. ตัวชี้วัดกระบวนการ (Process Indicator)

หน่วยระบบ A	หน่วยระบบ B
<ol style="list-style-type: none"> 1. การคัดเลือกผู้กู้ 2. ให้คำแนะนำการทำอาชีพ 3. การจัดเวทีประชาคม 4. การจัดประชุมของกลุ่มอาชีพ 5. การตรวจสอบของคณะกรรมการ 6. การทำบัญชี 7. การหาตลาด 8. การรับชำระหนี้ 9. การมีส่วนร่วมในชุมชนของนักศึกษา 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การลองผิดลองถูก 2. การทำกิจกรรมถูกวิธี 3. การหาตลาด 4. การจ้างงาน 5. การหาวัตถุดิบ 6. การทำบัญชี 7. การวิเคราะห์และการดำเนินงาน

4. ตัวชี้วัดผลผลิต (Product Indicator)

หน่วยระบบ A	หน่วยระบบ B
<p>ผลโดยตรง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนผู้กู้เงิน 2. ยอดเงินให้กู้ 3. กองทุนสะสม 4. ความสามารถในการชำระหนี้ 5. ชื่อเสียงของชุมชน 6. นักศึกษาผ่านงาน <p>ผลกระทบโดยตรง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. จำนวนผู้ที่กู้ได้ 2. จำนวนทุนสะสมของผู้กู้ 3. การขยายกิจการของผู้กู้ 4. การเกิดกิจการใหม่ ๆ ขึ้นในท้องถิ่น <p>ผลกระทบทางอ้อม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. กองทุนหมู่บ้านมีศักยภาพและความเข้มแข็ง 2. ท้องถิ่นมีเครือข่ายการเรียนรู้ 3. ท้องถิ่นมีเครือข่ายการตลาด 4. ท้องถิ่นมีภูมิคุ้มกันด้านเศรษฐกิจ 	<p>ผลโดยตรง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. รายได้เป็นเงิน 2. มีความพึงพอใจ 3. มีกิจการและอาชีพ 4. มีประสบการณ์ 5. มีชื่อเสียง 6. นักศึกษาได้เรียนรู้ธุรกิจ <p>ผลกระทบโดยตรง</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้กู้ได้ขยายกิจการ 2. ผู้กู้ได้ทำกิจการด้วยเทคนิคที่ดีขึ้น อันเนื่องมาจากการได้ศึกษาค้นคว้าด้วยตนเอง <p>ผลกระทบทางอ้อม</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. ผู้กู้มีการพึ่งตนเอง 2. ผู้กู้มีศักยภาพและความเข้มแข็งในกิจกรรมของตนเองอย่างยั่งยืน 3. การกลับคืนถิ่นของประชาชน

กล่าวโดยสรุป ตัวชี้วัดการประเมินโครงการ โดยภาพรวมของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B นั้น มีความเชื่อมโยงต่อกัน เช่น ปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A บางตัว ต้องพึ่งผลผลิตของหน่วยระบบ B คือ รายได้เป็นเงิน ผู้กู้แต่ละรายต้องส่งคืนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ดังนั้น เงินที่ผู้กู้ชำระคืนเป็นตัวชี้วัดปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A

ความสำเร็จของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองนั้น ต้องประเมินทั้ง 2 หน่วยระบบ เพราะหน่วยระบบ A ประสบความสำเร็จหรือไม่ขึ้นอยู่กับผลผลิตที่ได้จากหน่วยระบบ B กล่าวคือ ถ้าหน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้ประสบความสำเร็จ เงินที่ผู้กู้ชำระคืนก็จะส่งเข้าไปเป็นปัจจัยนำเข้าให้แก่หน่วยระบบ A มากขึ้น ในทำนองคล้ายกันกับผลผลิตของหน่วยระบบ A คือ ยอดเงินกู้ที่ให้กับผู้กู้ ถ้าออกไปสู่คนดีและมากพอ หน่วยระบบ B จะประสบความสำเร็จด้วย

4. เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการ

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บข้อมูลเกี่ยวกับการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้าน ได้แก่ แบบรายงานต่าง ๆ (บร.) และแบบเก็บข้อมูลอื่น ๆ เพิ่มเติม เครื่องมือที่ใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีดังนี้

1. แบบรายงาน บร. 1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน)
2. แบบรายงาน บร. 2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน)
3. แบบรายงาน บร. 3 (แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
4. แบบรายงาน บร. 4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน)
5. แบบรายงาน บร. 5 (แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
6. แบบรายงาน บร. 6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง)
7. แบบรายงาน บร. 7 (แบบรายงานผลการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชน)
8. แบบรายงาน บร. 8 (โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบล หนึ่งผลิตภัณฑ์)
9. แบบรายงาน บร. 9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์)
10. แบบรายงาน บร. 10 (แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน)
11. แบบรายงาน บร. 11 (แบบเจาะลึกรายกรณี)

12. แบบรายงาน บร. 12 (การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน)

13. แบบเก็บข้อมูลเพิ่มเติมในลักษณะอื่น ๆ มีดังนี้

- แบบสัมภาษณ์
- แบบสอบถาม
- แบบสังเกต จะใช้แบบสังเกตทั้ง 2 อย่าง คือ แบบมีส่วนร่วมและแบบสังเกตแบบไม่มีส่วนร่วม

5. การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล เพื่อใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านที่ผู้ทำสารนิพนธ์รับผิดชอบอยู่ มีวิธีการในการเก็บข้อมูล ดังนี้

บร. 1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน) จะศึกษาและรวบรวมข้อมูลจากข้อมูลมือสอง (Secondary data) ได้แก่

- กชช. 2 ค.
- จปฐ
- เอกสารบรรยายสรุปข้อมูลของหมู่บ้าน
- แผนที่หมู่บ้าน

บร.2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน) จะศึกษาเกณฑ์ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนแล้วกำหนดกลุ่มเป้าหมายการออกสัมภาษณ์ คือ 50 % ของครัวเรือน

บร. 3 (แบบรายงานความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่มีต่อกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง) จะเก็บรวบรวมข้อมูลจากกรรมการกองทุนหมู่บ้าน (ทุกคน) และประชาชนทั่วไปในชุมชน (ทั้งที่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้านและไม่เป็นสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน) ตามความเหมาะสม

บร. 4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน) จะเก็บรวบรวม ข้อมูลจากเอกสารของกองทุนและการสัมภาษณ์กรรมการกองทุน

บร. 5 (แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง) การร่วมประชุมระหว่างประธานกรรมการกองทุน ผู้ใหญ่บ้านและสมาชิกกองทุนหมู่บ้าน ข้อมูลที่ได้จะมีลักษณะการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ปัญหา อุปสรรคและแนวทางแก้ไขในการบริหารจัดการกองทุน

บร.6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง) จะจัดเวทีเฉพาะกลุ่มผู้กู้เงินว่านำเงินไปทำอาชีพหรือกิจกรรมอะไร มีปัญหาอะไรบ้าง แลกเปลี่ยน

ประสบการณ์หรือความคิดเห็น โดยจะเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของกลุ่มอาชีพ กลุ่ม/องค์กร และส่งเป็นระยะ ๆ ตามแผนปฏิบัติการ

บร. 7 (แบบรายงานการสัมภาษณ์ เพื่อค้นคว้าหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งทางชุมชน ในทัศนะของประชาชน) การเก็บรวบรวมข้อมูลคือ กำหนดกลุ่มเป้าหมายที่จะสัมภาษณ์ เพื่อใช้สนับสนุนการเก็บข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ เพื่อประกอบการสรุปผลของแบบ บร.2

บร. 8 (โครงการเศรษฐกิจชุมชนหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์) จะเก็บรวบรวมข้อมูลโดยการสัมภาษณ์ประเด็นที่สำคัญ เช่น ลักษณะของผลิตภัณฑ์ การจัดหาวัตถุดิบ การจ้างงาน การวางแผนการผลิต การตลาด ฯลฯ

บร. 9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์) จะใช้แบบ บร.9 บันทึกการสัมภาษณ์ต่าง ๆ

บร. 10 (แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน) จะใช้การจัดเวทีสัมมนาและเขียนสรุปการจัดเวทีสัมมนาแยกเป็นหมู่บ้านและตำบล

บร. 11 (แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี) จะทำการเก็บรวบรวมข้อมูลเป็นระยะ ๆ และผลการสัมภาษณ์ลงในแบบ บร.4 กำหนดกลุ่มเป้าหมาย โดยแยกตามอาชีพหลักของสมาชิกเป็น 6 ประเภทคือ

1. อาชีพด้านการเกษตร
2. อาชีพด้านการประมง
3. อาชีพค้าขาย
4. อาชีพรับจ้าง
5. อาชีพรับราชการ
6. อาชีพอื่น ๆ

เพื่อให้ได้ข้อมูลกระจายครบตามกลุ่มเป้าหมาย และเป็นภาพรวมของสมาชิกกองทุนหมู่บ้านได้

บร. 12 (การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บทชุมชน) จะเก็บรวบรวมจากผลการประชุมและการจัดเวทีประชาคม

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

จากข้อมูลที่เก็บรวบรวมมาได้ตามวิธีการต่าง ๆ โดยอาศัยเครื่องมือในการเก็บข้อมูลตามที่กล่าวมาแล้วนั้น จะนำมาจัดกระทำให้เป็นระเบียบ เพื่อความสะดวกรวดเร็วและง่ายต่อการทำความเข้าใจ แปลความ และสรุปความ โดยเริ่มตั้งแต่การตรวจสอบความถูกต้องของข้อมูล การจำแนกประเภทของข้อมูล แล้วนำมาดำเนินการวิเคราะห์ดังนี้

1. แบบรายงาน บร.1 (แบบเก็บข้อมูลบริบทชุมชนหมู่บ้าน) ข้อมูลที่เก็บรวบรวมมา ได้มีทั้งข้อมูลเชิงคุณภาพและข้อมูลเชิงปริมาณ โดยข้อมูลเชิงคุณภาพจะทำการวิเคราะห์โดยการ จัดกลุ่มข้อมูล แยกประเภทให้ตรงกับประเด็นที่ต้องการประเมิน เมื่อได้ข้อมูลที่ตรงตามประเด็นที่ ต้องการแล้ว ทำการสรุปความ เช่น ข้อมูลด้านประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน, การตั้งถิ่นฐาน, สภาพภูมิศาสตร์, อาชีพและการทำมาหากินในอดีต เป็นต้น ด้านข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น ข้อมูล ประชากร, จำนวนครัวเรือนที่ประกอบอาชีพต่าง ๆ , จำนวนที่ดินทำกิน, ข้อมูลด้านการศึกษา, จำนวนครู-นักเรียน, จำนวนสัตว์เลี้ยง, จำนวนเครื่องใช้ภายในบ้าน, รายได้ประชากร, จำนวน หนี้สิน ฯลฯ จะทำการวิเคราะห์โดย การแจกแจงความถี่, การหาค่าร้อยละ, การคำนวณค่าเฉลี่ย เลขคณิต และการหาฐานนิยมของข้อมูล ขึ้นอยู่กับระดับของข้อมูล

2. แบบรายงาน บร.2 (แบบเก็บข้อมูลตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชน) ข้อมูลที่เก็บ ได้จาก บร.2 นี้ เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ เช่น ข้อมูลด้านความสามัคคี ความซื่อสัตย์ของคนใน หมู่บ้าน จำนวนกลุ่ม องค์กร จำนวนเด็ก สตรี และคนชรา ที่ได้รับความช่วยเหลือ เป็นต้น ซึ่งจะ วิเคราะห์โดย ค่าร้อยละ ฐานนิยม และค่าเฉลี่ยเลขคณิต

3. แบบรายงาน บร.3 (แบบรายงานความรู้ ความเข้าใจ ทักษะคดีที่มีต่อกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง) ข้อมูลที่ได้เป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ จะวิเคราะห์ โดยแยกประเภทให้ตรงกับ ประเด็นที่ต้องการประเมินแล้วทำการสรุปความ

4. แบบรายงาน บร.4 (แบบรายงานการปฏิบัติงานรายเดือน) ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้ เช่น กระบวนการจัดทำระเบียบกองทุนฯ, การรับสมาชิก, เกณฑ์การพิจารณาเงินกู้, ปัญหาต่าง ต่าง ๆ ของกองทุน เป็นต้น จะวิเคราะห์โดยแยกประเภทให้ตรงกับประเด็นที่ต้องการประเมินแล้ว ทำการสรุปความ ส่วนข้อมูลเชิงปริมาณ คือ จำนวนผู้กู้เงินเพื่อไปดำเนินกิจกรรมและประกอบ อาชีพต่าง ๆ จะวิเคราะห์โดยการแจกแจงความถี่และหาค่าร้อยละ

5. แบบรายงาน บร.5 (แบบรายงานผลการจัดเวทีบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง), แบบรายงาน บร.6 (แบบรายงานผลการจัดเวทีกลุ่มผู้กู้เงินจากกองทุนหมู่บ้านและ ชุมชนเมือง), แบบรายงาน บร.7 (แบบรายงานผลการสัมภาษณ์เพื่อค้นหาตัวชี้วัดความเข้มแข็งของ ชุมชนในทัศนะของประชาชน), แบบรายงาน บร.9 (แบบบันทึกการสัมภาษณ์), แบบรายงาน บร.10 (แบบสรุปบทเรียนชุมชนหมู่บ้าน) และแบบรายงาน บร.12 (การวิเคราะห์จัดทำแผนแม่บท ชุมชน) ข้อมูลที่ได้จากการจัดเวทีและการสัมภาษณ์นั้นเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ จึงทำการวิเคราะห์ ทั้งแบบแยกประเด็นและสรุปความ

6. แบบรายงาน บร.8 (โครงการเศรษฐกิจหนึ่งตำบลหนึ่งผลิตภัณฑ์) ข้อมูลที่ได้มีทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณ จึงทำการวิเคราะห์โดยทำการแยกประเด็นให้ตรงกับวัตถุประสงค์ แล้วทำการสรุปความ และใช้คำร้อยละ, ค่าเฉลี่ยเลขคณิต ตามลำดับ

7. แบบรายงาน บร.11 (แบบศึกษาเจาะลึกรายกรณี) มีข้อมูลรายรับ รายจ่ายใน 1 ปี เป็นข้อมูลเชิงปริมาณ จะทำการหาค่าเฉลี่ย นอกจากนั้นเป็นรายละเอียดเกี่ยวกับการดำเนินธุรกิจของผู้รู้ ซึ่งเป็นข้อมูลเชิงคุณภาพ จะทำการวิเคราะห์โดยการจัดกลุ่มข้อมูล แยกประเภทให้ตรงกับประเด็นที่ต้องการประเมิน เมื่อได้ข้อมูลที่ตรงตามประเด็นที่ต้องการแล้ว ทำการสรุปความ

บทที่ 4

ผลการติดตามการประเมินโครงการ

สารนิพนธ์ในบทที่ 4 เป็นผลการติดตามประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ซึ่งจะประเมินผลในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน
2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม
3. ผลการทดลองวิธีการใหม่ (ถ้ามี)
4. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้
5. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
6. สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

โดยผู้ทำสารนิพนธ์จะใช้หลักการประเมิน ตามสภาพจริงเป็นสำคัญ ดังนั้นสำหรับตัวชี้วัดหรือตัวแปรที่ผู้ประเมินไม่สามารถตั้งเกณฑ์การตัดสินได้ ก็จะนำเสนอข้อมูลตามสภาพจริงเท่านั้น

1. ผลการประเมินบริบทชุมชน

บริบทระดับประเทศ

1. ความยากจนของประเทศ

ประเทศไทยประสบปัญหาความยากจนมาตลอด ซึ่งเป็นปัญหาเรื้อรังที่สำคัญของการพัฒนาประเทศ จึงจำเป็นต้องรีบแก้ไขปัญหาโดยเร่งด่วน ทั้งนี้เพราะประสบการณ์ในอดีตการพัฒนาประเทศ เรามุ่งเน้นแต่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน เศรษฐกิจ เป็นส่วนใหญ่ ทำให้เกิดช่องว่าง ความยากจนมากขึ้น ทำให้เกิดความอ่อนแอในสังคมชนบทเป็นเหตุให้ปัญหาต่าง ๆ ตามมามากมาย ด้วยเหตุนี้ การแก้ไขปัญหาความยากจน จึงต้องปรับกระบวนการพัฒนา โดยให้ความสำคัญกับการสร้างรากฐานในระดับล่างให้เข้มแข็ง คือ ยึดหมู่บ้านเป็นคำตอบสุดท้าย หรือเป้าหมายของการพัฒนา จากความประทับใจในประสบการณ์การทำงานของชาวบ้านที่ได้กระทำกิจกรรม ร่วมกันในการบริหารจัดการ ด้วยทักษะภูมิปัญญาของตนเอง ในรูปของกลุ่มออมทรัพย์ เพื่อการผลิตกลุ่มตั้งจะออมทรัพย์ สหกรณ์เครดิตยูเนียน ธนาคาร หมู่บ้านและกองทุนอื่น ๆ มากมาย รัฐบาลมองเห็นขีดความสามารถ ทักษะจากการทำงานของชาวบ้าน จึงได้กำหนด

นโยบาย “กองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท” เพื่อเป็นเครื่องมือในการแก้ไขปัญหาความยากจน โดยกระบวนการชุมชน มุ่งเสริมสร้างพัฒนาศักยภาพ การเรียนรู้ของชุมชน เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเองและชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป (กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย : 2544)

นอกจากนี้ประเทศไทยประสบปัญหาวิกฤติเศรษฐกิจที่เกิดขึ้นช่วงปี 2540 ส่งผลให้ปัญหาดังกล่าวเพิ่มความรุนแรงขึ้น ส่วนราชการและนักวิชาการเริ่มทบทวนถึงการแก้ไขปัญหา จนกระทั่งพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวพระราชทานพระราชดำริ เรื่อง “เศรษฐกิจพอเพียง” เมื่อวันที่ 4 ธันวาคม 2540 ซึ่งภาครัฐได้นำมาเป็นปรัชญานำทางในแผนพัฒนาประเทศฉบับที่ 9 และคณะรัฐมนตรี มีมติให้จัดสรรงบประมาณแก่กรมการปกครองจำนวน 200 ล้านบาท เพื่อดำเนินโครงการเศรษฐกิจชุมชนพึ่งตนเอง ขณะเดียวกันนับตั้งแต่วันที่ 25 กรกฎาคม 2544 เป็นต้นมา รัฐบาลก็ได้จัดสรรเงินกองทุนหนึ่งล้านบาทจำนวน 74,881 กองทุน เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนสร้างงาน สร้างรายได้ ให้แก่หมู่บ้านและชุมชนเมือง

2. นโยบายการพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลาง และขนาดย่อม (SMEs)

จากการแถลงนโยบายของคณะรัฐมนตรี พันตำรวจโททักษิณ ชินวัตร นายกรัฐมนตรี ต่อรัฐสภา เมื่อวันที่ 26 กุมภาพันธ์ 2544 แสดงเจตนารมณ์ยุทธศาสตร์และนโยบายของรัฐบาลที่มุ่งมั่นจะสร้างเสถียรภาพและความมั่นคงในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ตลอดทั้งมีนโยบายที่เกี่ยวข้องในการส่งเสริมธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมโดยตรง เช่น การส่งเสริมการรวมตัวเพื่อดำเนินเศรษฐกิจระดับชุมชนเร่งพัฒนาผู้ประกอบการขนาดกลางและขนาดย่อม เพื่อสร้างเสริมรายได้ให้กับประชาชนอย่างเป็นระบบ

นโยบายของรัฐบาลด้านอุตสาหกรรม มีดังนี้

1. ปรับปรุงโครงสร้างการผลิตในการผลิตภาคอุตสาหกรรม โดยจะมีหลักการคำนึงถึงทรัพยากรธรรมชาติ ทักษะฝีมือภูมิปัญญาไทย ศักยภาพทางการผลิตและการตลาด
2. เสริมสร้างให้มีการพัฒนาอุตสาหกรรมขั้นพื้นฐาน
3. พัฒนาแรงงานและบุคลากรภาคอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพ
4. ส่งเสริมพัฒนาอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม ให้มีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาภาคอุตสาหกรรมของประเทศ โดยให้ความร่วมมือ สนับสนุน และส่งเสริมการวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์เทคโนโลยีระหว่างภาครัฐ เอกชน และสถาบันการศึกษา รวมทั้งผลักดันให้เกิดเครือข่ายสารสนเทศเกี่ยวกับการผลิตและการตลาด
5. ส่งเสริมบทบาทของสถาบันการเงิน สนับสนุนการจัดตั้งและดำเนินงานของกองทุนตลอดทั้งระบบการค้าประกันสินเชื่อ เพื่อพัฒนาธุรกิจภาคอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

6. สนับสนุนให้เกิดผู้ประกอบการใหม่ ๆ ในธุรกิจอุตสาหกรรมขนาดกลางและขนาดย่อม

ทิศทางการพัฒนา SMEs ภาคอุตสาหกรรม

การพัฒนาและส่งเสริม SMEs ต้องสามารถแก้ไขปัญหาเชิงโครงสร้างให้ได้ เช่น การขาดเทคโนโลยี ขาดความสามารถในการจัดการสมัยใหม่ สินค้าด้อยคุณภาพ ขาดทรัพยากรบุคคลที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการ อุปสรรคในการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ฯลฯ ในขณะเดียวกัน ปัจจัยแวดล้อมการประกอบธุรกิจของ SMEs ได้ เปลี่ยนไปและยังคงเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว อันเป็นผลมาจากการเปิดเสรีทางการค้าและความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีสารสนเทศ ซึ่งทำให้ต้นทุนการสื่อสารและการกระจายสินค้าลดลงอย่างไม่เคยปรากฏมาก่อน ปัจจัยที่กำหนดขีดความสามารถในการแข่งขัน ได้เปลี่ยนจากฐานทรัพยากรธรรมชาติภายในประเทศ และค่าแรงงานที่ต่ำ ไปสู่การแข่งขันเชิงคุณภาพไม่ว่า SMEs จะมุ่งตลาดภายในประเทศหรือตลาดต่างประเทศต่างก็จำเป็นต้องพัฒนาคุณภาพให้เข้าสู่มาตรฐานสากลและยกระดับผลิตภัณฑ์ให้ทัดเทียมคู่แข่งรวมทั้งต้องมีความสามารถที่จะเชื่อมโยงธุรกิจในลักษณะที่เป็นนานาชาติ ให้มากยิ่งขึ้น (<http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/EconData/Graph/G5.htm>)

3. ภาวะการขาดดุลการค้าของประเทศ

ในการพัฒนาระบบอุตสาหกรรมการค้าของประเทศ จะต้องทำควบคู่ไปกับการขาดดุลการค้า ตามความเชื่อที่ว่า การพัฒนาอุตสาหกรรมช่วงแรกย่อมขาดดุลการค้า เพราะมีการนำเข้าสินค้าทุน แต่เมื่อสินค้าทุนเกิดดอกผล แล้วจะทำให้การส่งออกมากขึ้น ดุลการค้าก็จะลดลง แต่ความจริงกลายเป็นว่าแม้สินค้าอุตสาหกรรม จะส่งออกได้มากขึ้น แต่การนำเข้าเพื่อการอุตสาหกรรมกลับเพิ่มเร็วกว่าเราจึงต้องขาดดุลการค้าเพิ่มขึ้น

การขาดดุลการค้าที่เพิ่มขึ้นเรื่อย ๆ นั้น จะนำไปสู่ปัญหาการขาดดุลบัญชีเดินสะพัด (ดุลการค้าและดุลบริการ) เพราะรายได้จากภาคบริการก็ไม่เพียงพอที่จะนำมาชดเชยดุลการค้า ยิ่งการนำเข้าและการส่งออกของไทยต้องพึ่งการขนส่งของบริษัทการเดินเรือต่างประเทศ จึงต้องเสียค่าระวางเรือและค่าประกันภัยให้ต่างประเทศมากขึ้น ยิ่งมีการส่งออก-นำเข้า มากขึ้น ค่าใช้จ่ายส่วนนี้ก็ยิ่งมากขึ้น ดังนั้น จึงต้องมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการพัฒนาจากการพัฒนาแบบไม่สมดุลสู่การพัฒนาเกษตรกรรม พัฒนาการผลิตสินค้าควบคู่ไปกับการพัฒนาและดูแลสภาพแวดล้อมและทรัพยากรธรรมชาติ พัฒนาระดับรายได้ ควบคู่ไปกับการกระจายรายได้ พัฒนาการให้มีความเสมอภาคกันมากขึ้นในทุก ๆ ด้าน

4. สภาพแวดล้อมของประเทศในปัจจุบัน

ปัจจุบันนี้ ประเทศไทย มีสภาพแวดล้อมที่เลวลงเป็นอันมากเนื่องจากว่าคนไทย

ส่วนใหญ่เห็นแก่ตัว ไม่รู้จักรักษาสมดุลทางธรรมชาติ ยิ่งในเขตเมืองหลวงสภาวะมลพิษทางอากาศ ยิ่งทวีคูณมาก ผู้คนเป็นโรคเกี่ยวกับทางเดินหายใจ ทั้งโรคมะเร็งปอด โรคหอบ โรคหืด ฯลฯ และในต่างจังหวัดก็มีการตัดไม้ทำลายป่ากันบุกรุกที่ป่าสงวน ทำให้อากาศร้อน ฝนไม่ตกต้องตามฤดูกาล เมื่อน้ำแล้งก็แล้งจัด ถ้าอยากให้ประเทศมีสภาวะเหมือนเดิมทุกคนในประเทศต้องร่วมแรงร่วมใจกันปกป้องและรักษาสมดุลธรรมชาติและต้องไม่ทำลายธรรมชาติกันเหมือนที่เคยเป็นอยู่ในปัจจุบัน

5. ความเดือดร้อนและการเป็นหนี้สินของประชาชน

เมื่อเศรษฐกิจตกต่ำ สินค้ามีราคาแพงขึ้น ประชาชนต้องการความอยู่รอด จึงต้องหาหนทางต่าง ๆ โดยการกู้ยืมเงินจากนายทุนและแหล่งเงินกู้จากสถาบันทางการเงินต่าง ๆ เพื่อนำมาประกอบอาชีพ เมื่อเศรษฐกิจไม่ดี ผู้คนดีไม่มีกำลังในการบริโภคสินค้าทำให้เกิดการขาดทุนของธุรกิจขนาดเล็ก ทำให้ผู้ที่กู้เงินมาไม่มีเงินคืนทำให้เกิดความเดือดร้อนจากการเป็นหนี้สินของประชาชน

6. บรรยากาศของความอ่อนแอในท้องถิ่นชนบท บางคนเรียกว่า ความล่มสลายของท้องถิ่นชนบท

บรรยากาศของความอ่อนแอในระดับประเทศ มีสิ่งที่ทำลายฐานล่างของสังคมให้อ่อนแอหรือการไปเอาของที่เป็นประโยชน์ร่วมกันของตนส่วนใหญ่ มาเป็นเงินของคนส่วนน้อย เช่น ทรัพยากรต่าง ๆ อันได้แก่ ที่ดิน ป่าไม้ แหล่งน้ำ วิถีชีวิตร่วมกันของชุมชนหรือวัฒนธรรมคุณค่าที่ผูกพันผู้คนไว้ด้วยกันเป็นชุมชน เช่น ความใกล้ชิด ความเอื้ออาทรต่อกัน ความเชื่อถือไว้วางใจต่อกัน การเรียนร่วมกัน ซึ่งอาจเรียกว่า ทุนทางสังคม ทรัพยากรธรรมชาติวัฒนธรรมทำให้เกิดเศรษฐกิจพอเพียง เชื่อมโยงแบบบูรณาการกับชีวิตสังคม วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อม และจิตวิญญาณ การพัฒนาที่ผ่านมาทำลายฐานเหล่านี้ลงทุก ๆ ทาง ทั้งฐานทางสังคม คือ ชุมชนฐานทางวัฒนธรรม ฐานทางสิ่งแวดล้อมและทรัพยากร ฐานทางเศรษฐกิจชุมชนและฐานทางคุณค่าหรือจิตวิญญาณ ถ้าทุกหมู่บ้านหายจน เศรษฐกิจข้างบนก็จะเจริญก้าวหน้า และมั่นคงสิ่งสำคัญที่สุดคือ การสนับสนุนให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง พลังจากท้องถิ่นชุมชนจะเป็นพลังแผ่นดินที่ทำให้ประเทศไทยมั่นคง เพื่อมุ่งไปสู่ความเจริญอย่างแท้จริงและยั่งยืน

7. ค่านิยมในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศ

ค่านิยม คือ ตัวกำหนดพฤติกรรมและวิถีของการจัดรูปความประพฤติของบุคคลในสังคมและเป็นแนวทางในการดำรงชีวิตของบุคคล

ลักษณะของค่านิยม

1. ค่านิยมมี 2 ลักษณะ คือ ค่านิยมในทางที่ดีและไม่ดี

ค่านิยมที่ดี หมายถึง ค่านิยมที่เป็นคุณธรรมตามวัฒนธรรมไทย ค่านิยมด้านนี้เป็นสิ่งที่ควรสนับสนุน และปลูกฝังแก่นุชนของชาติให้มากที่สุด เช่น ความซื่อสัตย์ ความมีระเบียบวินัย ค่านิยมเป็นสิ่งที่ไม่คงที่ เปลี่ยนแปลงได้ปรับปรุงพัฒนาและแก้ไขได้

2. ค่านิยมที่ดีหรือแท้ต้องเป็นค่านิยมที่บุคคลได้เลือกใช้วิจารณ์ญาณ วิเคราะห์ส่วนดี ส่วนเสียของหลายตัวเลือก

ค่านิยมที่เกิดขึ้นในกระแสวัฒนธรรมและสินค้าจากต่างประเทศเป็นเพียงความห่อไป ตามคนอื่น หรือเอาอย่างคนอื่น โดยที่บางครั้งตนเองมองไม่เห็นคุณค่าของการกระทำนั้น ๆ ซึ่งเป็นการเลียนแบบจากคนส่วนใหญ่ที่กำลังนิยมก็เลยต้องทำตาม เช่น การทำทรงผมเป็นผมสั้น ผมยาว ทำสีผมให้เป็นสีต่าง ๆ การนุ่งกระโปรงสั้นใส่เสื้อผ้าที่โชว์เกินไปตลอดทั้งการนิยมสินค้าจาก ต่างประเทศ ได้แก่ เครื่องสำอาง กระเป๋า ฯลฯ

1.2 บริบทระดับท้องถิ่น

1. ประวัติความเป็นมาของหมู่บ้าน

หมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ 2 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา ที่มาของ ชื่อหมู่บ้าน คือ แต่ก่อนเป็นพื้นที่ที่มีบริเวณกว้างเต็มไปด้วยหนองน้ำ ป่า ต้นไม้และทุ่งหญ้า แต่ในพื้นที่ดังกล่าวมีต้นโพธิ์อยู่กลางนา 1 ต้น เป็นต้นโพธิ์ที่สูงและใหญ่มาก เป็นต้นไม้ที่มีลักษณะเด่นที่สุดกว่าต้นไม้ชนิดอื่น ดังนั้นจึงได้ตั้งชื่อหมู่บ้านว่า “บ้านหนองโพธิ์” ซึ่งได้ก่อตั้งในปี พ.ศ. 2449 หรือประมาณ 95 ปีมาแล้ว บุคคลกลุ่มแรกที่มาเริ่มก่อตั้งหมู่บ้าน คือ นายเป๊ะ ชมเดชดี อพยพมาจากบ้านหมื่นไวย ต.หมื่นไวย อ.เมือง จ.นครราชสีมา และนายแจ่ม พลอยหมื่นไวย อพยพมาจากบ้านหนองกระทุ่ม ต.หมื่นไวย อ.เมือง จ.นครราชสีมา และเหตุที่แต่ละกลุ่มนี้อพยพ มาจากบ้านเดิม เพราะที่อยู่อาศัยคับแคบ ความยากจน เลยต้องอพยพโยกย้ายถิ่นฐานมาตั้งหลัก ทำมาหากินในดินที่มีความเจริญกว่า และปัจจุบันที่ป่าหรือหนองน้ำหรือห้วยที่เคยมีในอดีตยังคง มีอยู่ได้หมดไปแล้วบางส่วน เพราะชาวบ้านใช้บริเวณดังกล่าวสร้างที่อยู่อาศัยจากบ้าน 1 หลัง เป็น 2 หลังจนปัจจุบันมีการสร้างที่อยู่อาศัยเต็มพื้นที่ อาชีพครั้งแรกของชาวบ้านคือ ทำนา ทำไร่ และปัจจุบันอาชีพใหม่ที่เพิ่มขึ้นมา คือ เลี้ยงสัตว์ เพาะปลูก รับจ้าง ในด้านสาธารณูปโภค ถนน เริ่มก่อตั้งหมู่บ้านมีสภาพเป็นถนนแบบคันนา ดินทราย เป็นถนนลูกรัง เมื่อ พ.ศ. 2455 ยาว 5,000 เมตร เป็นถนนลาดยาว เมื่อ พ.ศ. 2536 ยาว 5,000 เมตรไฟฟ้าเข้าสู่หมู่บ้าน เมื่อ พ.ศ. 2500 และประปาหมู่บ้าน สร้างเมื่อ พ.ศ. 2540

2. สภาพปัจจุบัน

2.1 ประชากร

ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีครัวเรือน 420 ครอบครัวย มีบ้าน 300 หลังคาเรือน มีประชากรทั้งหมด 1187 คน ชาย 555 คน หญิง 632 คน แรกตามลักษณะของช่วงอายุ ดังนี้

- ประชากรวัย	1 วัน	-	3 ปีเต็ม	จำนวน	31 คน
	3 ปี	1 วัน	-	6 ปีเต็ม	จำนวน 40 คน
	6 ปี	1 วัน	-	12 ปีเต็ม	จำนวน 86 คน
	12 ปี	1 วัน	-	15 ปีเต็ม	จำนวน 90 คน
	15 ปี	1 วัน	-	18 ปีเต็ม	จำนวน 291 คน
	18 ปี	1 วัน	-	50 ปีเต็ม	จำนวน 483 คน
	50 ปี	1 วัน	-	60 ปีเต็ม	จำนวน 100 คน
	60 ปี	ขึ้นไป		จำนวน	66 คน

- ประชากรอายุ 60 ปีขึ้นไป ปัจจุบันได้รับการสงเคราะห์จากรัฐ 6 คน

- ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีคนพิการ 4 คน

- การประกอบอาชีพ

ทำนา	20 ครอบครัวย	รับราชการ	15 ครอบครัวย
ค้าขาย	40 ครอบครัวย	รับจ้าง	250 ครอบครัวย
ทำสวน	17 ครอบครัวย		

- ครอบครัวยมีที่ดินทำกินเป็นของตัวเอง

จำนวน	1-5 ไร่	มีจำนวน	5 ครอบครัวย
	6-10 ไร่	มีจำนวน	9 ครอบครัวย
	11-12 ไร่	มีจำนวน	4 ครอบครัวย
	21-50 ไร่	มีจำนวน	2 ครอบครัวย

2.2 โรงเรียนและการศึกษา

- โรงเรียนระดับประถมในหมู่บ้านชื่อย โรงเรียนบ้านหนองกระทุ่มตั้งอยู่บ้านหนองกระทุ่ม หมู่ 7 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา เปิดสอนระดับอนุบาลถึงประถมศึกษาปีที่ 6

- โรงเรียนระดับมัธยมในหมู่บ้าน ชื่อย โรงเรียนสุนทรวิทยา 2 ตั้งอยู่ที่บ้านหนองหญ้างามหมู่ 1 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา เปิดสอนระดับมัธยมศึกษาปีที่ 1-6

- มีสมาชิกในหมู่บ้าน/ชุมชนไปศึกษานอกหมู่บ้าน 565 คน คือ

ระดับประถมศึกษา 120 คน

ระดับมัธยมศึกษา 300 คน

ระดับมัธยมศึกษา 70 คน

สูงกว่าระดับมัธยมศึกษาฯ 75 คน

2.3 แหล่งน้ำ (ทั้งของสาธารณะและส่วนบุคคล)

แหล่งน้ำ	จำนวน	การใช้น้ำ	
		ตลอดปี	ไม่ตลอดปี
บ่อน้ำตื้น	3	✓	-
บ่อน้ำบาดาล	-	-	-
สระน้ำ	5	✓	-
คลอง	-	-	-
ห้วย	-	-	-
หนอง	-	-	-
บึง	-	-	-
แม่น้ำ	-	-	-
ฝายกั้นน้ำ	-	-	-
เขื่อนกั้นน้ำ	-	-	-
ทะเล	-	-	-

3. ด้านเศรษฐกิจ

3.1 มีพื้นที่ทำการเกษตร 150 ไร่ เป็นที่นา 100 ไร่ เป็นที่สวน 50 ไร่
มีผลผลิตด้านทำนาทั้งหมู่บ้านปีละ จำนวน 405 เกวียน ขายไปจำนวน
205,000 กิโลกรัม / เกวียน

3.2 ทั้งหมู่บ้านซื้อปุ๋ยเคมีปีละ 250 กระสอบ ใช้ปุ๋ยคอก 150 กระสอบ

3.3 มีผลผลิตอื่น ๆ ดังนี้

- ทำสวนผัก	จำนวน	20	ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน / ชุมชนประมาณ		500,000	บาทต่อปี
- ทำสวนผลไม้	จำนวน	5	ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมู่บ้าน / ชุมชนประมาณ		100,000	บาทต่อปี

- เลี้ยงไก่	จำนวน	30	ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดหมู่บ้าน / ชุมชนประมาณ		250,000	บาทต่อปี
- เลี้ยงหมู	จำนวน	28	ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดหมู่บ้าน / ชุมชนประมาณ		580,000	บาทต่อปี
- เลี้ยงเป็ด	จำนวน	10	ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดหมู่บ้าน / ชุมชนประมาณ		70,000	บาทต่อปี

3.4 มีการผลิตสินค้าในหมู่บ้าน / ชุมชนเพื่อจำหน่าย

- ผลิตขนม	ครอบครัวที่ผลิตมี	1	ครอบครัว
มีรายได้เข้าหมู่บ้าน / ชุมชนประมาณปีละ		60,000	บาท
- ผลิตตัดเย็บเสื้อผ้า	ครอบครัวที่ผลิตมี	4	ครอบครัว
มีรายได้เข้าหมู่บ้าน / ชุมชนประมาณปีละ		120,000	บาท
- อื่น ๆ เช่น ค้าขาย	จำนวน	40	ครอบครัว
ได้ผลผลิตทั้งหมดหมู่บ้าน / ชุมชนปีละประมาณ		360,000	บาทต่อปี

3.5 ราษฎรในหมู่บ้าน / ชุมชนออกไปขายแรงงานทำงานต่างถิ่น

จำนวน 75 ครอบครัว มีจำนวน 98 คน ทุกคนที่ไปทำงานส่งเงินเข้าหมู่บ้านรวมทั้งหมดประมาณปีละ 1,600,000 บาท

3.6 รายได้ของประชาชนในหมู่บ้านต่อปีในแต่ละครอบครัว โดยสรุปรวมทั้งหมดประมาณ

1,000 – 5,000	บาท	มี	-	ครอบครัว
5,001 – 10,000	บาท	มี	-	ครอบครัว
10,001 – 20,000	บาท	มี	20	ครอบครัว
20,001 – 30,000	บาท	มี	45	ครอบครัว
30,001 – 50,000	บาท	มี	155	ครอบครัว
50,001 – 100,000	บาท	มี	200	ครอบครัว

4. ด้านวัฒนธรรม

- 4.1 มีวัด 1 แห่ง ชื่อ วัดหนองหญ้างาม มีพระ 21 รูป
เด็กวัด 2 คน แม่ชี 1 คน
- 4.2 ภาษาพื้นบ้าน คือ ภาษาไทย

4.3 ภูมิปัญญาชาวบ้าน (ผู้รู้/ชำนาญการ/ผู้นำ/ บุคคลตัวอย่าง)

- ด้านเกษตรกรรม (เช่น การเพาะปลูก การขยายพันธุ์พืช การเลี้ยงสัตว์ การเพาะพันธุ์สัตว์ การเกษตรผสมผสาน การทำไร่นาสวนผสม การปรับใช้เทคโนโลยีที่เหมาะสมกับการเกษตร อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ นายชื่น สกุล น้อยหมื่นไว เพศ ชาย อายุ 63 ปี
เชี่ยวชาญด้าน การเลี้ยงสัตว์ การเพาะพันธุ์สัตว์ ประสบการณ์ 20 ปี
ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 186 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

2. ชื่อ นายบุญช่วย สกุล พลอยหมื่นไว เพศ ชาย อายุ 57 ปี
เชี่ยวชาญด้าน การเลี้ยงสัตว์ ประสบการณ์ 10 ปี
ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 16 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

3. ชื่อ นายพบ สกุล พลอยหมื่นไว เพศ ชาย อายุ 65 ปี
เชี่ยวชาญด้าน การเพาะปลูก ประสบการณ์ 30 ปี
ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 20 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

- ด้านอุตสาหกรรมและหัตถกรรม (เช่น การจักสาน (ทอเสื่อ / สานกระด้ง / กระติบข้าว / แห / อวน ฯลฯ) การช่าง (ช่างตีมีด / เหล็ก / ขวาน / ปั่นโอง ฯลฯ) การแกะสลัก การจัดเย็บเสื้อผ้า อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ นางชูชัน สกุล สีนาค เพศ หญิง อายุ 33 ปี
เชี่ยวชาญด้าน การตัดเย็บเสื้อผ้า ประสบการณ์ 2 ปี
ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 252 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

2. ชื่อ นางละมัย สกุล ทองแก้ว เพศ หญิง อายุ 56 ปี
เชี่ยวชาญด้าน การตัดเย็บเสื้อผ้า ประสบการณ์ 10 ปี
ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 205 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

3. ชื่อ นางสาวกาญจน์ สกุล เขียมละออชัย เพศ หญิง อายุ 40 ปี
เชี่ยวชาญด้าน การตัดเย็บเสื้อผ้า ประสบการณ์ 20 ปี

ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 152/2 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

4. ชื่อ นายสมบัติ สกุล โดหมื่นไวย เพศ ชาย อายุ 30 ปี
เชี่ยวชาญด้าน ก่อสร้าง ประสบการณ์ 10 ปี

ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 135 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

- ด้านปรัชญา ศาสนา และประเพณี (เช่น ความสามารถประยุกต์และ
ปรับใช้หลักธรรมคำสอนทางศาสนา ปรัชญาความเชื่อและประเพณีที่มีคุณค่าให้เหมาะสมต่อ
บริบททางเศรษฐกิจ สังคม การถ่ายทอดวรรณกรรม คำสอน การประยุกต์ประเพณีบุญ
อื่น ๆ เป็นต้น)

1. ชื่อ นายบุญช่วย สกุล พลอยหมื่นไวย เพศ ชาย อายุ 57 ปี
เชี่ยวชาญด้าน มรรคทายก เรียกขวัญนาคน ประสพการณ์ 25 ปี

ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 16 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

2. ชื่อ นายพบ สกุล พลอยหมื่นไวย เพศ ชาย อายุ 65 ปี
เชี่ยวชาญด้าน มรรคทายก ประสบการณ์ 2 ปี

ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 20 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

3. ชื่อ นายบุญสืบ สกุล สันศักดิ์ เพศ ชาย อายุ 30 ปี
เชี่ยวชาญด้าน มรรคทายก ประสบการณ์ 10 ปี

ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 149 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000 โทรศัพท์ 295408

- ด้านโภชนาการ (เช่น ความสามารถในการเลือกสรร ประดิษฐ์
แบบปรับปรุงแต่งอาหารและยาได้เหมาะสมตามความต้องการของร่างกาย ในสภาวะการณ์
ต่าง ๆ ตลอดจนผลิตเป็นสินค้าและบริการส่งออกที่ได้รับความนิยมแพร่หลายมาก อื่น ๆ
เป็นต้น)

ชื่อ นางชูศรี สกุล ทองท่วมศรี เพศ หญิง อายุ 35 ปี
เชี่ยวชาญด้าน ทำขนม ประสบการณ์ 5 ปี

ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 188 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้าน หนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม
อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

- ด้านองค์กรชุมชน (เช่น ร้านค้าชุมชน ศูนย์สวัสดิการตลาด กลุ่มออมทรัพย์ องค์กรด้านการตัดเย็บเสื้อผ้า กลุ่มจักสาน กลุ่มทอผ้า กลุ่มทอเสื่อ กลุ่มตีมีด ตีขวาน เครื่องมือที่ทำจากเหล็ก กองทุนสวัสดิการชุมชน กองทุนอื่น ๆ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ เช่น ป่าไม้ น้ำ ดิน และอื่น ๆ)

ชื่อกลุ่ม/องค์กร กลุ่มออมทรัพย์ กิจกรรมหลักของกลุ่ม คือ ฝากเงินทุกเดือน สมาชิกสามารถกู้ยืมคืนได้ 3 เท่าของเงินฝาก ตั้งขึ้นเมื่อ พ.ศ. 2544

ประธานกลุ่มชื่อ-สกุล นายบุญช่วย พลอยหมื่นไว อายุ 57 ปี

ที่อยู่ติดต่อได้ บ้านเลขที่ 16 หมู่ที่ 2 ชื่อหมู่บ้านหนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม

อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา รหัสไปรษณีย์ 30000

จำนวนสมาชิกเริ่มก่อตั้ง 129 คน ปัจจุบันกลุ่มมีทุน 60,770 บาท

4.4 ในรอบหนึ่งปีในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการทำบุญหรืองานประเพณี

เดือน มกราคม	ทำบุญประเพณี	ทำบุญเลี้ยงพระ
เดือน กุมภาพันธ์	ทำบุญประเพณี	บวชนาค โคนจุก ขึ้นบ้านใหม่ งานประจำปีวัด
เดือน มีนาคม	ทำบุญประเพณี	บวชนาค
เดือน เมษายน	ทำบุญประเพณี	วันสงกรานต์ รดน้ำดำหัวผู้ใหญ่
เดือน พฤษภาคม	ทำบุญประเพณี	-
เดือน มิถุนายน	ทำบุญประเพณี	-
เดือน กรกฎาคม	ทำบุญประเพณี	ทำบุญตักบาตรวันอาสาฬหบูชา และวันเข้าพรรษา
เดือน สิงหาคม	ทำบุญประเพณี	ทำบุญตักบาตรวันแม่แห่งชาติ
เดือน กันยายน	ทำบุญประเพณี	-
เดือน ตุลาคม	ทำบุญประเพณี	ทำบุญตักบาตรวันออกพรรษา
เดือน พฤศจิกายน	ทำบุญประเพณี	เทศกาลลอยกระทง
เดือน ธันวาคม	ทำบุญประเพณี	ทำบุญตักบาตรวันพ่อแห่งชาติ

4.5 ผู้ที่ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนให้ความนับถือในหมู่บ้าน/ชุมชนใครบ้าง

- ผู้สูงอายุ (คนเฒ่าคนแก่)
- ผู้ใหญ่บ้าน
- ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน

4.6 ถ้าราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชน มีความจำเป็นเรื่องเงินจะไปขอความช่วยเหลือจากใครบ้าง

- นางทองลาย โดหมื่นไวย
- นางเจดีย์ นวลบริบูรณ์

5. ข้อมูลด้านอื่น ๆ

5.1 คณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชน

ผู้ใหญ่บ้านชื่อ นายบุญช่วย สกุล พลอยหมื่นไวย การศึกษาสูงสุด ป. 4
 ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้านชื่อ นายสายัณฑ์ สกุล แทนพุดซา การศึกษาสูงสุด ป. 4
 มีคณะกรรมการหมู่บ้าน/ชุมชนด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. ชื่อ – สกุล นายบุญช่วย พลอยหมื่นไวย การศึกษาสูงสุด ป. 4
2. ชื่อ – สกุล นายถนอม ชุนเกาะ การศึกษาสูงสุด ป. 4
3. ชื่อ – สกุล นางละมัย ทองแก้ว การศึกษาสูงสุด ป. 4
4. ชื่อ – สกุล นางบุปผา แก้วหมื่นไวย การศึกษาสูงสุด ป. 4
5. ชื่อ – สกุล นายบุญส่ง เขียนจอหอ การศึกษาสูงสุด ป. 4
6. ชื่อ – สกุล นายคำรงค์ จริญญา การศึกษาสูงสุด ป. 4
7. ชื่อ – สกุล นายแสวง ลานอก การศึกษาสูงสุด ป. 4
8. ชื่อ – สกุล นายสมบัติ โดหมื่นไวย การศึกษาสูงสุด ป. 4
9. ชื่อ – สกุล นายสายัณฑ์ แทนพุดซา การศึกษาสูงสุด ป. 4
10. ชื่อ – สกุล นายสี อร่ามรุณ การศึกษาสูงสุด ป. 4

5.2 สมาชิก อบต. ในหมู่บ้าน/ชุมชน คือ

1. ชื่อ – สกุล นายถนอม ชุนเกาะ การศึกษาสูงสุด ป. 4
2. ชื่อ – สกุล นายพร ชุมศรี การศึกษาสูงสุด ป. 4

5.3 ในหมู่บ้าน/ชุมชนมีการรวมกลุ่มอะไรบ้าง

5.3.1 ชื่อกลุ่ม กลุ่มออมทรัพย์ ตั้งขึ้น พ.ศ. 2544

สมาชิกกลุ่ม 145 คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม 60,770 บาท

5.3.2 ชื่อกลุ่ม ฅาปนกิจ ตั้งขึ้น พ.ศ. 2543

สมาชิกกลุ่ม 84 คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม 8,400 บาท

5.3.3 ชื่อกลุ่ม กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ตั้งขึ้น พ.ศ. 2543

สมาชิกกลุ่ม 50 คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม 100,000 บาท

5.3.4 ชื่อกลุ่ม กลุ่มสงเคราะห์ประจำหมู่บ้าน ตั้งขึ้น พ.ศ. 2544

สมาชิกกลุ่ม 95 คน ปัจจุบันมีเงินกลุ่ม 60,770 บาท

5.4	ทั้งหมู่บ้าน/ชุมชนมีผู้ติดยาเสพติด	-	คน
	มีผู้ติดเอดส์ จำนวน	-	คน
	รถยนต์	75	คัน
	มอเตอร์ไซค์	250	คัน
	รถไถนาเดินตาม	5	คัน
	เครื่องเกี่ยวข้าว นวดข้าว	-	คัน
	มีไฟฟ้าใช้	300	ครัวเรือน
	มีประปา	300	ครัวเรือน
	ตู้เย็น	263	เครื่อง
	พัดลม	250	เครื่อง
	เครื่องปรับอากาศ	5	ครัวเรือน
	หม้อหุงข้าวไฟฟ้า	300	เครื่อง
	ทีวีสี	245	เครื่อง
	ทีวีขาวดำ	10	เครื่อง
	โทรศัพท์	147	เครื่อง
	หอกระจายข่าว	1	แห่ง
	ภาชนะเก็บน้ำฝน	300	ครัวเรือน
	มีส่วนที่ถูกสุขาภิบาลจำนวน	300	ครัวเรือน

5.5 ราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนเป็นหนี้สินสถาบันการเงินของรัฐบาล (เช่น ธ.ก.ส./ กองทุนหมู่บ้าน / ชุมชน (กข.คจ.))

จำนวน 161 ครอบครั้ว เป็นเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ 3,500,000 บาท

ติดหนี้รายทุน จำนวน 161 ครอบครั้ว เป็นเงินรวมทั้งสิ้นประมาณ

2,170,000 บาท

ดอกเบี้ยของสถาบันการเงินประมาณ 12 บาทต่อปี

5.6 ผู้สื่อข่าวสาธารณสุขประจำหมู่บ้าน/ชุมชน คือ อ.ส.ม. ประจำหมู่บ้าน

5.7 ผู้สื่อข่าวประชาสัมพันธ์ประจำหมู่บ้าน/ชุมชน คือ ผู้ใหญ่บ้าน อ.ส.ม.

5.8 ในหมู่บ้าน/ชุมชนรอบ 5 ปีที่ผ่านมา มีโครงการของรัฐ หรือ อบต. เข้ามา พัฒนาช่วยเหลือชาวบ้านอะไรบ้าง

โครงการ	ก่อสร้างถนน คสล.
โดยหน่วยงานใด	รัฐบาล
เข้ามา พ.ศ.	2541
ผลการดำเนินการ	ถนนปริมาณกว้าง 3 เมตร ยาว 335 เมตร หนา 0.15 งบประมาณ 460,000 บาท

โครงการ	ก่อสร้างถนน คสล.
โดยหน่วยงานใด	องค์การบริหารส่วนจังหวัดนครราชสีมา
เข้ามา พ.ศ.	2542
ผลการดำเนินการ	งบประมาณ 800,000 บาท

โครงการ	ก่อสร้างถนน คสล
โดยหน่วยงานใด	อ.บ.ต.
เข้ามา พ.ศ.	2543
ผลการดำเนินการ	ถนนปริมาณกว้าง 4 เมตร ยาว 180 เมตร หนา 0.15 งบประมาณ 342,860 บาท

5.9 ความต้องการของราษฎรในหมู่บ้าน/ชุมชนมีดังนี้

1. ต้องการมีที่ดินทำกินเป็นของตนเอง หรือที่ดินที่เก็บค่าเช่าน้อย
2. ต้องการทำถนนคอนกรีตในหมู่บ้านเข้าซอยทุกซอย
3. ต้องการจัดให้มีกลุ่มอาชีพประจำหมู่บ้าน
4. ต้องการอยากให้รัฐบาลจัดให้มีการฝึกอบรมหรือให้ความรู้ถึงโทษของ

ยาเสพติด

5.10 ในหมู่บ้าน/ชุมชนแต่ละปีสามารถเก็บภาษีต่าง ๆ เช่น ภาษีที่ดิน ภาษีร้านค้า ฯลฯ ได้ปีละ 3,000 บาท

5.11 โรคระบาดในพืชและสัตว์เลี้ยงหรือคนในหมู่บ้าน/ชุมชน ที่พบมากในรอบ 5 ปีมานี้ คือ

โรคพืชมีโรค	โรครา	โรครากเน่า
โรคสัตว์มีโรค	โรคอหิวา	โรคลมบ้าหมู
โรคในคนคือโรค	โรคเอดส์	โรคฉี่หนู

2. ผลการประเมินโครงการโดยภาพรวม

ผลการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองโดยภาพรวมมีดังนี้

2.1 ผลการประเมินหน่วยระบบ A

หน่วยระบบ A คือ หน่วยระบบการบริหารจัดการ และแนะนำส่งเสริมผู้กู้

2.1.1 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ A พบว่า (รายการตัวชี้วัดในตอนที่ 3 ของบทที่ 3)

1. นโยบายเร่งด่วนของรัฐบาล เป็นมาตรการหนึ่งในการแก้ปัญหาเศรษฐกิจ และสังคมอย่างเป็นรูปธรรมให้ได้ ผลชัดเจนและรวดเร็ว ด้วยมั่นใจว่าจะช่วยลดความยากจนและนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้ให้แก่ประชาชน

2. หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท โดยรัฐบาลจะจัดสรรเงินอุดหนุนให้แก่หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง หมู่บ้านละ 1 ล้านบาท ในลักษณะของเงินทุนหมุนเวียน เป็นแหล่งเงินทุนในการลงทุน สร้างงาน สร้างอาชีพ

3. การประสานงาน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นการประสานงานร่วมกันระหว่าง ภาครัฐ เอกชน และประชาสังคม

4. คณะกรรมการหมู่บ้าน กรรมการหมู่บ้านได้มาจากการคัดเลือกของสมาชิกในหมู่บ้าน ซึ่งคณะกรรมการของหมู่บ้านหนองโพธิ์มี 15 คน

5. เงินที่ผู้กู้ชำระคืน คือ เงินที่สมาชิกผู้กู้ไปดำเนินกิจการและถึงกำหนดชำระ ภายใน 1 ปี

6. สมาชิกเป็นสมาชิก ประชากรในหมู่บ้านสามารถสมัครเป็นสมาชิกได้ทุกคน

7. ผู้สมัครขอกู้ เมื่อได้สมัครเข้าเป็นสมาชิกแล้วจึงจะมีสิทธิขอกู้ได้

8. ทุนสะสมหมู่บ้าน เป็นทุนสะสมที่มาจากเงินออมทรัพย์หรือการรวมกลุ่มต่าง ๆ ที่ คณะกรรมการหมู่บ้าน และประชากรในหมู่บ้านร่วมกันจัดทำขึ้น

9. บัณฑิตว่างงาน คือบัณฑิตที่อยู่ในพื้นที่ของตนเองเป็นผู้ที่ยังไม่มีงานทำ

2.1.2 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยระบบ A

1. การคัดเลือกผู้กู้

จุดเด่น ต้องเป็นไปตามระเบียบของกองทุนที่กำหนดไว้ และคณะกรรมการทำงานด้วยความโปร่งใส

จุดด้อย อาจเกิดความไม่พอใจสำหรับสมาชิกที่ไม่ได้ถูกคัดเลือก

- หรือธุรกิจ
2. การให้คำแนะนำการทำอาชีพ

จุดเด่น ช่วยให้สมาชิกผู้กู้ได้ประกอบกิจการหรืออาชีพได้อย่างถูกวิธี

จุดด้อย สมาชิกผู้กู้ขาดความเชื่อมั่นในตนเองในการเลือกทำอาชีพ
 3. การจัดเวทีประชาคม

จุดเด่น ช่วยให้สมาชิกผู้กู้มีการแลกเปลี่ยนข้อคิดเห็น และข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพหรือกิจการ

จุดด้อย สมาชิกผู้กู้ไม่กล้าแสดงความคิดเห็น
 4. การจัดประชุมของกลุ่มอาชีพ

จุดเด่น ช่วยให้สมาชิกผู้กู้มีการแลกเปลี่ยน ความรู้ประสบการณ์ การดำเนินกิจการและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการประกอบอาชีพหรือกิจการให้เป็นไปในทิศทางเดียวกัน

จุดด้อย ขาดผู้นำกลุ่มแต่ละอาชีพ
 5. การตรวจสอบของคณะกรรมการ

จุดเด่น ได้ข้อมูลที่ถูกต้องแม่นยำ และใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด

จุดด้อย การตรวจสอบจะต้องทำอย่างเป็นขั้นตอน ซึ่งสมาชิกผู้กู้ กองทุนเงินล้านมีจำนวนมาก ดังนั้นในการตรวจสอบจะต้องใช้เวลาพอสมควร
 6. การทำบัญชี

จุดเด่น ช่วยให้สมาชิกผู้กู้ได้รู้ถึงฐานะทางการเงินของกิจการ

จุดด้อย สมาชิกผู้กู้ไม่มีความรู้ทางด้านการทำบัญชี
 7. การหาตลาด

จุดเด่น ช่วยให้ผลผลิตของสมาชิกผู้กู้แต่ละอาชีพมีตลาดรองรับ

จุดด้อย ผลผลิตบางอย่างของสมาชิกผู้กู้ อาจมีคู่แข่งชั้นทางการตลาด
 8. การรับชำระหนี้

จุดเด่น เมื่อมีการกู้ยืมเงินก็จะต้องมีการชำระหนี้ เมื่อถึงกำหนดชำระหนี้ก็ต้องชำระทั้งเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย

จุดด้อย เมื่อถึงกำหนดการชำระหนี้ เมื่อสมาชิกผู้กู้รายใดไม่มีเงินชำระหนี้ก็ต้องมีการผ่อนผันหรือยืดเวลาการชำระหนี้

9. การมีส่วนร่วมในชุมชนของนักศึกษา

จุดเด่น ทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้ ปฏิบัติงานและแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นจริงในพื้นที่

จุดด้อย ระยะเวลาสั้น ผู้ที่ไม่ให้ความร่วมมือ

2.1.3 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยงานระบบ A แบ่งออกเป็น

3 ด้านดังนี้

1. ผลโดยตรง

จุดเด่น สมาชิกที่ยื่นขอกู้เงินกองทุน 1 ล้านบาทจะได้รับการพิจารณาทุกคน

จุดด้อย จำนวนเงินมีไม่เพียงพอต่อสมาชิกผู้กู้ ดังนั้นการอนุมัติเงินในแต่ละรายต้องขึ้นอยู่กับการพิจารณาของคณะกรรมการ

2. ผลกระทบโดยตรง

จุดเด่น สมาชิกผู้กู้ที่ได้รับการอนุมัติเงิน ช่วยให้สามารถมีเงินไปลงทุนประกอบอาชีพหรือธุรกิจ ต่าง ๆ ทำให้เกิดกิจการใหม่ๆ ขึ้นภายในหมู่บ้านหรือชุมชน

จุดด้อย สมาชิกผู้กู้บางรายได้รับอนุมัติเงินน้อยจึงส่งผลให้การดำเนินกิจการช้าตามไปด้วย

3. ผลกระทบทางอ้อม

จุดเด่น ช่วยให้หมู่บ้านหรือชุมชนเมือง สามารถจัดระบบการบริหารจัดการเงินทุนของตนเองและเสริมสร้างกระบวนการเรียนรู้ กระตุ้นเศรษฐกิจในระบบฐานราก เสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทยในอนาคต รวมทั้งเสริมสร้างขีดความสามารถ และความเข้มแข็งด้านอาชีพและสร้างความสามัคคีของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชน

จุดด้อย ประชากรในหมู่บ้านบางส่วน ไม่เห็นความสำคัญของโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เนื่องจากไม่ต้องการมีหนี้สินเพิ่มขึ้น ไม่ต้องการเข้าไปข้องเกี่ยวกับโครงการ เพราะคิดว่าความเป็นอยู่ในปัจจุบันของตนเองมีเพียงพอต่อการดำรงชีพ

2.2 ผลการประเมินหน่วยงาน B

หน่วยระบบ B คือ หน่วยระบบการดำเนินการของผู้กู้แต่ละราย

2.2.1 ผลการประเมินบริบทเฉพาะตัวของหน่วยระบบ B พบว่า (ใช้รายการตัวชี้วัดในตอนที 3 ของบทที่ 3)

1. ความรู้ความสามารถของผู้กู้และครอบครัว

จุดเด่น เรียนรู้ธุรกิจได้เร็ว ทำอาชีพหรือกิจกรรมอย่างมีแบบแผน มีการวางแผนล่วงหน้า

จุดด้อย ถ้าผู้กู้ไม่มีประสบการณ์ ในการลงทุนทำอาชีพหรือกิจการ ก็อาจจะทำให้การดำเนินงานช้าหรือมีอุปสรรคมาก
2. ทรัพย์สินของผู้กู้และเครือข่าย

จุดเด่น ถ้าผู้กู้รายใดมีสินทรัพย์ค้ำประกัน ก็จะสามารถกู้ได้ในวงเงินที่สูงเกินกว่า 20,000 บาท

จุดด้อย ผู้กู้บางรายอยู่ในวงเงินที่สูงเกินกว่า 20,000 บาท และไม่มีหลักทรัพย์ค้ำประกัน บางรายฐานะทางการเงินไม่ค่อยดีนักก็ไม่สามารถกู้เงินได้ในวงเงินที่สูง
3. หนี้สินธนาคารของผู้กู้

จุดเด่น สามารถกู้ได้ในวงเงินที่สูง ระยะเวลาในการชำระหนี้ก่อนข้างนาน มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ สามารถผ่อนผันการชำระหนี้ได้

จุดด้อย ต้องมีหลักทรัพย์ค้ำประกัน มีบุคคลที่ค้ำประกัน มีการแบ่งระดับผู้กู้
4. หนี้สินนอกระบบของผู้กู้

จุดเด่น มีความสะดวกรวดเร็วในการในการกู้ยืม ถ้ากู้ยืมเงินในจำนวนน้อยไม่ต้องทำสัญญาผู้ก็ได้ สามารถกู้ได้ในวงเงินที่ไม่จำกัด ชำระดอกเบี้ยตามกำหนด

จุดด้อย อัตราดอกเบี้ยสูง มีหลักทรัพย์ค้ำประกันในรายที่ขอกู้ในวงเงินที่สูง
5. อาชีพหลักของผู้กู้

จุดเด่น มีรายได้ประจำ มีประสบการณ์การทำงาน สามารถทำอาชีพอื่นได้ เพื่อเป็นรายได้เสริม

จุดด้อย บางอาชีพหรือธุรกิจอาจใช้เงินลงทุนสูง ใช้เวลาการทำงานไม่แน่นอน
6. รายได้ของครอบครัว

จุดเด่น ช่วยให้เราเงินใช้จ่ายในครอบครัว

จุดด้อย บางคนมีรายได้น้อยไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่าย จึงจำเป็นต้องกู้เงิน

7. ประสิทธิภาพในการดำเนินกิจการ

จุดเด่น มีความคล่องตัวในการบริหารงาน สามารถแก้ปัญหาต่างๆ ได้ตามสถานการณ์ มีการทำงานอย่างเป็นระบบ มีความรู้ความเข้าใจในกิจการของตนเองเป็นอย่างดี

จุดด้อย มีประสิทธิภาพแต่ไม่มีเงินลงทุน ก็ไม่สามารถดำเนินกิจการได้

2.2.2 ผลการประเมินปัจจัยนำเข้าของหน่วยระบบ B พบว่า (ใช้รายการตัวชี้วัดในตอนี่ 3 ของบทที่ 3)

1. จำนวนเงินที่กู้มาได้

จุดเด่น สามารถนำเงินมาลงทุนทำอาชีพหรือกิจการ เพื่อเป็นการเพิ่มรายได้ทำให้เกิดดอกผล ช่วยลดความยากจนและนำไปสู่การสร้างงานสร้างรายได้แก่ประชากรในหมู่บ้าน

จุดด้อย เงิน 1 ล้านบาทไม่เพียงพอกับสมาชิกผู้กู้ ดังนั้นจึงต้องจัดสรรปันส่วนตามที่สมาชิกขอกู้ แต่ต้องได้รับการพิจารณาจากคณะกรรมการกองทุนว่าสมควรจะอนุมัติเงินแก่สมาชิกผู้กู้รายละเท่าใด ซึ่งอาจจะไม่ได้ตามจำนวนที่ขอกู้ก็ได้

2. เงินอื่น ๆ

จุดเด่น ประชากรในหมู่บ้านสามารถกู้เงินได้ทุกคน ไม่ว่าจะเงินสะสมของหมู่บ้าน เงินออมทรัพย์ เงินผู้ถูกเงิน เป็นเงินกู้ที่มีอัตราดอกเบี้ยต่ำ สามารถขอกู้ได้ตามความจำเป็นและกู้ได้ตลอดเวลา

จุดด้อย เป็นกองทุนเงินที่มีจำนวนเงินจำกัด และกู้ได้ในวงเงินที่ต่ำไม่สามารถนำไปลงทุนในกิจการที่มีการลงทุนค่อนข้างสูง

3. วางแผนทำอาชีพ + การผลิต

จุดเด่น สามารถทำงานอย่างมีระบบแบบแผน มีการจัดการที่ดี มีการทำงานที่เป็นขั้นตอน

จุดด้อย ไม่มีข้อมูลรายละเอียดในการประกอบอาชีพที่สมบูรณ์จะต้องขอคำแนะนำปรึกษาจากผู้มีประสบการณ์

4. แรงงาน + วัตถุดิบ

จุดเด่น สามารถหาได้ในท้องถิ่นของตนเอง มีการจ้างงานเกิดขึ้นในหมู่บ้านและวัตถุดิบมีราคาถูกเพราะมีอยู่ในท้องถิ่น หาง่ายและสามารถใช้แรงงานหรือวัตถุดิบแทนกันได้

จุดค้อย ในการทำงานต้องใช้ผู้ที่มีความเชี่ยวชาญในด้านวัตถุดิบที่ทำการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ

5. กำลังทำงาน

จุดเด่น การใช้เครื่องมือต่าง ๆ ช่วยในการทำงานทำให้สะดวก รวดเร็ว ช่วยลดแรงงานและเพิ่มผลผลิต

จุดค้อย บางอาชีพหรือธุรกิจบางอย่าง ต้องใช้เครื่องมือ อุปกรณ์ หรือเครื่องจักรที่มีราคาแพง

6. นักศึกษาผ่านงาน

จุดเด่น ได้ข้อมูลที่เป็นจริง มีประสบการณ์และได้เรียนรู้ธุรกิจ สามารถนำข้อมูลที่ได้มาทำการประเมินอย่างมีประสิทธิภาพที่สำคัญก็คือ เป็นการช่วยยกระดับการศึกษาของบัณฑิตให้มีทักษะในการบริหารจัดการ

จุดค้อย ระยะเวลาในการทำงานมีจำกัด

2.2.3 ผลการประเมินกระบวนการของหน่วยงาน B พบว่า (ใช้รายการตัวชี้วัดในตอนต้นที่ 3 ของบทที่ 3)

1. การลองผิดลองถูก

จุดเด่น ทำให้เราได้ใช้ความคิดของตนเองในการ ประกอบอาชีพ หรือธุรกิจขั้นเริ่มต้น จนสามารถหาวิธีที่จะประกอบอาชีพหรือธุรกิจให้ลงตัวและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

จุดค้อย เสียเวลา เสียค่าใช้จ่าย เสียพลังงานในการประกอบอาชีพ หรือธุรกิจเพิ่มขึ้น

2. การทำกิจการถูกวิธี

จุดเด่น ทำให้กิจการของตนเอง มีความเจริญก้าวหน้า มีประสิทธิภาพและสามารถช่วยให้มีอัตราผลผลิตตอบแทนเร็วขึ้น

จุดค้อย ต้องเป็นผู้ที่มีประสบการณ์ในเรื่องของการประกอบอาชีพ หรือธุรกิจที่ผู้ทำ

3. การหาตลาด

จุดเด่น ช่วยให้มิตลาดรองรับผลผลิต มีตลาดที่แน่นอนส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้น

จุดค้อย ต้องใช้เวลาในการหาตลาดรองรับ ผลผลิตของผู้ที่มี การแข่งขันทางการตลาด

4. การจ้างงาน

จุดเด่น ช่วยให้คนว่างงานมีงานทำ มีรายได้ช่วยเหลือครอบครัว และใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์

จุดด้อย ค่าจ้างแรงงานถูก การจ้างงานมีจำนวนจำกัดและมีผู้ว่างงานจำนวนมาก

5. การหาวัตถุดิบ

จุดเด่น ใช้วัตถุดิบที่มีอยู่ในท้องถิ่นเป็นสำคัญมีราคาถูก หาง่าย

จุดด้อย วัตถุดิบบางอย่างอาจไม่มีอยู่ในท้องถิ่น ต้องหาจากที่อื่น อาจทำให้วัตถุดิบมีราคาแพง และจะต้องสูญเสียค่าใช้จ่ายเพิ่มขึ้น

6. การทำบัญชี

จุดเด่น ทำให้การทำงานเป็นระบบแยกเป็นหมวดหมู่ ลงบันทึกตามบัญชีรายได้ ค่าใช้จ่าย กำไรขาดทุน และงบดุล ซึ่งจะทำให้เรารู้ถึงฐานะการเงินของกิจการ หรือธุรกิจว่ามีกำไรหรือขาดทุนตามหลักทางบัญชี

จุดด้อย สมาชิกผู้กู้บางรายอาจจะไม่รู้การหลักการทำบัญชี

2.2.4 ผลการประเมินผลผลิตของหน่วยระบบ B พบว่า

1. ผลโดยตรง

จุดเด่น มีกิจการหรืออาชีพเป็นของตนเอง มีรายได้เพิ่มขึ้นไม่ว่าจะเป็นรายได้ประจำหรือรายได้เสริม มีประสบการณ์ในการทำงานและถ้ากิจการของตนเอง ประสบความสำเร็จจะทำให้มีชื่อเสียง และเกิดความพึงพอใจในกิจการของตนเอง

จุดด้อย ถ้าผู้กู้ไม่มีประสบการณ์ ก็ยากที่จะทำให้อกิจการหรือธุรกิจประสบความสำเร็จ

2. ผลกระทบโดยตรง

จุดเด่น เมื่อกิจการหรือธุรกิจประสบผลสำเร็จ มีผลตอบแทนของกำไรเพิ่มขึ้น จากที่กิจการหรือธุรกิจที่มีขนาดเล็ก ผู้กู้ก็จะเริ่มขยายกิจการเพิ่มขึ้น พร้อมทั้งนำประสบการณ์ทั้งที่ดีและไม่ดีมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อมาใช้ในการประกอบกิจการหรือธุรกิจให้ดีขึ้นต่อไป

จุดด้อย เมื่อมีการขยายกิจการหรือธุรกิจเพิ่มขึ้นแล้ว ดังนั้น เงินลงทุน แรงงาน วัตถุดิบ กำลังทำงานก็จะเพิ่มตามด้วย ซึ่งถ้ามีการจัดการบริหารงานที่ไม่ดี ไม่สอดคล้องกันอาจจะทำให้เสี่ยงต่อการขาดทุน

3. ผลกระทบทางอ้อม

จุดเด่น ผู้ใช้แต่ละคนมีความคิดในการดำเนินการประกอบอาชีพโดยใช้หลักพึ่งพาตนเองทางเทคโนโลยี มีการนำหลักการภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ให้ในการบริหารกองทุน มีความรู้ความเข้าใจในการประกอบอาชีพหรือธุรกิจมากขึ้น และที่สำคัญผู้ผู้สามารถสร้างศักยภาพในการดำเนินธุรกิจของตนเองให้มีความเข้มแข็งมากขึ้น จากการที่มีอาชีพหรือธุรกิจ ที่มีลักษณะคงที่หรืออยู่ตัวแล้ว ก็อาจจะมีการจ้างงานเกิดขึ้น ซึ่งจะมีผลทำให้กลุ่มคนที่ย้ายแรงงานไปอยู่ที่อื่น ย้ายกลับมาทำงานยังถิ่นฐานบ้านเกิดของตนเอง

จุดด้อย เนื่องจากเทคโนโลยีมีความก้าวหน้าทันสมัย อาจส่งต่อเครื่องมือเครื่องใช้ที่ล้าสมัย

3. ผลการทดลองวิธีการใหม่ (ไม่มี)

4. ผลการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้

จากการประมวลเทคนิควิธีทำธุรกิจของผู้กู้เงินและมีอาชีพเดียวกันในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง สามารถแยกประเภทอาชีพ/กิจการ เป็น 5 ประเภท ดังนี้

1. การประกอบอาชีพทางการเกษตร

ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เงินกู้จากกองทุนเงินล้าน สถานที่ วัตถุดิบ แรงงาน เทคนิควิธีทำงาน กำลังทำงาน วางแผนทำอาชีพและการผลิต

กระบวนการที่ดี ได้แก่ การลองผิดลองถูก การทำกิจการถูกวิธี การหาตลาด การหาวัตถุดิบ การทำบัญชี การให้คำแนะนำจากผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญ การประสานงานระหว่างหน่วยงานราชการและหมู่บ้าน การขนส่ง การจัดจำหน่ายสินค้า การจัดประชุมของกลุ่มอาชีพ การวิเคราะห์ประเมิน

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ รายได้เป็นเงินมีผลิตตอบแทน ผลเป็นชื่อเสียงที่ดี ผลเป็นความพอใจ ผู้กู้มีการพึ่งพาตนเอง มีความเป็นผู้นำที่ดี มีประสบการณ์ในการทำอาชีพ มีกิจการหรืออาชีพเป็นของตนเอง

2. ค้าขาย

ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เงินกู้จากกองทุนเงินล้าน สถานที่ วัตถุดิบ แรงงาน เทคนิควิธีทำงาน กำลังทำงาน วางแผนทำอาชีพและการผลิต

กระบวนการที่ดี ได้แก่ การทำกิจการถูกวิธี การหาลูกค้ากลุ่มเป้าหมาย การหาวัตถุดิบ การหาตลาด การทำบัญชี การบริการลูกค้า มีการส่งเสริมการขาย การจัดจำหน่ายสินค้า การจัดประชุมของกลุ่มอาชีพ การจ้างงาน การวิเคราะห์ประเมิน

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ รายได้เป็นเงิน ผลเป็นชื่อเสียงที่ดี ผลเป็นความพอใจ มีผลผลิตตอบแทน ผู้ที่มีการพึ่งพาตนเอง มีความเป็นผู้นำที่ดี มีประสบการณ์ในการทำอาชีพ มีกิจการหรืออาชีพเป็นของตนเอง

3. การบริการ

ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เงินกู้จากกองทุนเงินล้าน สถานที่ วัตถุดิบ แรงงาน เทคนิควิธีทำงาน กำลังทำงาน วางแผนทำอาชีพและการผลิต

กระบวนการที่ดี ได้แก่ การลองผิดลองถูก การทำกิจการถูกวิธี การหาตลาด การหาวัตถุดิบ การทำบัญชี การบริการที่ดี การจัดประชุมของกลุ่มอาชีพ การจ้างงาน การวิเคราะห์ประเมิน

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพ และปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ รายได้เป็นเงิน ผลเป็นชื่อเสียงที่ดี ผลเป็นความพอใจ มีผลผลิตตอบแทน ผู้ที่มีการพึ่งพาตนเอง มีความเป็นผู้นำที่ดี มีประสบการณ์ในการทำอาชีพ มีกิจการหรืออาชีพเป็นของตนเอง

4. อุตสาหกรรมในครอบครัว

ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เงินกู้จากกองทุนเงินล้าน สถานที่ วัตถุดิบ แรงงาน เทคนิควิธีทำงาน กำลังทำงาน วางแผนทำอาชีพและการผลิต

กระบวนการที่ดี ได้แก่ การลองผิดลองถูก การทำกิจการถูกวิธี การหาตลาด การหาวัตถุดิบ การทำบัญชี การให้คำแนะนำจากผู้มีประสบการณ์หรือผู้เชี่ยวชาญ การขนส่ง กระบวนการผลิตเป็นขั้นตอน การจัดประชุมของกลุ่มอาชีพ ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการ การจ้างงาน การวิเคราะห์ ประเมิน

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ รายได้เป็นเงิน ผลเป็นสิ่งของ ผลเป็นชื่อเสียงที่ดี ผลเป็นความพอใจ ผู้ที่มีการพึ่งพาตนเอง มีความเป็นผู้นำที่ดี มีประสบการณ์ในการทำอาชีพ มีกิจการหรืออาชีพเป็นของตนเอง

5. ลดรายจ่ายพัฒนาอาชีพ

ปัจจัยนำเข้าที่ดี ได้แก่ เงินกู้จากกองทุนเงินล้าน สถานที่ วัตถุดิบ แรงงาน เทคนิควิธีทำงาน กำลังทำงาน วางแผนทำอาชีพและการผลิต

กระบวนการที่ดี ได้แก่ การลองผิดลองถูก การทำกิจการถูกวิธี การหาตลาด การหาวัตถุดิบ การทำบัญชี การฝึกฝนทักษะอาชีพ การทำงานเป็นขั้นตอน การจัดประชุมของกลุ่มอาชีพ การจ้างงาน การวิเคราะห์ประเมิน

ผลผลิตที่ดีด้านคุณภาพและปริมาณที่พอเหมาะ ได้แก่ รายได้เป็นเงิน ผลเป็นชื่อเสียงที่ดี ผลเป็นความพอใจ มีผลผลิตตอบแทน ผู้ภูมิการพึ่งพาตนเอง มีความเป็นผู้นำที่ดี มีประสบการณ์ในการทำอาชีพ มีกิจการหรืออาชีพเป็นของตนเอง

5. ผลอื่น ๆ ที่เกิดขึ้นจากโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ตัวชี้วัดอื่น ๆ ที่ผู้ทำสารนิพนธ์จะใช้ในการประเมินโครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง นอกเหนือจากตัวชี้วัดของหน่วยระบบ A และหน่วยระบบ B ตามที่กล่าวมาแล้ว มีดังนี้

หน่วยระบบ A : หน่วยระบบการบริหารจัดการและแนะนำส่งเสริมผู้กู้

ผลการประเมินปัจจัยนำเข้า คือ ระเบียบกองทุน พบว่า สมาชิกในหมู่บ้านมีความเข้าใจในระเบียบของกองทุนซึ่งจะยึดหลักแนวปฏิบัติ ตามระเบียบข้อบังคับของหมู่บ้านอย่างเคร่งครัด

หน่วยระบบ B : หน่วยระบบการดำเนินงานของผู้กู้แต่ละราย

ผลการประเมินกระบวนการ พบว่า

1. การฝึกฝนทักษะอาชีพ

จุดเด่น ช่วยให้สมาชิกผู้กู้แต่ละราย มีความชำนาญในการประกอบอาชีพหรือธุรกิจมากขึ้น

จุดด้อย สมาชิกผู้กู้แต่ละรายถ้าไม่มีพื้นฐานเดิมของอาชีพหรือธุรกิจ อาจจะต้องใช้เวลานานในการฝึกฝนทักษะอาชีพจนกว่าจะมีความชำนาญ

2. การประชุมของกลุ่มอาชีพ

จุดเด่น ทำให้สมาชิกกลุ่มอาชีพมีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ประสบการณ์ และเสนอปัญหาหรืออุปสรรคที่สมาชิกผู้กู้ได้พบในระหว่างการดำเนินงาน ตลอดจนการแก้ไขปัญหาร่วมกัน

จุดด้อย ปัญหาหรืออุปสรรคในแต่ละกลุ่มอาชีพไม่เหมือนกัน จึงต้องใช้เวลาในการแก้ปัญหา

ผลการประเมินผลผลิต พบว่า

ผลโดยตรง คือ มีความเป็นผู้นำ ซึ่งสมาชิกผู้กู้ที่ประสบความสำเร็จในการ

ประกอบอาชีพหรือธุรกิจ จะทำให้สมาชิกผู้กู้รายอื่น เอาเป็นแบบอย่างที่ดี สามารถให้คำแนะนำ
ได้ในการดำเนินกิจการ

6. สรุปผลบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

สรุปการบรรลุวัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

6.1 การบรรลุเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนแห่งชาติ ทั้ง 5 ข้อ พบว่า

6.1.1 การเกิดกองทุน พบว่า โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เป็น
โครงการหมู่บ้านละ 1 ตำบลบาท ช่วยลดความยากจนและนำไปสู่การสร้างงาน สร้างรายได้
ลดรายจ่ายและบรรเทาเหตุฉุกเฉิน ซึ่งการส่งเสริมกองทุน หมู่บ้านและชุมชนเมือง มีเป้าหมาย
หลักที่สำคัญ คือ ให้การดำเนินการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองมีประสิทธิภาพ ผู้กู้เงินจาก
กองทุนสามารถพัฒนาคุณภาพชีวิตได้และหมู่บ้านหรือชุมชนเกิดความเข้มแข็ง โดยมีกลุ่มองค์กร
มีเครือข่ายการเรียนรู้และมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นของตนเอง เพื่อนำไปสู่การพึ่งพาตนเอง
และชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืนต่อไป

6.1.2 ระบบบริหารกองทุน พบว่า มีคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน 15 คน ซึ่ง
คณะกรรมการได้มาจากการคัดเลือกของประชากรในหมู่บ้าน เมื่อดำเนินการเลือกคณะกรรมการ
กองทุนแล้ว คณะกรรมการกองทุนและประชากรในหมู่บ้านร่วม จัดทำระเบียบข้อบังคับ
หลักเกณฑ์และวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองของตนเอง โดยมีแนวทาง
ดังนี้

1. ประเด็นที่ต้องเป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน
หรือชุมชนเมืองแห่งชาติ กำหนดคือ

- วงเงินกู้ยืมรายหนึ่งไม่เกินสองหมื่นบาท หากเกินต้องให้
สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาด แต่รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท

- ระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ยืมไม่เกินหนึ่งปี

2. ประเด็นอื่น ๆ คณะกรรมการกองทุนโดยความเห็นชอบของสมาชิกเป็นผู้
กำหนด เมื่อจัดทำระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์และวิธีการบริหารจัดการกองทุนแล้วคณะ
กรรมการกองทุนและสมาชิกจะต้องร่วมกันดำเนินการตามระเบียบข้อบังคับที่วางไว้ เช่น

- การรับสมาชิก
- การระดมทุน
- การจัดทำระบบบัญชี

- การจัดระบบตรวจสอบการมอบหมายภารกิจ ความรับผิดชอบ
ของกรรมการ
- อื่น ๆ

ปัจจุบันหมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ 2 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา มีสมาชิกกองทุนทั้งหมด 163 คน มีสมาชิกยื่นหนังสือขอกู้ 81 คน ได้รับการพิจารณาให้กู้ทั้งหมด ซึ่งมีหลักการพิจารณา ดังนี้

1. ประวัติและอุปนิสัย ต้องเป็นคนซื่อสัตย์ รักษาคำพูด ขยันหมั่นเพียร ตั้งใจ
ทำมาหากิน อดทน ไม่เล่นการพนัน ไม่เคยมีประวัติเสียหายทางการเงิน ฯลฯ

2. หลักประกัน บุคคลที่จะค้ำประกันควรมีฐานะทางการเงินดีพอที่สามารถ
ชำระหนี้แทนได้หรือต้องเป็นคนที่มีความรับผิดชอบ น่าเชื่อถือ หรือถ้าเป็นหลักทรัพย์ค้ำประกันก็
ต้องมีสภาพคล่องสูง คือ สามารถขายได้ง่ายและรวดเร็ว

3. ความสามารถในการชำระหนี้

4. เงินทุนของผู้ขอกู้

6.1.3. การเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง พบว่า ประชากรในหมู่บ้านหนองโพธิ์ มีการ
เรียนรู้ของกลุ่มอาชีพหรือกิจการ ไม่ว่าจะด้วยตนเองหรือระหว่างกลุ่ม โดยยึดหลักการ
เศรษฐกิจพอเพียงมาประยุกต์ใช้ร่วมกันภูมิปัญญาท้องถิ่นในการประกอบอาชีพหรือธุรกิจ ซึ่งมีการ
จัดเวทีประชาคมเพื่อแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์ เพื่อเป็นเครื่องมือในการ
แก้ไขปัญหาความยากจนและมุ่งเสริมสร้างศักยภาพ การเรียนรู้ของชุมชน เพื่อนำไปสู่การพึ่งพา
ตนเอง ด้วยชุมชนที่เข้มแข็งและยั่งยืน

6.1.4 การสร้างเสริมภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจ พบว่า คณะกรรมการได้มีการจัด
ประชุม สมาชิกในหมู่บ้าน ให้คำแนะนำเกี่ยวกับเงินกู้ ซึ่งกองทุนเงินบ้านเป็นกองทุนที่ดี เหมาะ
สำหรับผู้ที่ต้องการประกอบอาชีพหรือธุรกิจของตนเอง โดยเงินกองทุนที่กู้มาควรจะใช้ให้
ถูกวิธี ตามวัตถุประสงค์ของโครงการ ทั้งนี้เพื่อประโยชน์แก่สมาชิกผู้กู้ จะต้องมีเงินหมุนเวียนใน
อาชีพหรือกิจการของตนเองรวมทั้งมีเงินชำระหนี้ พร้อมดอกเบี้ยตามกำหนด ซึ่งกองทุนเงินบ้าน
เป็นกองทุนที่มีดอกเบี้ยต่ำ โดยที่สมาชิกผู้กู้ไม่ต้องไปหาแหล่งเงินกู้ที่มีดอกเบี้ยแพง ดังนั้นจึง
ควรมองเห็นโอกาสและใช้เงินให้เกิดประโยชน์และคุ้มค่าที่สุด

6.1.5 การมีศักยภาพและมีความเข้มแข็ง พบว่า ประชากรในหมู่บ้านได้ให้
ความสนใจในกระบวนการเรียนรู้ด้วยตนเอง จนพัฒนามาสู่การเรียนรู้ระดับกลุ่ม โดยสมาชิกใน
หมู่บ้าน มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกันมีความสามัคคีในหมู่คณะ ยอมรับความคิดเห็นของสมาชิก

และที่สำคัญคณะกรรมการและสมาชิกในหมู่บ้านหรือชุมชนสามารถร่วมกันแก้ปัญหาของชุมชนได้

6.2 ปัจจัยด้านบวกและด้านลบที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุวัตถุประสงค์ตามข้อ

6.1.1-6.1.5 พบว่า

6.2.1 ปัจจัยด้านบวก พบดังนี้ ผู้ที่มีส่วนร่วมในการจัดตั้งกองทุนได้แก่ ประชากรในหมู่บ้านทุกคนและได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานราชการทั้งภาครัฐและเอกชน ซึ่งปัจจุบันหมู่บ้านหนองโพธิ์ มีการรวมกลุ่มหรือกองทุนเดิมทั้งหมดในหมู่บ้านมี 4 กลุ่ม ดังนี้

1. กลุ่มออมทรัพย์
2. กลุ่มฌาปนกิจ
3. กลุ่มส่งเสริมอาชีพ
4. กลุ่มสงเคราะห์ประจำหมู่บ้าน

รวมเงินออมและเงินทุนจากสมาชิกปัจจุบันทั้ง 4 กลุ่ม มี 202,170 บาท

6.2.2 ปัจจัยด้านลบ พบว่า จำนวนผู้กู้ไม่พึงพอใจในการตัดเงินกู้เพราะสมาชิกแต่ละรายยื่นขอกู้ในจำนวนเงินที่มาก ซึ่งจำนวนเงินกองทุน 1 ล้านบาทไม่เพียงพอสำหรับการกู้ โดยคณะกรรมการจะต้องพิจารณาเป็นรายบุคคลว่าควรจะอนุมัติเงินในรายละเอียด

6.3 การเกิดองค์กรเครือข่ายของการเรียนรู้ พบว่า มีการจัดเวทีประชาคม เพื่อแลกเปลี่ยนทัศนคติ ความคิดเห็นของกลุ่มผู้กู้เงินกองทุน และมีพัฒนากร กลุ่ม อ.บ.ค. และผู้เชี่ยวชาญทางด้านกลุ่มอาชีพ มาให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนวิธีการดำเนินงาน

6.4 ความเข้มแข็งของชุมชน

1. สมาชิกในชุมชนมีความสามัคคี มาก เพราะดูจากการรวมกลุ่มช่วยเหลืองานต่าง ๆ ให้สำเร็จลุ่ล่งไปด้วยดี
2. สมาชิกในชุมชนมีความซื่อสัตย์ ปานกลาง เพราะดูจากการซื้อเชื่อ มีผู้มาชำระหนี้บางส่วน
3. ชุมชนยกย่องคนทำความดี มาก เพราะ สามารถเป็นแบบอย่างที่ดีแก่หมู่บ้านหรือชุมชน
4. สมาชิกในชุมชนมีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน มาก เพราะดูจากการช่วยกันลงแขกเกี่ยวข้าว
5. สมาชิกในชุมชนมีโอกาสดูหาความรู้เพิ่ม จำนวน 2 ครั้งต่อปี
6. สมาชิกในชุมชนมีอาชีพสามารถเลี้ยงครอบครัวได้ จากปีก่อนมี 320 ครอบครัว เพิ่มขึ้นเป็น 370 ครอบครัว

7. ครอบครัวในชุมชนมีความอบอุ่นพร้อมหน้ารักใคร่ปรองดองกัน จากปีก่อนมี 420 ครอบครัว ลดลงเหลือ 345 ครอบครัว
8. ในชุมชนมีการรวมตัวตั้งกลุ่มองค์กรประชาชน จากปีก่อนมี 3 กลุ่ม เพิ่มขึ้นเป็น 4 กลุ่ม
9. ในชุมชนมีการรับฟังความคิดเห็นของสมาชิกชุมชนเป็นประจำ โดยการประชุมหรือเสวนา ปานกลาง เพราะ มีการประชุมเดือนละประมาณ 1 ครั้ง
10. ในชุมชนมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา คนพิการ และผู้ด้อยโอกาส จากปีก่อนมี 5 คน เพิ่มขึ้นเป็น 7 คน
11. ในชุมชนมีผู้นำที่มี คุณธรรม ยุติธรรม ใจ เพราะผู้นำเป็นผู้ที่สมาชิกในหมู่บ้านเห็นชอบให้เป็นผู้นำ
12. ในชุมชนสามารถกันแก้ปัญหาของชุมชน โดยมีแผนงานที่คิดโดยสมาชิกในชุมชน ใจ เพราะดูจากปัญหาขยะมูลฝอย สมาชิกในหมู่บ้านสามารถหาแหล่งทำลายขยะโดยไม่ส่งกลิ่นรบกวนสถานที่หรือบุคคลที่อยู่ใกล้เคียง

บทที่ 5

สรุป อภิปรายผลและข้อเสนอแนะ

จากการติดตามผลการประเมิน โครงการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองหมู่บ้าน
หนองโพธิ์หมู่ 2 ต.หนองกระทุ่ม อ.เมือง จ.นครราชสีมา ซึ่งมีการประเมินผลโครงการดังนี้

1. สรุปและอภิปรายผล

1. วัตถุประสงค์ของการประเมินโครงการ

(1) เพื่อทราบว่า กระบวนการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ บรรลุเป้าหมายมากน้อยเพียงใด

(2) เพื่อทราบว่าปัจจัยด้านบวกและปัจจัยด้านลบ ที่ส่งเสริมและขัดขวางการบรรลุ
เป้าหมายดังกล่าว มีอะไรบ้าง

(3) เพื่อให้กระบวนการทำสารนิพนธ์ เป็นกระบวนการสร้างเครือข่ายองค์กร เพื่อ
การเรียนรู้ ซึ่งมีความเชื่อมโยงระหว่างกันภายในชุมชนท้องถิ่นระดับหมู่บ้านระดับตำบล และระดับ
ประเทศ

(4) เพื่อให้ได้ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย
และ เพื่อทราบข้อมูลระดับความเข้มแข็งของชุมชนตามตัวชี้วัดที่ทางกองทุนหมู่บ้านและชุมชน
เมืองกำหนด

2. วิธีการดำเนินการ

(1) ศึกษาให้เข้าใจเป้าหมายของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(2) ศึกษาสภาพการดำเนินงานของกองทุนหมู่บ้านในชุมชนท้องถิ่น

(3) ใช้ชีพชีโมเดลวิเคราะห์กองทุนหมู่บ้าน และกำหนดตัวบ่งชี้ตลอดจนตัวแปรที่

จะทำการเก็บข้อมูล

(4) เก็บรวบรวมข้อมูล

(5) จัดระบบและวิเคราะห์ข้อมูล

(6) การนำเสนองานสารนิพนธ์

3. ผลการดำเนินการ

(1) สมาชิกในหมู่บ้านหรือชุมชนมีจิตสำนึกในการเป็นเจ้าของกองทุน

(2) สมาชิกในหมู่บ้านหรือชุมชนมีส่วนร่วมในการกำหนดระเบียบข้อบังคับด้วย

คุณค่าและภูมิปัญญาของตนเอง รวมทั้งเคารพในระเบียบ ข้อบังคับที่กำหนดร่วมกัน

(3) มีคณะกรรมการกองทุนที่เป็นดีมีความรู้ ประสบการณ์เสียสละและรับผิดชอบ

(4) มีการสร้างกระบวนการมีส่วนร่วมทั้งการเรียนรู้ร่วมกันคิดร่วมกัน ทำร่วมกัน

ติดตามตรวจสอบร่วมกัน และรับผลประโยชน์ร่วมกันอย่างเป็นธรรม

(5) มีความสามัคคี ความเอื้ออาทร เกื้อกูลผู้ด้อยโอกาส

(6) มีการประสานร่วมมือทั้งในด้านการเรียนรู้และกิจกรรมร่วมกัน ในลักษณะ

เครือข่ายกองทุนหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

อภิปรายผล มีการสรุปดังนี้

1. การบรรลุวัตถุประสงค์ของกองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ บรรลุทั้ง 5 ข้อ ได้แก่

วัตถุประสงค์ข้อ 1 การเกิดกองทุน กองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ เกิดจากความร่วมมือของคนในชุมชน และมีแนวโน้มที่คนในชุมชนจะมีส่วนร่วมมากขึ้น

วัตถุประสงค์ข้อ 2 การมีระบบบริหารกองทุน กองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ มีการจัดโครงสร้างองค์กรอย่างชัดเจน มีการตั้งคณะกรรมการบริหารกองทุนที่มาจาก การเลือกตั้งของ ประชากรในหมู่บ้าน และมีการแบ่งหน้าที่การทำงานอย่างถูกต้อง

วัตถุประสงค์ข้อ 3 การมีการเรียนรู้เพื่อการพึ่งตนเอง กองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ มีการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น ความรู้และประสบการณ์อยู่เสมอโดยการจัดประชุม หรือการจัดเวที ประชาคม

วัตถุประสงค์ข้อ 4 การสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคม สมาชิกในหมู่บ้าน หนองโพธิ์ มีการรวมตัวเป็นกลุ่มในการประกอบอาชีพ เช่น กลุ่มเลี้ยงไก่ กลุ่มเลี้ยงสุกร และมี แนวโน้มการจัดตั้งสหกรณ์ในชุมชนได้

วัตถุประสงค์ข้อ 5 การมีศักยภาพและความเข้มแข็งของชุมชนท้องถิ่น คนในหมู่บ้าน หนองโพธิ์ มีความสามัคคี มีความซื่อสัตย์ มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน และมีการช่วยเหลือเด็ก สตรี คนชรา คนพิการและผู้ด้อยโอกาส

2. ปัจจัยที่ก่อให้เกิดผลด้านบวกและด้านลบ

2.1 ปัจจัยด้านบวก

1. ประสบการณ์ของคนในชุมชนที่ประสบความล้มเหลวมาก่อน จึงได้อาศัยเป็นบทเรียนที่ให้คนในชุมชนมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และรวมตัวกันเป็นกลุ่ม ในการประกอบอาชีพเพื่อไม่ให้เกิดปัญหาซ้ำซาก
2. ในหมู่บ้านมีแนวโน้มจะมีการรวมตัวของกลุ่มอาชีพหรือกลุ่มองค์กรเพิ่มขึ้น
3. เป็นการพัฒนาศักยภาพ และ เพิ่มความเข้มแข็งของประชากรในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น
4. เป็นการกระตุ้นให้ประชากรในหมู่บ้านหรือชุมชนเกิดความรักท้องถิ่นและความรับผิดชอบต่อสังคม

2.2 ปัจจัยด้านลบ

1. คนในชุมชนยังมีสภาพเป็นลูกหนี้ของธนาคารและนายทุน ซึ่งอัตราดอกเบี้ยค่อนข้างสูง ทำให้ขาดเงินหมุนเวียนเพราะเงินส่วนหนึ่งต้องนำไปชำระหนี้ทำให้ไม่สามารถดำรงทุนให้เติบโตได้ในระยะเวลาอันสั้น
2. การทำให้ ประชาชนพึ่งพารัฐโดยรัฐบาลทำหน้าที่อุปถัมภ์ประชาชน ก่อให้เกิดการพึ่งตนเองไม่ได้ ด้วยเหตุนี้ประชาชนไทยจึงหวังแต่ความช่วยเหลือจากรัฐบาลอยู่ตลอดไป เงินทุนเป็นปัจจัยเดียวที่ไม่เพียงพอต่อการสร้างความเข้มแข็งให้กับหมู่บ้านหรือชุมชน ดังนั้นจะต้องใช้ความรู้และการบริหารจัดการที่โปร่งใสควบคู่กันไปด้วย
3. คนในชุมชนบางส่วนไม่พึงพอใจในการตัดสินใจของคณะกรรมการ

3. การเกิดองค์กรเครือข่ายการเรียนรู้

จากการปฏิบัติงานภาคสนามของผู้วิจัย ได้พบการสร้างเครือข่ายองค์กรย่อย ได้แก่ กลุ่มสมาชิกผู้ประกอบการอาชีพเลี้ยงไก่ โดยการมีส่วนร่วมมีการแลกเปลี่ยนความรู้ ข้อคิดเห็นระหว่างกัน ซึ่งการมีส่วนร่วมของสมาชิกกลุ่มองค์กร จึงเป็นเสมือนเวทีในการเรียนรู้ที่มีประโยชน์อย่างมาก

4. ตัวชี้วัดความเข้มแข็งของชุมชนในทัศนะของประชาชนพื้นที่เป้าหมาย

สมาชิกในชุมชนมีจิตสำนึกการพึ่งตนเอง รักและห่วงใยซึ่งกันและกัน มีความสามัคคี มีการแก้ปัญหาาร่วมกันและการมีส่วนร่วมของประชาชนในการดำเนินการ และบริหารจัดการ

กองทุนร่วมกันคิด ร่วมกันทำ ร่วมคิดตามตรวจสอบ เพื่อเสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็ง ทั้งทางด้านเศรษฐกิจและสังคม ของชุมชน

5. ผลโดยตรงและผลกระทบต่าง ๆ คือ

1. ผลโดยตรง (Immediate Result) เมื่อเวลาผ่านไประยะหนึ่งสมาชิกผู้เงินไปดำเนินการ ทำให้มีอาชีพหรือธุรกิจเพิ่มขึ้นรวมทั้งก่อให้เกิดรายได้และสามารถนำเงินส่งคืนกองทุน ทั้งเงินต้นและดอกเบี้ย ทำให้กองทุนเติบโตขึ้น พร้อมทั้งมีเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านหรือชุมชน เพิ่มขึ้น

2. ผลกระทบโดยตรง (Direct Impact) สมาชิกผู้เงินไปประกอบอาชีพหรือธุรกิจ สามารถปลดเปลื้องภาระหนี้สินได้ และเพิ่มศักยภาพในการประกอบอาชีพและสร้างฐานะทางการเงินและทางเศรษฐกิจให้เข้มแข็งขึ้นกว่าแต่ก่อน

3. ผลกระทบโดยอ้อม (Indirect Impact) การดำรงชีวิตของคนในหมู่บ้านหรือชุมชนเปลี่ยนแปลงไปในทางที่พึงประสงค์ ก่อให้เกิดความสงบสุขในชุมชน

2. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการปรับปรุงแก้ไข ระเบียบข้อบังคับกองทุนเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ระยะเวลาของการคืนเงินกู้ของสมาชิก 1 ปี ตามระเบียบ อาจจะไม่ใช่เพียงพอสำหรับผู้ที่ยืม ไปลงทุนที่ต้องใช้เวลาในการคืนเงินเกิน 1 ปี เช่น กู้ไปซื้อวัว 2-3 ตัว ทำสวน ซึ่ง 1 ปี ไม่เห็นผล จึงไม่สามารถคืนได้แน่นอน ดังนั้นควรยืดเวลาการชำระหนี้

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 คณะกรรมการที่ครบกำหนดวาระ 1 ปี ซึ่งระเบียบเดิมต้องเลือกออก หรือ จับสลากออกกึ่งหนึ่งของจำนวนคณะกรรมการทั้งหมด ซึ่งส่งผลให้ขาดผู้รู้ ผู้มีประสบการณ์และการทำงานที่ไม่ต่อเนื่อง ดังนั้น ควรจะพิจารณาให้เหมาะสมเพื่อการบริหารจัดการกองทุนจะได้มีประสิทธิภาพต่อไป

ข้อเสนอแนะข้อที่ 3 การให้กู้ต้องรวมกลุ่มกันเพื่อจะได้เกิดองค์กรใหม่ ๆ และสร้างความเข้มแข็งให้กับชุมชนมากยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะการบริหารจัดการกองทุน ให้มีการปรับปรุงแก้ไขเกี่ยวกับการบริหารจัดการกองทุน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 ยอดคงเหลือจากเงินกองทุน 1 ล้านบาท ควรจะมีผู้นำในการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ เพื่อให้สมาชิกในหมู่บ้านมีอาชีพเสริมมีรายได้ และมีดอกผลเพิ่มขึ้น ใช้หมุนเวียนภายในหมู่บ้านหรือชุมชน

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 ควรให้มีการจัดเวทีประชาคมอย่างสม่ำเสมอ และต่อเนื่อง เพื่อให้สมาชิกมีส่วนร่วมในการแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เสนอแนะ พร้อมทั้งแก้ไขปัญหาได้ตามสถานการณ์

ข้อเสนอแนะข้อที่ 3 เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงหรือแก้ไขข้อมูลต้องเรียกประชุมคณะกรรมการกองทุนและสมาชิกทุกครั้ง

3. ข้อเสนอแนะนำเงินกู้ไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิก กองทุน ที่ควรเสนอแนะให้ปรับปรุงแก้ไข หรือแนะนำเกี่ยวกับการนำเงินกู้ไปพัฒนากิจกรรมอาชีพของสมาชิกกองทุน

ข้อเสนอแนะ สมาชิกผู้กู้รายได้ที่กำลังคิดว่าจะกู้เงินมาเพื่อลงทุนประกอบอาชีพหรือธุรกิจใด จึงควรจะได้ใคร่ครวญให้รอบคอบสำรวจตนเองให้แน่นอนก่อนว่ามีความรู้ ความสามารถ มีประสบการณ์เหมาะสมที่จะประกอบอาชีพหรือธุรกิจนั้น ๆ ได้หรือไม่ เพื่อป้องกันความเสียหายที่อาจจะเกิดขึ้นภายหลัง ซึ่งควรจะได้สำรวจตนเองก่อนการประกอบอาชีพหรือธุรกิจในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. เป็นผู้นำที่ดี
2. มีความรับผิดชอบ
3. มีความซื่อสัตย์
4. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
5. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
6. กล้าตัดสินใจ
7. เป็นผู้ใฝ่หาความรู้เพิ่มเติม

ฯลฯ

เมื่อสมาชิกผู้กู้ได้สำรวจตนเองแล้ว ขั้นตอนต่อไป ควรจะพิจารณาว่าจะตัดสินใจเลือกลงทุนอาชีพหรือธุรกิจอะไรดีที่เหมาะสมกับสมาชิกผู้กู้ โดยใช้วิธีพิจารณาดังต่อไปนี้

1. ทำให้สิ่งที่ชอบ
2. ทำในสิ่งที่ถนัดและมีประสบการณ์
3. เลือกธุรกิจที่ต่อยอดของเดิม

ฯลฯ

4. ข้อเสนอแนะสำหรับการค้นคว้าวิจัยต่อไปหรือเพิ่มเติมแก่ผู้อื่น

ข้อเสนอแนะข้อที่ 1 สมาชิกในหมู่บ้านหรือชุมชน ควรจะนำทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่นมาประยุกต์ใช้ร่วมกับการประกอบอาชีพหรือธุรกิจให้เกิดประโยชน์ และคุ้มค่ามากที่สุด ซึ่งการพึ่งเทคโนโลยี เครื่องมือ เครื่องใช้ที่ทันสมัย จะทำให้สิ้นเปลืองและเสียค่าใช้จ่ายมาก

ข้อเสนอแนะข้อที่ 2 การตลาด ควรจะตลาดในการรองรับผลผลิตของผู้ที่ประกอบกิจการหรือธุรกิจ เพื่อให้ผลผลิตที่ผลิตออกมาได้มีการจัดจำหน่าย มีรายได้เป็นตัวแทน ทำให้เจ้าของกิจการ ได้มีเงินทุนหมุนเวียนหรือลงทุนต่อไป

บรรณานุกรม

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. คู่มือสำหรับประชาชน เพื่อเตรียมการจัดตั้งและดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง. สำนักเลขาธิการ นายกรัฐมนตรี.

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ, สำนักงาน. 2544. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. 2544 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2544. สำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี.

เทคโนโลยีสุรนารี, มหาวิทยาลัย. คู่มือนักศึกษาหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมินโครงการ. นครราชสีมา.

ธนาคารแห่งประเทศไทย. 2545. ภาพรวมเศรษฐกิจของประเทศไทย (ออนไลน์). ได้จาก
: <http://www.bot.or.th/bothomepage/databank/Econdata/Graph/G5.html>

บริหารกองทุนพัฒนาชุมชนกรมการพัฒนาชุมชน, สำนัก. ปุณณา วิไลขนา กองทุนหมู่บ้าน 1 ล้านบาท. พิมพ์ครั้งที่ 2 กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย. ภาวิณีย์ เจริญยิ่ง. 2545. “บัณฑิตกองทุนหมู่บ้านก้าวอย่างที่ต้องฟันฝ่า”. มติชน. 31 มกราคม 2545, หน้า 12.

ศูนย์ประชาสัมพันธ์กระทรวงศึกษาธิการ. 2545. “กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองกับโครงการเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการฯ : อีกบริบทหนึ่งของกระทรวงศึกษาธิการและทบวงมหาวิทยาลัย เพื่อบ้านเมือง”. มติชน. 4 มกราคม 2545, หน้า 18.

สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการจัดการและการวางแผนธุรกิจ. พิมพ์ครั้งที่ 1 กรุงเทพฯ : บริษัท ศรีสยามพรีนซ์แอนท์แพคส์ จำกัด.

สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการประเมินเพื่อพัฒนา. พิมพ์ครั้งที่ 1. นครราชสีมา : ห้างหุ้นส่วนจำกัด ทศน์ทองการพิมพ์.

สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาการวิจัยชุมชนหลักสูตรประกาศนียบัตรบัณฑิตการจัดการและการประเมินโครงการ. นนทบุรี.

สถาบันราชภัฏ, สำนักงาน. 2545. ชุดวิชาสารนิพนธ์. พิมพ์ครั้งที่ 1. กรุงเทพฯ : บริษัท เอส.อาร์. พรีนติ้ง แมสโปรดักส์ จำกัด

สมพันธ์ เตชะอธิก. 2545. “การบริหารกองทุนล้านบาทให้มีประสิทธิภาพ”. มติชน. 15 มกราคม 2545, หน้า 6

บรรณานุกรม (ต่อ)

สมหวัง พิธิยานุวัฒน์. (บรรณาธิการ). 2544. รวมบทความทางการประเมินโครงการ.
พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ภาคผนวก ก
ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วน ในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เห็นควรมีระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เพื่อให้มีอำนาจ และหน้าที่รับผิดชอบในการวางแผนนโยบาย และแผนงานในการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าว เป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ บรรดาระเบียบ ข้อบังคับ มติคณะรัฐมนตรี และคำสั่งอื่นใดในส่วนที่กำหนดไว้แล้วในระเบียบนี้ หรือ ซึ่งขัดหรือขัดแย้งระเบียบนี้ ให้ใช้ระเบียบนี้แทน

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

“กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง” หมายความว่า กองทุนในระดับชาติ

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้าน อีกทั้งชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาล ในเขตปกครองท้องที่พิเศษและชุมชนอื่น ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง
แห่งชาติ

ข้อ ๕ ให้นายกรัฐมนตรีรักษาการตามระเบียบนี้

หมวด ๑

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๖ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่ง เรียกว่า “คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและ
ชุมชนเมืองแห่งชาติ” โดยมีชื่อย่อว่า กทบ. ประกอบด้วยนายกรัฐมนตรี หรือรองนายกรัฐมนตรี
ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงมหาดไทยเป็นรองประธาน
คนที่หนึ่ง รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการคลังเป็นรองประธานคนที่สอง รัฐมนตรีประจำสำนัก
นายกรัฐมนตรี ที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นรองประธานคนที่สาม ผู้อำนวยการสำนัก
งบประมาณ เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ปลัดกระทรวง
มหาดไทย ปลัดกระทรวงการคลัง ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัด
กระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม เลขาธิการรัฐมนตรีว่าการ
กระทรวงมหาดไทย ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์
การเกษตร และผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งจำนวนไม่เกิน ๑๐ คน เป็นกรรมการ
เลขาธิการนายกรัฐมนตรี เป็นกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน ๓ คน

ให้มีที่ปรึกษาคณะกรรมการ ซึ่งคณะรัฐมนตรีแต่งตั้งโดยคำแนะนำของคณะกรรมการ
จำนวนอย่างน้อยสามคนแต่ไม่เกินเจ็ดคน

ข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิมีวาระอยู่ในตำแหน่งคราวละสองปี และอาจได้รับแต่งตั้ง
อีกได้

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระหรือในกรณีที่คณะ
รัฐมนตรีแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นในระหว่างที่กรรมการซึ่งแต่งตั้งไว้แล้วยังมีวาระอยู่
ในตำแหน่ง ให้ผู้ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนหรือเป็นกรรมการเพิ่มขึ้นอยู่ในตำแหน่ง
เท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของกรรมการซึ่งได้แต่งตั้งไว้แล้ว

เมื่อครบกำหนดวาระตามวรรคหนึ่ง หากยังไม่มีกรรมการแต่งตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ
ขึ้นใหม่ ให้กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระนั้น ปฏิบัติหน้าที่ต่อไปจนกว่า
กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งได้รับแต่งตั้งใหม่เข้ารับหน้าที่

ข้อ ๘ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

- (๑) ตาย
- (๒) ลาออก
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลาย
- (๔) คณะรัฐมนตรีมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง
- (๕) เป็นคนไร้ความสามารถหรือคนเสมือน ไร้ความสามารถ
- (๖) ได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก

ข้อ ๙ การประชุมของคณะกรรมการต้องมีกรรมการมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมคราวใด ถ้าประธานกรรมการไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการผู้มีอาวุโสตามลำดับเป็นประธานในที่ประชุม ถ้าไม่มีรองประธานกรรมการมาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๑๐ คณะกรรมการมีอำนาจและหน้าที่ ดังต่อไปนี้

- (๑) กำหนดนโยบาย การจัดตั้ง และแนวทางการบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และกองทุน
- (๒) กำหนดแผนการจัดหาเงินทุนกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง และแผนการจัดสรรให้แก่กองทุน
- (๓) จัดทำร่างกฎหมายเกี่ยวกับกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ เสนอต่อคณะรัฐมนตรี
- (๔) กำหนดแผนงาน และออกระเบียบ ข้อบังคับและประกาศในการจัดตั้งและแนวทางการบริหารงานกองทุน
- (๕) ออกระเบียบเกี่ยวกับการรับเงิน การจ่ายเงิน การเก็บรักษาเงิน จัดหา และจัดสรรผลประโยชน์ของกองทุน
- (๖) ออกระเบียบเกี่ยวกับคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน และการบริหารกองทุน
- (๗) แต่งตั้งคณะอนุกรรมการ คณะทำงาน เพื่อดำเนินการตามระเบียบนี้

(๘) ออกระเบียบ คำสั่ง และประกาศอื่น ๆ เพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

(๙) เพื่อประโยชน์ในการบริหารงานของสำนักงาน อาจมีคำสั่งให้ข้าราชการหรือลูกจ้างของส่วนราชการ หรือคณะกรรมการอาจขอให้คณะรัฐมนตรีมีมติให้พนักงาน หรือลูกจ้างของรัฐวิสาหกิจ หรือหน่วยงานอื่นของรัฐ ไปช่วยปฏิบัติงานเป็นเจ้าหน้าที่ของสำนักงานได้ โดยถือว่าเป็นการปฏิบัติราชการหรือปฏิบัติงานตามปกติ โดยจะให้ไปช่วยปฏิบัติงานเต็มเวลา บางเวลา หรือนอกเวลาก็ได้ อีกทั้งอาจกำหนดค่าตอบแทนให้แก่ผู้ไปช่วยปฏิบัติงานด้วยก็ได้

(๑๐) รายงานผลการดำเนินงาน ปัญหาและอุปสรรค รวมทั้งฐานะการเงินของกองทุนให้คณะรัฐมนตรีทราบอย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๑๑) ปฏิบัติหน้าที่อื่น หรือตามที่กฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจ และหน้าที่ของคณะกรรมการ หรือตามรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๑ การประชุมของคณะกรรมการให้นำข้อ ๕ มาใช้กับการประชุมและวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมอนุกรรมการ โดยอนุโลม

ข้อ ๑๒ ให้คณะกรรมการ ที่ปรึกษา และคณะกรรมการ ที่ได้รับการแต่งตั้งตามระเบียบนี้ ได้เข้าประชุมค่าตอบแทนตามอัตราที่กำหนด ในพระราชกฤษฎีกาเข้าประชุมและค่าตอบแทนที่ปรึกษา ซึ่งนายกรัฐมนตรีแต่งตั้ง พ.ศ. ๒๕๒๓ และที่แก้ไขเพิ่มเติม โดยเบิกจ่ายจากสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

หมวด ๒

สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๑๓ ให้มีสำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ในสำนักเลขาธิการนายกรัฐมนตรี

ข้อ ๑๔ สำนักงานมีอำนาจ หน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

(๒) ปฏิบัติงานธุรการของคณะกรรมการ ที่ปรึกษาคณะกรรมการและคณะกรรมการ

(๓) ศึกษารวบรวมและวิเคราะห์ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกี่ยวกับการดำเนินงานของคณะกรรมการของกองทุน

(๔) ประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนได้ทราบถึงการจัดตั้ง นโยบายและแนวทางการบริหารกองทุน

- (๕) ดำเนินการและประสานงานกับส่วนราชการและองค์กรต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อเตรียมความพร้อม ในการจัดตั้งกองทุน และแนวทางการบริหารกองทุน
- (๖) จัดให้มี หรือสนับสนุนให้มีการประชุมชี้แจงและฝึกอบรมบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานกองทุน
- (๗) พิจารณาเสนอความเห็นต่อคณะกรรมการในการพิจารณาแผนการบริหารและจัดการกองทุน
- (๘) ให้การสนับสนุน ปรึกษาหารือ และข้อเสนอแนะแก่คณะกรรมการเกี่ยวกับนโยบายระเบียบ หลักเกณฑ์ การดำเนินงานกองทุน
- (๙) ดำเนินการหรือมอบหมายให้หน่วยงานอื่น ๆ ดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องกับกองทุน และรายงานผลต่อคณะกรรมการดำเนินการในส่วนการบริหารกองทุน
- (๑๐) รายงานผลการปฏิบัติงานประจำปีของสำนักงานเสนอต่อคณะกรรมการ
- (๑๑) ดำเนินการอื่นใดตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

ประกาศ ณ วันที่ ๒๒ มีนาคม พ.ศ. ๒๕๕๔

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๙ ตอนพิเศษ ๓๐ง ลงวันที่ ๓๐ มีนาคม ๒๕๕๔

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี
ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
(ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔

โดยที่เป็นการสมควรปรับปรุงแก้ไขระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยคณะกรรมการ
กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ ให้เหมาะสมยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑(๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการ
แผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๔๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ดังนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุน
หมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้ยกเลิกความในวรรคสองของข้อ ๖ แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วย
คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ และให้ใช้ความดังต่อไปนี้
แทน

“คณะกรรมการอาจแต่งตั้งกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ จำนวนไม่เกิน ๔ คน”

ประกาศ ณ วันที่ ๒๗ เมษายน ๒๕๔๔

พันตำรวจโท ทักษิณ ชินวัตร

(ทักษิณ ชินวัตร)

นายกรัฐมนตรี

**ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ
พ.ศ. ๒๕๔๔**

โดยที่รัฐบาลมีนโยบายเร่งด่วนในการจัดตั้งกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สำหรับเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองใช้ในการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม อีกทั้งเพื่อให้ท้องถิ่นมีขีดความสามารถในการจัดระบบและบริหารจัดการเงินกองทุนของตนเอง เพื่อสร้างศักยภาพในการสร้างเสริมความเข้มแข็งด้านสังคมและด้านเศรษฐกิจของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมืองผู้การพึ่งพาตนเองอย่างยั่งยืน อันเป็นการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

เพื่อให้การดำเนินงานตามนโยบายเร่งด่วนดังกล่าวเป็นไปอย่างรวดเร็วมีประสิทธิภาพ และสอดคล้องกับนโยบายของรัฐบาลที่ได้แถลงต่อรัฐสภา อาศัยอำนาจตามความใน ข้อ ๑๐ (๘) แห่งระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔ คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ จึงออกระเบียบไว้ ดังนี้

หมวด ๑

ข้อความทั่วไป

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ว่าด้วยการจัดตั้งและบริหารกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๔๔”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากประกาศในราชกิจจานุเบกษา เป็นต้นไป

ข้อ ๓ ในระเบียบนี้

“กองทุน” หมายความว่า กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง ตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนดให้เป็นหมู่บ้านตามระเบียบนี้

“หมู่บ้าน” หมายความว่า หมู่บ้านที่จัดตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยลักษณะปกครองท้องที่

“ชุมชนเมือง” หมายความว่า ชุมชนซึ่งตั้งอยู่ในเขตกรุงเทพมหานคร เมืองพัทยา เทศบาลในเขตปกครองท้องถิ่นพิเศษและชุมชนอื่น ทั้งนี้ การจะกำหนดว่าชุมชนใดเป็นชุมชนเมือง ให้เป็นไปตามเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด

“คณะกรรมการ” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ

“คณะกรรมการสนับสนุน” หมายความว่า คณะกรรมการสนับสนุน การดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

“คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด” หมายความว่า คณะกรรมการ สนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัดหรือกรุงเทพมหานคร

“คณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ” หมายความว่า คณะกรรมการ สนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับอำเภอหรือเขต

“คณะกรรมการกองทุน” หมายความว่า คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือคณะ กรรมการกองทุนชุมชนเมืองต่าง ๆ ตามระเบียบที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติกำหนด

“กรรมการกองทุน” หมายความว่า กรรมการในคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหรือ กรรมการในคณะกรรมการกองทุนชุมชนเมือง

“สำนักงาน” หมายความว่า สำนักงานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง แห่งชาติ

“ธนาคาร” หมายความว่า ธนาคารที่คณะกรรมการกำหนดให้บริหารจัดการกองทุน

“ครัวเรือน” หมายความว่า ครอบครัวตามทะเบียนบ้าน อันประกอบด้วยบิดา มารดา สามี ภรรยา บุตร ญาติพี่น้อง เป็นต้น อยู่ร่วมกัน

“หัวหน้าครัวเรือน” หมายความว่า ผู้มีชื่อเป็นเจ้าบ้านตามทะเบียนบ้าน

“ผู้แทนครัวเรือน” หมายความว่า หัวหน้าครัวเรือนหรือบุคคลในครัวเรือน ซึ่งหัวหน้า ครัวเรือนมอบหมายเป็นหนังสือให้เป็นผู้แทนครัวเรือน

“หุ้น” หมายความว่า การออมทรัพย์ในรูปแบบหนึ่ง โดยมูลค่าของหุ้นให้เป็นไปตาม ที่กองทุนกำหนด

“เงินฝากล๊อค” หมายความว่า เงินที่สมาชิกตกลงที่จะฝากหรือออมไว้กับกองทุน ตามแต่จะตกลงกัน โดยให้ถือว่าเงินออมเป็นเงินสะสม และจะถอนหรือปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อ พันสภาพจากการเป็นสมาชิกตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

“เงินรับฝาก” หมายความว่า เงินรับฝากประเภทต่าง ๆ นอกเหนือจากเงินออมตามที่ กองทุนกำหนด

“สมาชิก” หมายความว่า สมาชิกของกองทุน

“ที่ประชุมสมาชิก” หมายความว่า ที่ประชุมใหญ่สามัญประจำปีหรือที่ประชุมใหญ่ วิสามัญ

ข้อ ๔ ให้ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติรักษาการ ตาม ระเบียบนี้

หมวด ๒

กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ข้อ ๕ ปรัชญาหรือหลักการสำคัญของกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ คือ

(๑) เสริมสร้างสำนึกความเป็นชุมชนและท้องถิ่น
(๒) ชุมชนเป็นผู้กำหนดอนาคตและจัดการหมู่บ้านและชุมชนด้วยคุณค่า และ ภูมิปัญญาของตนเอง

(๓) เกื้อกูลประโยชน์ต่อผู้ด้อยโอกาสในหมู่บ้านและชุมชน
(๔) เชื่อมโยงกระบวนการเรียนรู้ร่วมกันระหว่างชุมชน ราชการ เอกชน และประชา สังคม

(๕) กระจายอำนาจให้ท้องถิ่นและพัฒนาประชาธิปไตยพื้นฐาน

ข้อ ๖ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ มีวัตถุประสงค์ในการดำเนินการดังนี้

(๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง สำหรับการลงทุนเพื่อ พัฒนาอาชีพ สร้างงาน สร้างรายได้หรือเพิ่มรายได้ การลดรายจ่าย การบรรเทาเหตุฉุกเฉินและ จำเป็นเร่งด่วน และสำหรับการนำไปสู่การสร้างกองทุนสวัสดิภาพที่ดีแก่ประชาชนในหมู่บ้านหรือ ชุมชน

(๒) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้มีขีดความสามารถในการจัดระบบ และบริหารจัดการเงินทุนของตนเอง

(๓) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตนเองของหมู่บ้านและชุมชนเมือง ในด้าน การเรียนรู้ การสร้างและพัฒนาความคิดริเริ่ม เพื่อการแก้ไขปัญหาและเสริมสร้างศักยภาพและ ส่งเสริมเศรษฐกิจพอเพียงในหมู่บ้านและชุมชนเมือง

(๔) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานรากของประเทศ รวมทั้งเสริมสร้างภูมิคุ้มกันทางเศรษฐกิจและสังคมของประเทศในอนาคต

(๕) เสริมสร้างศักยภาพและความเข้มแข็งทั้งทางเศรษฐกิจ และสังคมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ข้อ ๗ กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

(๑) เงินอุดหนุนที่รัฐบาลจัดสรรให้

(๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้

(๓) เงินกู้ยืม

(๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ใด ๆ ที่เกิดจากกองทุน

(๕) เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับ โดยไม่มีเงื่อนไขผูกพันหรือภาระ

ติดพันอื่นใด

ข้อ ๘ ให้คณะกรรมการเปิดบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ “กองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” กับธนาคารเพื่อสำรองจ่ายและเตรียมจัดสรรให้แก่กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง

ให้ธนาคารโอนเงินจาก “บัญชีกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ” เข้าบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือกองทุนชุมชนเมืองตามคำสั่งจ่ายของคณะกรรมการ

ข้อ ๙ ให้คณะกรรมการจัดสรรเงินจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติไปยังบัญชีกองทุนหมู่บ้านและบัญชีกองทุนชุมชนเมืองตามหมวด ๕ แห่งระเบียบนี้ บัญชีละหนึ่งล้านบาท ภายในระยะเวลาสามสิบวัน นับแต่วันที่ ได้รับแจ้งเป็นหนังสือจากคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด

ในกรณีที่คณะกรรมการไม่สามารถจัดสรรเงินให้เสร็จสิ้นภายในระยะเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ขยายระยะเวลาได้อีกไม่เกินสิบห้าวัน

ข้อ ๑๐ ในการอนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการ และเบิกจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมือง ให้คณะกรรมการพิจารณาในหลักการ ดังนี้

(๑) ความพร้อม ความสนใจ และการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง รวมทั้งการแสดงออกอย่างชัดเจน ซึ่งความพร้อมในการเข้าร่วมบริหารจัดการกองทุน และการควบคุมดูแลกันเองในการใช้ประโยชน์จากกองทุนของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๒) ความพร้อมของคณะกรรมการกองทุนที่เป็นความพร้อมของบุคคล ด้านความรู้ และประสบการณ์ในการบริหารจัดการกองทุนสังคมของหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง เช่น กลุ่ม

ออมทรัพย์ ธนาคารหมู่บ้าน กองทุนอาชีพ และกองทุนสวัสดิการ และความพร้อมในการเข้าบริหารจัดการกองทุน

(๓) การบริหารจัดการกองทุนที่สอดคล้องและเกื้อกูลกันในส่วนเงินอุดหนุนจากกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ และกองทุนทางสังคมหรือกองทุนที่หน่วยงานราชการจัดตั้งขึ้น

(๔) การมีระบบการตรวจสอบและประเมินผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนโดยสมาชิก และมีตัวชี้วัดประสิทธิผลการดำเนินกิจกรรมของกองทุนทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและการพึ่งพาตนเอง เพื่อความโปร่งใสและมีประสิทธิภาพสูงสุด

ภายใต้บังคับแห่งข้อ ๑๑ และบทบัญญัติในหมวด ๘ แห่งระเบียบนี้ เมื่อคณะกรรมการได้อนุมัติให้คณะกรรมการกองทุนเริ่มเข้าบริหารจัดการและเบิกจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหมู่บ้านหรือบัญชีกองทุนชุมชนเมืองแล้ว คณะกรรมการย่อมหมดอำนาจในการบริหารจัดการเงินกองทุนและจะเข้าแทรกแซงการบริหารจัดการเงินกองทุนของคณะกรรมการกองทุนมิได้

ข้อ ๑๑ คณะกรรมการมีอำนาจระงับการจ่ายเงินจากบัญชีกองทุนหรือให้กองทุนขาดใช้หรือให้ส่งคืนเงินในกรณีที่กองทุนเบิกจ่ายไปแล้ว อันเนื่องจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่า คณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามระเบียบหรือข้อบังคับที่คณะกรรมการกำหนด หรือกระทำการอันอาจก่อให้เกิดความเสียหายต่อกองทุน

หมวด ๓

คณะอนุกรรมการสนับสนุนการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๑๒ ให้มีคณะอนุกรรมการสนับสนุน ประกอบด้วย ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี เป็นประธาน เลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ เป็นรองประธานคนที่หนึ่ง เลขาธิการคณะกรรมการข้าราชการพลเรือน เป็นรองประธานคนที่สอง ผู้อำนวยการสำนักงานประมาณ ปลัดกระทรวงมหาดไทย ปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ปลัดกระทรวงพาณิชย์ ปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม ปลัดกระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ปลัดกระทรวงศึกษาธิการ ปลัดทบวงมหาวิทยาลัย ปลัดกระทรวงสาธารณสุข อธิบดีกรมการปกครอง อธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร อธิบดีกรมบัญชีกลาง อธิบดีกรมประชาสัมพันธ์ อธิบดีกรมการพัฒนาชุมชน ผู้อำนวยการธนาคารออมสิน ผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการ เป็นอนุกรรมการ ผู้แทนจากสำนักนายกรัฐมนตรี ที่ปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี

มอบหมาย เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ และผู้แทนจากสำนักงาน เป็นอนุกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

ข้อ ๑๓ คณะอนุกรรมการสนับสนุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) กำหนดแผนปฏิรูปการบริหารจัดการเงินกองทุนหมุนเวียนของส่วนราชการที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนเมืองให้เป็นไปตามแนวทางให้หมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นศูนย์กลางในการพัฒนา

(๒) สนับสนุนและพัฒนาศักยภาพ และขีดความสามารถของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ในการทำหน้าที่ให้การสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการแก่งกองทุนอย่างมีประสิทธิภาพ

(๓) บูรณาการแผนงาน โครงการ กิจกรรม และงบประมาณ เพื่อสนับสนุนการดำเนินการของกองทุน

(๔) ปรับปรุง แก้ไข ระเบียบ ข้อบังคับกองทุนตามแผนงานโครงการของรัฐซึ่งมีวัตถุประสงค์ใกล้เคียงกับกองทุน เพื่อเอื้ออำนวยให้กลุ่มหรือองค์กรในหมู่บ้าน สามารถรวมกองทุนอื่นกับกองทุนได้ตามวัตถุประสงค์

(๕) แต่งตั้งคณะทำงาน เพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสนับสนุน

(๖) ปฏิบัติหน้าที่อื่น ๆ ตามที่คณะกรรมการมอบหมาย

หมวด ๔

คณะอนุกรรมการสนับสนุนและติดตามการดำเนินงานกองทุนหมู่บ้านระดับจังหวัด

ข้อ ๑๔ ให้มีคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด ประกอบด้วย ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นประธาน ปลัดจังหวัด เป็นรองประธาน ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับแต่งตั้งจากประธานกรรมการ และผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาธารณสุขจังหวัด เร่งรัดพัฒนาชนบทจังหวัด ประชาสัมพันธ์จังหวัด หัวหน้าสำนักงานจังหวัด ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่นจำนวนห้าคน ซึ่งแต่งตั้งโดยประธานกรรมการเป็นอนุกรรมการ และพัฒนาการจังหวัด เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดอาจจัดตั้งศูนย์ประสานงานคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด เพื่อทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของคณะกรรมการ

สำหรับกรุงเทพมหานคร ให้คณะกรรมการดังกล่าวตามวรรคแรก ประกอบด้วย ปลัดกรุงเทพมหานคร เป็นประธาน ผู้แทนการเคหะแห่งชาติ ผู้แทนคณะกรรมการซึ่งได้รับการแต่งตั้งจากประธานกรรมการ ผู้แทนหน่วยงานระดับจังหวัด ของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ กระทรวงพาณิชย์ กระทรวงอุตสาหกรรม กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงแรงงานและสวัสดิการสังคม กรมประชาสัมพันธ์ ธนาคารออมสิน ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนจำนวนห้าคน และผู้ทรงคุณวุฒิอื่น จำนวนห้าคนเป็นอนุกรรมการ ผู้อำนวยการสำนักพัฒนาชุมชน เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

ข้อ ๑๕ ให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

- (๑) รับขึ้นทะเบียนกองทุนตามระเบียบและวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
- (๒) ให้ความเห็นผลการประเมินความพร้อมของกองทุน ซึ่งผ่านการประเมินของคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอร่วมกับชุมชนตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
 - (๓) สนับสนุนให้เกิดการเตรียมความพร้อมของหมู่บ้านและชุมชนเมือง
 - (๔) ติดตาม ตรวจสอบการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัด ให้เป็นไปตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนดเพื่อให้เกิดความ โปร่งใสและบรรลุตามเป้าหมายและวัตถุประสงค์
 - (๕) ประสานความร่วมมือเพื่อสนับสนุนด้านวิชาการและการจัดการให้สอดคล้องกับสภาพปัญหาและความต้องการของกองทุนในจังหวัด
 - (๖) จัดทำระบบข้อมูลเชื่อมโยงแลกเปลี่ยนข้อมูลเกี่ยวกับกองทุนต่าง ๆ ในจังหวัด เพื่อเผยแพร่ ประชาสัมพันธ์แก่ประชาชนและส่วนที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ทราบ
 - (๗) รายงานผลการดำเนินงานของกองทุนในจังหวัดให้คณะกรรมการทราบตามระเบียบหรือวิธีปฏิบัติที่คณะกรรมการกำหนด
 - (๘) แต่งตั้งคณะทำงานเพื่อช่วยดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัด
 - (๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการสนับสนุนมอบหมาย

ให้คณะกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ ประกอบด้วย นายอำเภอหรือผู้อำนวยการเขต เป็นประธานแล้วแต่กรณี ปลัดเทศบาลหรือปลัดเมืองพัทยาแล้วแต่กรณี ปลัดอำเภอฝ่ายปกครองและพัฒนาหรือผู้ช่วยผู้อำนวยการเขต

แล้วแต่กรณี ผู้ทรงคุณวุฒิจากองค์กรประชาชนและอื่น ๆ จำนวนไม่น้อยกว่าเจ็ดคนแต่ไม่เกินเก้าคน เป็นอนุกรรมการและพัฒนากำหนดหรือ หัวหน้าฝ่ายพัฒนาชุมชนเขตแล้วแต่กรณี เป็นอนุกรรมการและเลขานุการ

คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอมีหน้าที่ประเมินความพร้อม สนับสนุนการเตรียมความพร้อม สร้างความเข้มแข็งของหมู่บ้านและชุมชนเมือง สนับสนุนและติดตามการดำเนินกิจกรรมของกองทุน และปฏิบัติหน้าที่ตามที่คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดมอบหมาย

เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนกลไกของท้องถิ่นในการดำเนินการพัฒนา การเรียนรู้ร่วมกันในการบริหารจัดการกองทุนด้วยความสมัครใจให้คณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับจังหวัดแต่งตั้งคณะทำงานเครือข่ายชุมชนระดับอำเภอซึ่งประกอบด้วย ผู้แทนกลุ่มหรือองค์กรประชาชน เครือข่ายชุมชน ประชาชนชาวบ้าน ผู้นำธรรมชาติในท้องถิ่นที่มีความรู้หรือมีประสบการณ์ ด้านการพัฒนากองทุนหรือพัฒนาชุมชนท้องถิ่น ในจำนวนตามความเหมาะสมของพื้นที่ โดยให้มี บทบาทในการสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะอนุกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอ

หมวด ๕

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๑๖ ให้กองทุนแต่ละกองทุนมีคณะกรรมการกองทุน จำนวนสิบห้าคนประกอบด้วยกรรมการ ซึ่งมาจากการคัดเลือกกันเอง โดยสมาชิกซึ่งกรรมการดังกล่าวเป็นบุคคลที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และมีความรับผิดชอบ ที่จะบริหารจัดการกองทุน ซึ่งเป็นที่ยอมรับของประชาชนในหมู่บ้านและชุมชนเมือง และต้องมีคุณสมบัติตามข้อ ๑๗

หลักเกณฑ์และวิธีการในการคัดเลือกกรรมการกองทุนนั้นให้คณะกรรมการกองทุนออกข้อบังคับกองทุนตามมติของที่ประชุมสมาชิก

ข้อ ๑๗ กรรมการกองทุนต้องมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามดังนี้

- (๑) เป็นผู้มีชื่ออยู่ในทะเบียนบ้านและอาศัยอยู่ในหมู่บ้านติดต่อกันเป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่าสองปี ก่อนวันที่ได้รับคัดเลือกเป็นกรรมการกองทุน
- (๒) เป็นผู้บรรลุนิติภาวะโดยมีอายุยี่สิบปีบริบูรณ์

(๓) ปฏิบัติตนอยู่ในหลักศาสนา มีความรับผิดชอบ เสียสละ มีส่วนร่วมในกิจกรรมชุมชน ไม่ติดการพนัน ไม่เกี่ยวข้องกับสิ่งเสพติด และไม่มีประวัติเสียด้าน การเงิน ตลอดจนยึดมั่นในการปกครองระบอบประชาธิปไตย

(๔) ไม่เป็นบุคคลล้มละลาย คนไร้ความสามารถ หรือคนเสมือนไร้ความสามารถ

(๕) ไม่เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่เป็นโทษสำหรับความผิดที่ได้กระทำโดยประมาท

(๖) ไม่เคยต้องคำพิพากษาถึงที่สุดว่ามีความผิดต่อข้อกำหนดโทษหรือการลงโทษในความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์สิน ยกเว้นความผิดฐาน ทำให้เสียทรัพย์สินและความผิดฐานบุกรุก

(๗) ไม่เคยถูกให้ออก ปลดออกหรือไล่ออกจากราชการ องค์กรอิสระตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย หน่วยงานรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่หรือสร้างความเสียหายอย่างร้ายแรงแก่ทางราชการ องค์กร หรือหน่วยงานที่สังกัด

(๘) ไม่เป็นผู้ไม่ไปใช้สิทธิเลือกตั้งที่เสียสิทธิตามมาตรา ๖๘ วรรคสองของรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๕๐

(๙) ไม่เป็นผู้ที่เคยพ้นจากตำแหน่งคณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๒๐ (๓) และ (๔)

ข้อ ๑๘ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

(๑) บริหารจัดการกองทุน รวมทั้งตรวจสอบ กำกับ ดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของเงินกองทุน เพื่อสอดคล้องและเกื้อกูลกับกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้าน

(๒) ออกระเบียบ ข้อบังคับ หลักเกณฑ์หรือวิธีการเกี่ยวกับการบริหารกองทุนที่ไม่ขัดแย้งกับระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด และต้องได้รับความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก

(๓) รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก ทั้งที่เป็นกลุ่ม องค์กรชุมชน หรือปัจเจกบุคคลในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๔) ดำรวจและจัดทำข้อมูลเกี่ยวกับการประกอบอาชีพ อุตสาหกรรมครัวเรือนและวิสาหกิจชุมชนในเขตท้องที่หมู่บ้านหรือชุมชนเมืองนั้น ตลอดจนสำรวจและจัดทำข้อมูล ดังกล่าวของกองทุนอื่น ๆ ที่มีอยู่แล้วในหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

(๕) พิจารณาให้กู้เงินตามระเบียบ หลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

(๖) ทำนิติกรรมสัญญา หรือ ดำเนินการกำหนดเงื่อนไขเกี่ยวกับภาระผูกพันของกองทุน

(๗) จัดหรือเรียกประชุมสมาชิกตามที่กำหนดหรือได้ตกลงกัน หรือตามที่สมาชิก

จำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของสมาชิกทั้งหมดลงลายมือชื่อทำหนังสือร้องขอ และจะต้องดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในสิบห้าวัน นับแต่วันที่รับคำร้อง

(๘) จัดทำบัญชีและส่งมอบเงินที่ได้รับการจัดสรร ดอกผล ผลตอบแทน หรือรายได้ที่เกิดขึ้นจากเงินที่ได้รับการจัดสรรจากคณะกรรมการคืนให้แก่กองทุนให้ครบเต็มตามจำนวนที่ได้รับอนุมัติให้เบิกจ่าย ในกรณีที่คณะกรรมการมีหนังสือหรือคำสั่งเป็นที่สุด เนื่องจากคณะกรรมการกองทุนไม่ปฏิบัติตามหรือบริหารจัดการกองทุนให้เป็นไปตามระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนด

(๙) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่คณะกรรมการกำหนดหรือมอบหมาย

ข้อ ๑๕ กรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ ให้คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วยกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และให้คณะกรรมการกองทุนจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กำหนดไว้ในข้อ ๑๖ ภายในระยะเวลาสามสิบวัน

กรรมการกองทุน ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่งเกินสองวาระติดต่อกันมิได้

ข้อ ๒๐ นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตามวาระแล้ว กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งเมื่อ

(๑) ตาย

(๒) ลาออก

(๓) คณะกรรมการกองทุนมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่

(๔) ที่ประชุมสมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียงเกินกว่าสองในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

(๕) มีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๗ (๔) (๕) (๖) และ (๗)

(๖) คณะกรรมการให้ออก เนื่องจากมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าขาดคุณสมบัติและมีลักษณะต้องห้ามตามข้อ ๑๗

ในกรณีที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งก่อนวาระ คณะกรรมการกองทุนอาจแต่งตั้งบุคคลจากสมาชิกเข้าดำรงตำแหน่งกรรมการกองทุนแทนก็ได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน

ให้นำบทบัญญัติในข้อ ๑๕ วรรคสาม มาใช้บังคับกับกรรมการกองทุน ซึ่งพ้นจากตำแหน่ง ตาม (๒) และ (๓)

ข้อ ๒๑ ให้คณะกรรมการกองทุนเลือกกรรมการด้วยกันเป็นประธานกรรมการกองทุน รองประธานกรรมการกองทุน เภรัณูกิจกองทุน และเลขานุการกองทุน

ข้อ ๒๒ การประชุมคณะกรรมการกองทุนต้องมีกรรมการมาประชุมเกินกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ในขณะนั้น จึงจะเป็นองค์ประชุม

ถ้าประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม ถ้าประธานกรรมการกองทุนและรองประธานกรรมการกองทุนไม่มาประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งเป็นประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้าคะแนนเท่ากันให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

กรรมการกองทุนผู้ใดมีส่วนได้ส่วนเสียเป็นส่วนหนึ่งในเรื่องใด ห้ามมิให้เข้าร่วมประชุมในเรื่องนั้น

หมวด ๖

กองทุนและสมาชิกกองทุน

ข้อ ๒๓ กองทุนหมู่บ้านและกองทุนชุมชนเมือง อาจประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้

- (๑) เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
- (๒) เงินหรือทรัพย์สินที่มีผู้บริจาคให้โดยปราศจากภาวะผูกพัน
- (๓) เงินกู้ยืม
- (๔) ดอกผลหรือผลประโยชน์ที่เกิดขึ้นจากกองทุน
- (๕) เงินฝากสัจจะและเงินรับฝาก
- (๖) เงินค่าหุ้น
- (๗) เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก
- (๘) เงินและทรัพย์สินอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๒๔ สมาชิกกองทุน ประกอบด้วยบุคคลธรรมดาที่อาศัยอยู่ในหมู่บ้านนั้นและมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามข้อบังคับของกองทุน

การรับสมัครสมาชิกและการขาดจากสมาชิกภาพของสมาชิก ให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขและวิธีการที่กองทุนกำหนด ทั้งนี้ โดยคำนึงถึงความต้องการและการมีส่วนร่วมของประชาชนในหมู่บ้านหรือชุมชนเมืองเป็นหลัก

ข้อ ๒๕ คณะกรรมการกองทุนสามารถกำหนดระเบียบเกี่ยวกับการส่งเสริมสนับสนุน ให้สมาชิกถือหุ้นของกองทุนหรือมีเงินฝากประจำไว้ที่กองทุน

ในการชำระค่าหุ้น สมาชิกอาจชำระเป็นเงิน ทรัพย์สิน หรือแรงงานตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๒๖ ให้มีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีผู้ถือหุ้นอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้งภายในกำหนดระยะเวลาสิบห้าวัน นับจากวันที่กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระ เพื่อพิจารณาผลการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนและรับรองคณะกรรมการกองทุนที่ได้รับเลือกใหม่

วิธีการในการเรียกประชุมให้เป็นไปตามที่กองทุนกำหนด โดยคำนึงถึงจารีตประเพณีของแต่ละหมู่บ้านหรือชุมชนเมือง

ข้อ ๒๗ นอกจากการประชุมใหญ่สามัญประจำปีแล้ว คณะกรรมการกองทุน อาจเรียกประชุมวิสามัญเมื่อใดก็ได้ เมื่อมีเหตุที่ต้องขอมติหรือขอความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกตามระเบียบนี้ หรือเมื่อคณะกรรมการกองทุนจะเห็นสมควร

นอกจากกรณีตามวรรคหนึ่ง ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมใหญ่วิสามัญภายในระยะเวลาสิบห้าวัน นับแต่วันที่ได้รับการร้องขอเป็นหนังสือจากสมาชิกซึ่งเข้าชื่อกันมีจำนวนไม่น้อยกว่าหนึ่งในห้าของจำนวนสมาชิกทั้งหมด

ข้อ ๒๘ ในการประชุมสมาชิกต้องมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่ากึ่งหนึ่งของจำนวนสมาชิกทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

สมาชิกจะมอบอำนาจเป็นหนังสือให้บุคคลอื่นมาประชุมแทนตนก็ได้ แต่ผู้รับมอบอำนาจนั้นจะรับมอบอำนาจจากสมาชิกเกินกว่าหนึ่งรายมิได้

การประชุมคราวใดมีสมาชิกมาประชุมไม่ครบองค์ประชุม ให้นัดประชุมอีกครั้งหนึ่งภายในสิบห้าวันนับแต่วันนัดประชุมครั้งแรก ในการประชุมครั้งหลังถ้ามิใช่เป็นการประชุมใหญ่สามัญประจำปี เมื่อมีสมาชิกมาประชุมไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของจำนวนสมาชิกทั้งหมดก็ให้ถือเป็นองค์ประชุม

ข้อ ๒๙ สมาชิกคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการออกเสียงลงคะแนน

ถ้าคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก

หมวด ๗

การกู้ยืมเงินกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมือง

ข้อ ๓๐ สมาชิกตามข้อ ๑๘ (๓) ที่ประสงค์จะขอกู้เงินจากกองทุนต้องจัดทำคำขอกู้โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน โดยให้ยื่นคำขอกู้ดังกล่าวต่อคณะกรรมการกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาเงินกู้ ตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๑ คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจในการอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งไม่เกินจำนวนสองหมื่นบาท

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าจำนวนที่กำหนดไว้ตามวรรคหนึ่งให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดต่อไป แต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินจำนวนห้าหมื่นบาท

การอนุมัติเงินกู้ฉุกเฉิน ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมและจำเป็น

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่ คณะกรรมการกองทุนมีมติอนุมัติเงินกู้ยืมตามคำขอทั้งหมดหรือบางส่วน ให้บันทึกความเห็นในแบบคำขอกู้ยืมเงิน พร้อมทั้งส่งสำเนาแบบคำขอกู้ยืมเงิน ตลอดจนเงื่อนไขและรายละเอียดในการอนุมัติเงินกู้ แจ้งให้ผู้ขอกู้และธนาคารรับทราบโดยเร็ว

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้แทนกรรมการกองทุนอย่างน้อยสองคน เป็นผู้แทนคณะกรรมการกองทุนในการทำสัญญากู้ยืมเงินกับผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้

ให้ผู้ขอกู้ที่ได้รับอนุมัติเงินกู้ เปิดบัญชีออมทรัพย์กับธนาคาร และแจ้งหมายเลขบัญชีออมทรัพย์ให้คณะกรรมการกองทุนรับทราบโดยเร็ว

การโอนเงินเข้าบัญชีผู้กู้ตามวรรคสอง ธนาคารจะเป็นผู้ทำหน้าที่โอนเงินเข้าในบัญชีผู้กู้ที่ผ่านการพิจารณาอนุมัติจากคณะกรรมการกองทุน ตามคำสั่งและเงื่อนไขของคณะกรรมการกองทุน

ข้อ ๓๓ คณะกรรมการกองทุนอาจเรียกหลักประกันเงินกู้ ไม่ว่าจะ เป็นบุคคลหรือทรัพย์สินตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๔ ให้คณะกรรมการกองทุนกำหนดอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนเงินฝากและเงินกู้เป็นอัตราที่แน่นอนตามความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิก โดยคำนึงถึงจารีตประเพณี และ

สภาพเศรษฐกิจและสังคมในหมู่บ้านและชุมชนเมืองเป็นหลัก และปิดประกาศอัตราดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนดังกล่าวอย่างเปิดเผย

ข้อ ๓๕ การกำหนดระยะเวลาชำระคืนเงินกู้ ให้คณะกรรมการกองทุนพิจารณาตามความเหมาะสมแห่งสัญญาเงินกู้แต่ละราย การชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนให้ผู้กู้ชำระให้แล้วเสร็จสิ้นภายในกำหนดระยะเวลาไม่เกินหนึ่งปี นับแต่วันที่ทำสัญญา

การชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนทุกประเภท ผู้กู้หรือผู้ที่นำเงินไปลงทุนจะต้องนำเงินไปส่งคืน ณ ธนาคาร และนำหลักฐานการส่งชำระคืนเงินกู้หรือเงินลงทุนไปมอบให้คณะกรรมการกองทุน เพื่อเป็นหลักฐานในการจัดทำบัญชีหรือดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง

ข้อ ๓๖ ในกรณีที่ผู้กู้ผิดสัญญาไม่ชำระคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนตามเงื่อนไขที่กำหนดไว้ในสัญญากู้ยืมเงิน ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับตามจำนวนที่ระเบียบหรือข้อบังคับที่กองทุนกำหนดไว้อย่างแน่นอนสำหรับจำนวนที่ขาดหรือค้างชำระ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้

คณะกรรมการกองทุนอาจพิจารณายกเลิกหรือปรับลดเบี้ยปรับให้แก่ผู้กูรายหนึ่งรายใดก็ได้เมื่อมีเหตุผลอันสมควร และด้วยความเห็นชอบจากที่ประชุมสมาชิกด้วยเสียงเกินกึ่งหนึ่ง หรือดำเนินการอื่น ๆ ตามระเบียบที่กองทุนกำหนด

ข้อ ๓๗ ในกรณีที่ผู้กู้มิได้เริ่มดำเนินการตามวัตถุประสงค์ในการขอกู้ยืมเงินหรือเมื่อมีหลักฐานอันควรเชื่อได้ว่าผู้กู้ นำเงินไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์โดยปราศจากเหตุผลอันสมควร ให้คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจยกเลิกสัญญาและเรียกคืนเงินกู้พร้อมดอกเบี้ยหรือค่าตอบแทนที่ค้างชำระคืนเต็มจำนวนได้โดยทันที

ให้คณะกรรมการกองทุนเรียกประชุมสมาชิกเพื่อลงมติให้ผู้กู้ ซึ่งนำเงินกู้ไปใช้นอกกรอบวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในคำขอกู้ยืมเงินพ้นจากสมาชิกภาพในระยะเวลาสามสิบวันหลังจากวันยกเลิกสัญญา

สมาชิกซึ่งที่ประชุมสมาชิกมีมติให้พ้นจากสมาชิกภาพตามวรรคสอง ห้ามมิให้สมัครเข้าเป็นสมาชิกของกองทุนเป็นระยะเวลาสองปี

หมวด ๘ การทำบัญชีและการตรวจสอบ

ข้อ ๓๘ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำบัญชีของกองทุนตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่คณะกรรมการกำหนดอย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง และแจ้งให้สมาชิกทราบ รวมทั้งให้จัดทำสรุปผลการดำเนินงานประจำปีรายงานต่อคณะกรรมการอย่างน้อยปีละหนึ่งครั้ง

คณะกรรมการกองทุนต้องจัดให้มีระบบการตรวจสอบภายในเกี่ยวกับการบริหารจัดการ การเงิน การบัญชี และการพัสดุ โดยคำนึงถึงการมีส่วนร่วมในการตรวจสอบของสมาชิกเป็นหลัก

คณะกรรมการอาจแต่งตั้งบุคคลหรือคณะบุคคลที่เห็นสมควรเป็นผู้ตรวจสอบกองทุน เพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและประเมินผลการบริหารจัดการกองทุนและการดำเนินงานของคณะกรรมการกองทุนได้ตามที่เห็นสมควร ในการนี้ให้คณะกรรมการกองทุนมีหน้าที่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานของผู้ตรวจสอบกองทุน

ข้อ ๓๙ ให้คณะกรรมการกองทุนจัดทำรายงานการเงินตามแบบที่คณะกรรมการกำหนดและส่งให้ผู้ตรวจสอบบัญชีที่คณะกรรมการกำหนดภายในระยะเวลาสามสิบวันนับแต่วันสิ้นปีทางบัญชีของทุกปี

ให้คณะกรรมการกองทุนแต่งตั้งผู้ตรวจสอบบัญชีกองทุน เพื่อทำหน้าที่ประเมินผลการใช้จ่ายเงินและทรัพย์สินของกองทุน โดยให้แสดงความคิดเห็นเป็นข้อวิเคราะห์ว่าการใช้จ่ายดังกล่าวเป็นไปตามวัตถุประสงค์ ประหยัดและได้ผลตามเป้าหมายเพียงใด และให้ทำบันทึกรายงานผลการสอบบัญชีต่อคณะกรรมการกองทุน พร้อมทั้งจัดพิมพ์เผยแพร่ต่อสมาชิกและสาธารณชน

ข้อ ๔๐ การจัดสรรกำไรสุทธิ เมื่อสิ้นปีทางบัญชีหาปรากฏว่าปีใดมีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนสามารถนำกำไรสุทธิมาจัดสรรตามระเบียบและหลักเกณฑ์ที่กองทุนกำหนด

หมวด ๙ บทเฉพาะกาล

ข้อ ๔๑ ในวาระเริ่มแรกในส่วนของหมู่บ้าน ให้ผู้ใหญ่บ้านเรียกประชุมหัวหน้าครัวเรือนในหมู่บ้านครัวเรือนละหนึ่งคนเพื่อเปิดเวทีชาวบ้านในการดำเนินการเลือกคณะกรรมการกองทุนจากผู้ที่มีคุณสมบัติตามข้อ ๑๖ โดยมีคณะกรรมการสนับสนุนระดับ

อำเภอเป็นผู้ให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนสนับสนุนให้การเลือกสรรดำเนินไปด้วยความโปร่งใส
บริสุทธิ์ ยุติธรรม

การประชุมตามวรรคหนึ่ง ผู้มาประชุมจะต้องมีหัวหน้าครัวเรือนจำนวนไม่น้อยกว่า
สามในสี่ของครัวเรือนทั้งหมดในหมู่บ้าน ทั้งนี้ หัวหน้าครัวเรือนอาจมอบหมายให้ผู้แทนครัวเรือน
เข้าประชุมแทนได้

เมื่อที่ประชุมกำหนดวิธีการเลือกแล้วเสร็จ ให้ผู้ใหญ่บ้านและประชาคมหมู่บ้าน
ตลอดจนคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอสนับสนุนให้การเลือกคณะกรรมการกองทุน
เป็นไปตามมติของเวทีชาวบ้าน

ในส่วนของชุมชนเมืองให้ประธานคณะกรรมการสนับสนุนระดับอำเภอเป็นผู้ทำ
หน้าที่แทนผู้ใหญ่บ้านตามวรรคแรก

ข้อ ๔๒ เมื่อครบกำหนดระยะเวลาหนึ่งปีนับแต่วันที่กรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ เข้า
ดำรงตำแหน่ง ให้กรรมการกองทุนจับสลากออกจำนวนกึ่งหนึ่งของคณะกรรมการกองทุนทั้งหมด

ให้นำบทบัญญัติในข้อ ๑๕ วรรคสองและวรรคสาม มาใช้บังคับกับกรณีตามวรรคหนึ่ง
โดยอนุโลม

ข้อ ๔๓ คณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ ต้องดำเนินการยื่นขอขึ้นทะเบียนจัดตั้ง
กองทุนต่อคณะกรรมการหรือหน่วยงานที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการ และเปิดบัญชี
เงินฝากของคณะกรรมการกองทุนให้แล้วเสร็จภายในเก้าสิบวันหลังจากได้รับเลือก

ข้อ ๔๔ ให้คณะกรรมการกองทุนตามข้อ ๔๑ เป็นบัญชีเงินฝากออมทรัพย์ภายใต้
ชื่อบัญชี “กองทุนหมู่บ้าน (ชื่อบ้าน.....หมู่ที่.....
ตำบล/แขวง.....อำเภอ/เขต.....
จังหวัด.....)” ไว้กับธนาคาร เพื่อรับโอนเงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ

ข้อ ๔๕ ภายในหนึ่งปีนับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการประเมินผล
การดำเนินการตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๔๔

ลงนาม สุวิทย์ คุณกิตติ

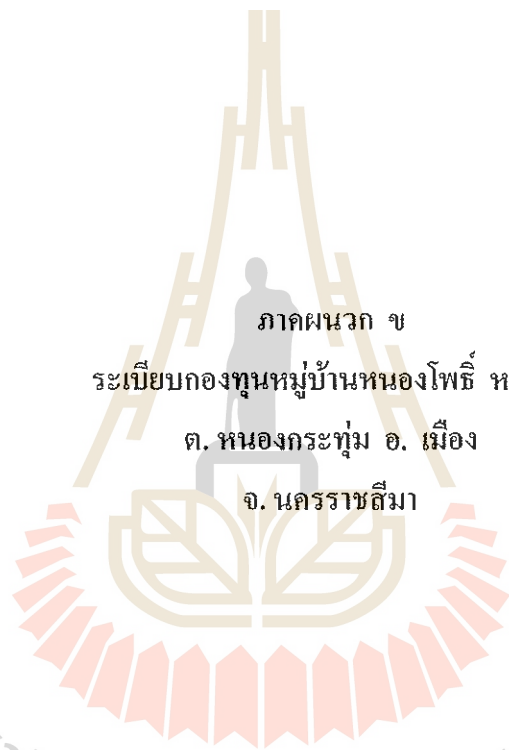
(นายสุวิทย์ คุณกิตติ)

รองนายกรัฐมนตรี

ประธานกรรมการกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ

ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม ๑๑๘ ตอนพิเศษ ๔๘ง ลงวันที่ ๓๐ พฤษภาคม ๒๕๔๔

ภาคผนวก ข
ระเบียบกองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ หมู่ที่ 2
ต. หนองกระทุ่ม อ. เมือง
จ. นครราชสีมา

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

ระเบียบข้อบังคับ

คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์

เพื่อให้การบริหารจัดการกองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ ซึ่งก่อตั้งขึ้นเพื่อส่งเสริมและ สร้าง
นิสัยการออม เสียสละ เอื้ออาทร และเป็นไปด้วยความคล่องตัวมีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอื้อ
ประโยชน์ต่อสมาชิกโดยรวม จึงเห็นสมควรกำหนดระเบียบการเกี่ยวกับการดำเนินงาน ของ
กองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ ไว้ดังนี้

1. ระเบียบนี้ เรียกว่า “ ระเบียบกองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์ ”
2. ที่ตั้งกองทุน เลขที่ 16 หมู่ที่ 2 หมู่บ้านหนองโพธิ์ ตำบลหนองกระทุ่ม อำเภอเมือง
จังหวัดนครราชสีมา 30000
3. ระเบียบนี้ใช้บังคับตั้งแต่วันประกาศเป็นต้นไป
4. วัตถุประสงค์ของการจัดตั้งกองทุน
 - 4.1 เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้แก่สมาชิก
 - 4.2 เพื่อส่งเสริมการออมด้วยวิธีการฝากเงินสัจจะและเงินรับเงินฝาก
 - 4.3 เพื่อให้บริการเงินกู้แก่สมาชิก
 - 4.4 การจัดทำระบบบัญชี
 - 4.5 เพื่อนำดอกผลมาจัดทำเป็นกองทุนสวัสดิการ
 - 4.6 เพื่อเสริมสร้างการเรียนรู้เพื่อพัฒนาความสามารถและการแก้ไขปัญหาตามแนว
ทางเศรษฐกิจพอเพียง
 - 4.7 เพื่อพัฒนาจิตใจสมาชิกให้เป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ
 - 4.7.1 เป็นคนมีความซื่อสัตย์, สุจริต, เที่ยงตรง, โปร่งใส
 - 4.7.2 เป็นคนไม่เห็นแก่ตัว, ไม่เห็นแก่พวกพ้อง
 - 4.7.3 เป็นคนไม่มัวเมาในสิ่งอบายมุข, ไม่คิดการพนัน
 - 4.7.4 เป็นคนรู้จักรักสามัคคี
 - 4.8 เพื่อพัฒนาให้สมาชิกเป็นคนดี มีคุณธรรม 4 ประการ คือ
 - 4.8.1 เป็นคนเรียนเก่ง ใฝ่หาความรู้ใหม่ๆ
 - 4.8.2 เป็นคนเก่งคิด คิดสร้างสรรค์ คิดแก้ปัญหา
 - 4.8.3 เป็นคนเก่งงาน ขยันการงาน และมีความรับผิดชอบต่อน้ำที่การงาน
 - 4.8.4 มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อทุกคน

5. แหล่งที่มาของเงินทุน ประกอบด้วยเงินและทรัพย์สิน ดังนี้
 - 5.1 เงินที่ได้รับจัดสรรจากคณะกรรมการ
 - 5.2 เงินกู้ยืม
 - 5.3 ดอกผลหรือผลประโยชน์ใดๆ ที่เกิดขึ้นจากเงินกองทุน
 - 5.4 ค่าธรรมเนียมแรกเข้าคนละ 20 บาท
 - 5.5 เงินรับฝากระดมทุนหุ้นละ 10 บาท
 - 5.6 เงินสมทบจากกลุ่มหรือองค์กรสมาชิก (ถ้ามี)
 - 5.7 เงินหรือทรัพย์สินอื่น ๆ ที่กองทุนได้รับโดยไม่มีเงื่อนไขผูกพัน อันใด
6. คุณสมบัติของสมาชิก
 - 6.1 เป็นผู้ที่พักอาศัยในหมู่บ้านหนองโพธิ์ เป็นระยะเวลาไม่น้อยกว่า 6 เดือน ก่อนการจัดตั้งกองทุน
 - 6.2 เป็นผู้มีอายุครบ 20 ปี บริบูรณ์
 - 6.3 เป็นผู้ที่มีนิสัยอันดีงาม มีความรู้ความเข้าใจ เห็นชอบด้วยหลักการของกองทุน และสนใจที่จะเข้ามามีส่วนร่วมในกิจกรรมของกองทุน
 - 6.4 เป็นผู้พร้อมจะปฏิบัติตามระเบียบของกองทุน
 - 6.5 อดทน เสียสละ และเห็นแก่ประโยชน์ของกองทุนเป็นสำคัญ
7. การสมัครเข้าเป็นสมาชิก
 - 7.1 ยื่นคำขอสมัครเป็นสมาชิกกองทุนได้ที่คณะกรรมการกองทุน
 - 7.2 สมัครเป็นสมาชิกได้ทั้งในลักษณะปัจเจกบุคคลและกลุ่มหรือองค์กรชุมชน แล้วแต่ความสมัครใจของผู้สมัครเป็นสมาชิก เช่น กลุ่มออมทรัพย์ฯ, กลุ่มเกษตรกร, กลุ่มผู้ใช้น้ำ กลุ่มแม่บ้าน คณะกรรมการกองทุนเป็นผู้พิจารณาว่าจะรับบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิกโดยชอบธรรม
 - 7.3 สมัครเข้าเป็นสมาชิกคราวละไม่เกิน 3 คน
8. เมื่อคณะกรรมการกองทุนพิจารณาคุณสมบัติ และเห็นชอบรับบุคคลใดเข้าเป็นสมาชิก และแจ้งบุคคลนั้นให้ชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้าภายใน 5 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้งให้เข้าเป็นสมาชิก
9. สมาชิกขาดหรือพ้นสภาพจากการเป็นสมาชิก ตามเหตุต่างๆ ดังต่อไปนี้
 - 9.1 ตาย
 - 9.2 ลาออกหรือได้รับอนุมัติให้ลาออกจากคณะกรรมการกองทุน
 - 9.3 วิกลจริต จิตฟั่นเฟือน หรือถูกศาลสั่งให้เป็นคนไร้ความสามารถ
 - 9.4 ที่ประชุมใหญ่สมาชิกมีมติให้ออกด้วยคะแนนเสียง 2 ใน 3 ของผู้ร่วมประชุม

9.5 จงใจฝ่าฝืนระเบียบของกองทุนหรือแสดงตนเป็นปรปักษ์หรือไม่ให้ความช่วยเหลือหรือร่วมมือกับกองทุนไม่ว่าด้วยประการใด

9.6 จงใจปิดบังความจริงอันควรแจ้งให้ทราบในใบสมัครสมาชิก

9.7 นำทรัพย์สินของกองทุนไปใช้ผิดวัตถุประสงค์ที่ได้ระบุไว้

10. สมาชิกผู้ไม่มีหนี้สินหรือภาระใดๆกับกองทุน ทั้งในฐานะผู้กู้หรือผู้ค้ำประกัน อาจขอลาออกจากการเป็นสมาชิกของกองทุนได้ โดยแสดงความจำนงเป็นหนังสือ ต่อคณะกรรมการกองทุน เพื่อพิจารณาอนุญาต และให้ขาดจากสมาชิกในวันที่คณะกรรมการ กองทุน ดำเนินการอนุญาต

11. ผู้ที่ขาดจากการเป็นสมาชิกแล้ว ไม่สามารถสมัครเป็นสมาชิกใหม่ได้

12. การคิดค่าธรรมเนียมแรกเข้า คณะกรรมการกองทุนคิดค่าธรรมเนียมแรกเข้ากับสมาชิก ทั้งที่เป็นปัจเจกบุคคล กลุ่มและ/หรือองค์กรชุมชนเป็นราย รายละ 20 บาท โดยสมาชิกจะต้องชำระเมื่อได้รับพิจารณาตามข้อ 7 และต้องชำระภายใน 5 วัน นับจากวันที่ได้รับแจ้ง จากคณะกรรมการกองทุน

13. เงินฝากตั้งจะสมาชิกสามารถนำเงินมาฝากไว้กับได้ในเงินสูงสุดไม่เกินรายละ 5,000 บาท โดยสามารถฝากได้ไม่จำกัดจำนวนเงินในหนึ่งเดือน ให้ฝากอย่างน้อยเดือนละ 30 บาท โดยจะได้รับดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ 5 บาท ต่อปี พร้อมกันนี้สมาชิกถอนและปิดบัญชีได้ก็ต่อเมื่อพ้นสภาพเป็นสมาชิก

14. สมาชิกจะพิจารณาเรียกบุคคลที่เหมาะสม มีความรู้ และความชำนาญ เพื่อเป็น คณะกรรมการกองทุนภายใต้ระบอบประชาธิปไตย จำนวน 15 คน

15. คณะกรรมการกองทุนประกอบด้วย ประธานกรรมการกองทุน, รองประธานฯ, กรรมการกองทุน, เลขานุการ, เภรัณยูิก, ผู้ตรวจสอบภายใน, ประชาสัมพันธ์ และอื่นๆ ตามความเหมาะสม

กองทุนประกอบด้วยที่ปรึกษาของกองทุน จำนวน 5 คน

16. กรรมการกองทุนมีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละ 2 ปี กรณีที่กรรมการกองทุน พ้นตำแหน่งตามวาระ คณะกรรมการกองทุน ประกอบด้วยกรรมการกองทุนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ และคณะกรรมการกองทุนจะจัดให้มีการคัดเลือกบุคคลเข้าดำรงตำแหน่งแทนกรรมการกองทุนซึ่ง พ้นจากตำแหน่งตามวาระภายในระยะเวลาสามสิบวัน

กรรมการกองทุนพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับคัดเลือกอีกได้ แต่จะดำรงตำแหน่ง เกินสองวาระติดต่อกันมิได้

17. คุณสมบัติคณะกรรมการกองทุน เป็นไปตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้าน ว่าด้วยการจัดตั้งและการบริหารกองทุนหมู่บ้าน พ.ศ.2544

18. คณะกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ ดังนี้

18.1 บริหารจัดการกองทุน ตรวจสอบ กำกับดูแล จัดสรรผลประโยชน์ของ กองทุน

18.2 ออกระเบียบข้อบังคับหรือหลักเกณฑ์เกี่ยวกับการบริหารกองทุน

18.3 รับสมาชิกและจัดทำทะเบียนสมาชิก

18.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่น ตามที่คณะกรรมการกองทุนกำหนดหรือมอบหมาย

19. ประธานกรรมการกองทุนมีอำนาจหน้าที่ดังนี้

19.1 เป็นประธานในการประชุมคณะกรรมการกองทุน

19.2 เรียกประชุมคณะกรรมการกองทุน

19.3 แต่งตั้งคณะกรรมการกองทุน เพื่อพิจารณาหรือปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่ง ตามมติ หรือตามที่คณะกรรมการกองทุนมอบหมาย

19.4 ปฏิบัติหน้าที่อื่นๆตามข้อบังคับและมติของคณะกรรมการกองทุน

20. ให้รองประธานกรรมการกองทุนทำหน้าที่แทนกรรมการกองทุน เมื่อประธานฯ ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้ หรือเมื่อประธานฯมอบหมายให้ทำการแทน

21. ถ้าประธานกรรมการกองทุน และรองประธานกรรมการกองทุน ไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ในคราวหนึ่งคราวใดได้ ให้ที่ประชุมคณะกรรมการกองทุนคนใดคนหนึ่งเป็นประธาน สำหรับการประชุมคราวนั้น

22. เสร็จบัญชีกองทุนมีหน้าที่รวบรวม จัดเก็บ ดูแลรักษาเงินทุนและรายได้ของกองทุน รวมทั้งการจัดทำบัญชี พร้อมทั้งควบคุมการใช้จ่ายเงินกองทุนให้เป็นไปอย่างรอบคอบและเกิดประโยชน์สูงสุด

23. เลขานุการกองทุน มีหน้าที่ติดต่อประสานงานทั่วไป นัดประชุมกรรมการกองทุน จัดและบันทึกรายงานการประชุม ตลอดจนรายงานผลการดำเนินงานของกองทุน

24. ติดตามเงินกู้ มีหน้าที่เร่งรัดเงินกู้จากสมาชิกให้นำเงินมาชำระเมื่อถึงกำหนดเวลา ชำระหนี้

25. ตรวจสอบเงินกู้ มีหน้าที่ตรวจสอบการใช้จ่ายเงินให้ตรงตามวัตถุประสงค์ที่สมาชิกขอกู้

26. ผู้ตรวจสอบภายในมีหน้าที่ตรวจสอบบัญชี กำกับดูแลเงินกองทุนให้เป็นไปตามมติ ที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด รวมทั้งประเมินผลการดำเนินงานของกองทุน

27. ประชาสัมพันธ์ มีหน้าที่ผลิตเอกสารสิ่งพิมพ์ให้ข่าวสารแก่สมาชิก และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

28. กรรมการกองทุนอื่นๆมีหน้าที่ตามคณะกรรมการกองทุนกำหนดมอบหมาย

29. คณะกรรมการกองทุนต้องมีการประชุมอย่างน้อย เดือนละ 1 ครั้ง แต่ถ้ามีความจำเป็นประธานอาจเรียกประชุมได้มากกว่า 1 ครั้ง และต้องมีกรรมการกองทุนเข้าร่วมประชุมอย่างน้อยกึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมดจึงครบองค์ประชุม

30. การวินิจฉัยชี้ขาดของที่ประชุมให้ถือเสียงข้างมาก และกรรมการคนใดคนหนึ่ง ให้มีเสียงในการลงคะแนนหนึ่งเสียง กรณีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งหรือเป็นผู้ชี้ขาด

31. การรับเงินและการจ่ายเงินกองทุนให้คณะกรรมการกองทุนจำนวน 5 คน ที่ได้รับการแต่งตั้งจากที่ประชุมของคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านเป็นผู้มีอำนาจในการรับเงิน และจ่ายเงินกองทุน ให้มีอำนาจเบิกจ่ายได้ 3 ใน 5

32. ประเภทการกู้ยืมเงิน สมาชิกสามารถยื่นขอกู้เงินต่อคณะกรรมการกองทุน เพื่อนำไปใช้จ่ายในกิจกรรม ดังต่อไปนี้

32.1 การพัฒนาอาชีพ คือกลุ่มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน

32.2 การสร้างงาน ค้าขาย รับจ้างทั่วไป

32.3 การสร้าง และ/หรือ เพิ่มรายได้ เช่น ซื่ออุปกรณ์การเกษตร

32.4 ลดรายจ่าย การแปรรูปผลิตภัณฑ์

32.5 บรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วน

33. การอนุมัติเงินกู้ สมาชิกที่จะขอกู้เงิน จะต้องจัดทำโครงการเพื่อขอกู้เงินจากคณะกรรมการกองทุน โดยระบุวัตถุประสงค์ในการกู้ยืมเงินอย่างชัดเจน

34. ลักษณะโครงการ สมาชิกสามารถยื่นขอกู้เงินตามข้อ 32 คือ

34.1 การพัฒนาอาชีพ คือ กลุ่มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน

34.2 การสร้างงาน

34.3 การสร้าง หรือเพิ่มรายได้

34.4 ลดรายจ่าย

การพิจารณาการให้กู้ต้องมีลักษณะหรือคุณสมบัติ คือเป็นโครงการที่ต้องสามารถดำเนินการได้จริงมีความเป็นไปได้ทางการตลาดและสามารถเห็นได้ชัดเจนว่ามีความคุ้มค่าต่อการลงทุน

35. วงเงินกู้ตามข้อ 32 ได้แก่

35.1 การพัฒนาอาชีพ คือกลุ่มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน

35.2 การสร้างงาน

35.3 การสร้าง หรือเพิ่มรายได้

35.4 ลดรายจ่าย

(วงเงินกู้ให้แก่สมาชิกรายหนึ่งในวงเงินไม่เกินสองหมื่นบาท)

ในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้รายใดเกินกว่าสองหมื่นบาทคณะกรรมการกองทุนจะเรียกประชุม เพื่อให้สมาชิกพิจารณาวินิจฉัยชี้ขาดแต่ทั้งนี้การอนุมัติเงินกู้รายหนึ่งต้องไม่เกินห้าหมื่นบาท

การพิจารณาการให้กู้โครงการที่สมาชิกยื่นขอกู้ตามข้อ 32(5) คือบรรเทาเหตุฉุกเฉินและจำเป็นเร่งด่วนต้องเป็นการกู้เฉพาะกรณีเพื่อการอันจำเป็นหรือมีประโยชน์ตามที่คณะกรรมการกองทุนเห็นสมควรแต่จะให้เงินกู้เพื่อการสุรุ่ยสุร่ายหรือการเก็งกำไรได้ในวงเงินรายละไม่เกินสองพันบาท

36. การดำเนินการตามโครงการที่ขอกู้และการจัดทำรายงานสมาชิกจะต้องดำเนินการตามโครงการที่ขอกู้ให้สำเร็จเป็นไปตามวัตถุประสงค์ และจัดทำรายงานความก้าวหน้าตามแบบรายงานที่คณะกรรมการกองทุนกำหนด

37. การทำสัญญาเงินกู้ทุกประเภท ต้องมีการทำสัญญาไว้กับคณะกรรมการกองทุนตามแบบและเงื่อนไขที่กำหนด

38. หลักประกันเงินกู้มีข้อกำหนดดังนี้

38.1 เงินกู้ตามข้อ 32 ได้แก่

38.1.1 การพัฒนาอาชีพ คือกลุ่มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน

38.1.2 การสร้างงาน

38.1.3 การสร้าง หรือ เพิ่มรายได้

38.1.4 ลดรายจ่าย

เงินกู้ตามข้อ 38.1.1 ถึง 38.1.4 ต้องใช้สมาชิกของกองทุนจำนวนสี่คน เป็นผู้ค้ำประกันและในกรณีที่คณะกรรมการกองทุนมีมติเห็นควรอนุมัติเงินกู้เกิน 20,000 บาท แต่ไม่เกิน 50,000 บาท (ให้ใช้หลักทรัพย์ค้ำประกันอย่างเดียว)

หมายเหตุ ในกรณีที่ผู้กู้ไม่สามารถส่งคืนเงินต้นพร้อมดอกเบี้ยภายในระยะเวลาที่คณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านจะมีหนังสือแจ้งเตือนผู้กู้ให้นำเงินมาชำระ และแจ้งผู้ค้ำประกันให้เร่งรัดผู้กู้ให้

รับนำเงินมา ชำระ จำนวน 2 ครั้ง ถ้ายังไม่นำเงินมาชำระจะดำเนินการฟ้องร้องบังคับคดีทั้งผู้กู้และผู้ค้ำประกัน

ถ้าผู้กู้ตายหรือไม่สามารถชำระหนี้ได้ ผู้รับผิดชอบหนี้สิน คือ สามี หรือ ภรรยา ของผู้กู้
ถ้าผู้ค้ำประกันตาย ผู้รับผิดชอบค้ำประกันคือ สามี หรือ ภรรยา ของผู้ค้ำประกัน

กรณีสามี หรือ ภรรยา ที่ได้สมัครเป็นสมาชิกของกองทุน ทั้ง 2 คน ไม่สามารถค้ำประกันกันได้

39. การชำระคืนเงินกู้ ชำระหนี้สำหรับเงินกู้กำหนดไว้ดังต่อไปนี้

วงเงินกู้ตามข้อ 32 ได้แก่

39.1 การพัฒนาอาชีพ คือกลุ่มต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในหมู่บ้าน

39.2 การสร้างงาน ค่าขาย

39.3 การสร้าง หรือ เพิ่มรายได้

39.4 ลดรายจ่าย

(ให้ผู้กู้ส่งคืนเงินต้นภายในหนึ่งปี) ดอกเบี้ยให้ส่งชำระเป็น 2 งวด

งวดที่ 1 ภายใน 6 เดือนหลังจากที่ได้รับเงินกู้

งวดที่ 2 ภายใน 12 เดือนหลังจากที่ได้รับเงินกู้

40. อัตราดอกเบี้ย

40.1 อัตราดอกเบี้ยเงินกู้อยู่ละ 1 บาทต่อเดือน

40.2 อัตราดอกเบี้ยเงินฝากอยู่ละ 5 บาทต่อเดือน

41. ค่าปรับในกรณีผู้กู้ผิดสัญญาเงินกู้ ให้ผู้กู้เสียเบี้ยปรับในอัตราร้อยละ 1 บาทต่อวันของยอดจำนวนเงินที่กู้ เว้นแต่ผู้กู้ได้รับอนุญาตให้ผ่อนผันการชำระหนี้จากคณะกรรมการกองทุน

42. การจัดสรรกำไรสุทธิประจำปี เมื่อสิ้นปีบัญชีของกองทุน และได้ปีบัญชีตามมาตรฐานการบัญชีที่รับรองโดยทั่วไปแล้ว ปรากฏว่ากองทุนมีกำไรสุทธิ คณะกรรมการกองทุนจะนำกำไรสุทธิมาจัดสรร ดังนี้

42.1 เป็นเงินปันผลให้แก่สมาชิกในอัตราร้อยละ 10

42.2 เป็นทุนเพื่อสมทบกองทุนในอัตราร้อยละ 10

42.3 เป็นทุนเพื่อจัดสวัสดิการแก่สมาชิกร้อยละ 10

42.4 เป็นทุนการศึกษาร้อยละ 10

42.5 เป็นทุนการพัฒนาอาชีพของประชากรในหมู่บ้านในอัตราร้อยละ 10

42.6 เป็นเงินค่าตอบแทนคณะกรรมการกองทุนร้อยละ 15

42.7 เป็นทุนเพื่อผู้สูงอายุ, คนพิการ,คนยากจน, ผู้เสมือนไร้ความสามารถใน
อัตราร้อยละ 10

42.8 เป็นเงินประกันความเสี่ยงในอัตราร้อยละ 5

42.9 อื่นๆตามที่คณะกรรมการเห็นสมควรร้อยละ 10

43. กองทุนจะจัดทำบัญชีเงินฝาก และบัญชีค่าใช้จ่ายของกองทุนอย่างรอบคอบ
เดือนละ 1 ครั้ง แล้วตีประกาศอย่างเปิดเผย ณ ที่ทำการกองทุนให้สมาชิกทราบ โดยมีประเภท
บัญชีที่จะต้องดำเนินการจัดทำ ดังนี้

43.1 รายจ่ายของกองทุน

43.3 ทรัพย์สินและหนี้สินของกองทุน

43.3 บัญชีเงินฝากออมทรัพย์

44. คณะกรรมการกองทุนจะตรวจสอบบัญชีของกองทุน และรายงานการตรวจสอบ
บัญชีต่อคณะกรรมการสนับสนุน เพื่อทราบถึงความก้าวหน้า สถานะทางการเงินและ
ผลการดำเนินงานของกองทุน ทุก 3 เดือน และทุก 1 ปี พร้อมทั้งแสดงบัญชีกำไรขาดทุน
และงบดุลในปีบัญชีที่ล่วงมา ภายใน 120 วัน นับแต่วันสิ้นปีบัญชี

45. ให้คณะกรรมการกองทุน นัดประชุมใหญ่สมาชิกอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง โดยมีวาระ
การประชุมดังนี้

45.1 ประธานฯกล่าวเปิดการประชุม

45.2 เรื่องที่แจ้งให้ที่ประชุมทราบ

45.3 รับรองรายงานการประชุมครั้งที่ผ่านมา

45.4 พิจารณาเรื่องที่ค้างในที่ประชุมครั้งก่อน

45.5 เคารพญักรายงานฐานะทางการเงิน

45.6 วาระที่ต้องการพิจารณา

45.7 เรื่องอื่น ๆ (ถ้ามี)

45.8 สรุปผลและปิดการประชุม

บทเฉพาะกาล

46. บรรดาประกาศ คำสั่ง ข้อบังคับ และระเบียบต่างๆ ที่ใช้บังคับอยู่ในวันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้ใช้บังคับต่อไปเท่าที่ไม่ขัดหรือแย้งกับระเบียบข้อบังคับนี้ ทั้งนี้ จนกว่าจะได้มีการแก้ไขหรือยกเลิก

47. ภายใน 1 ปี นับตั้งแต่วันที่ระเบียบนี้ใช้บังคับ ให้คณะกรรมการกองทุนประเมินการดำเนินงานตามระเบียบนี้ เพื่อนำมาปรับปรุงแก้ไขให้เหมาะสมต่อไป

48. ให้คณะกรรมการกองทุน เป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

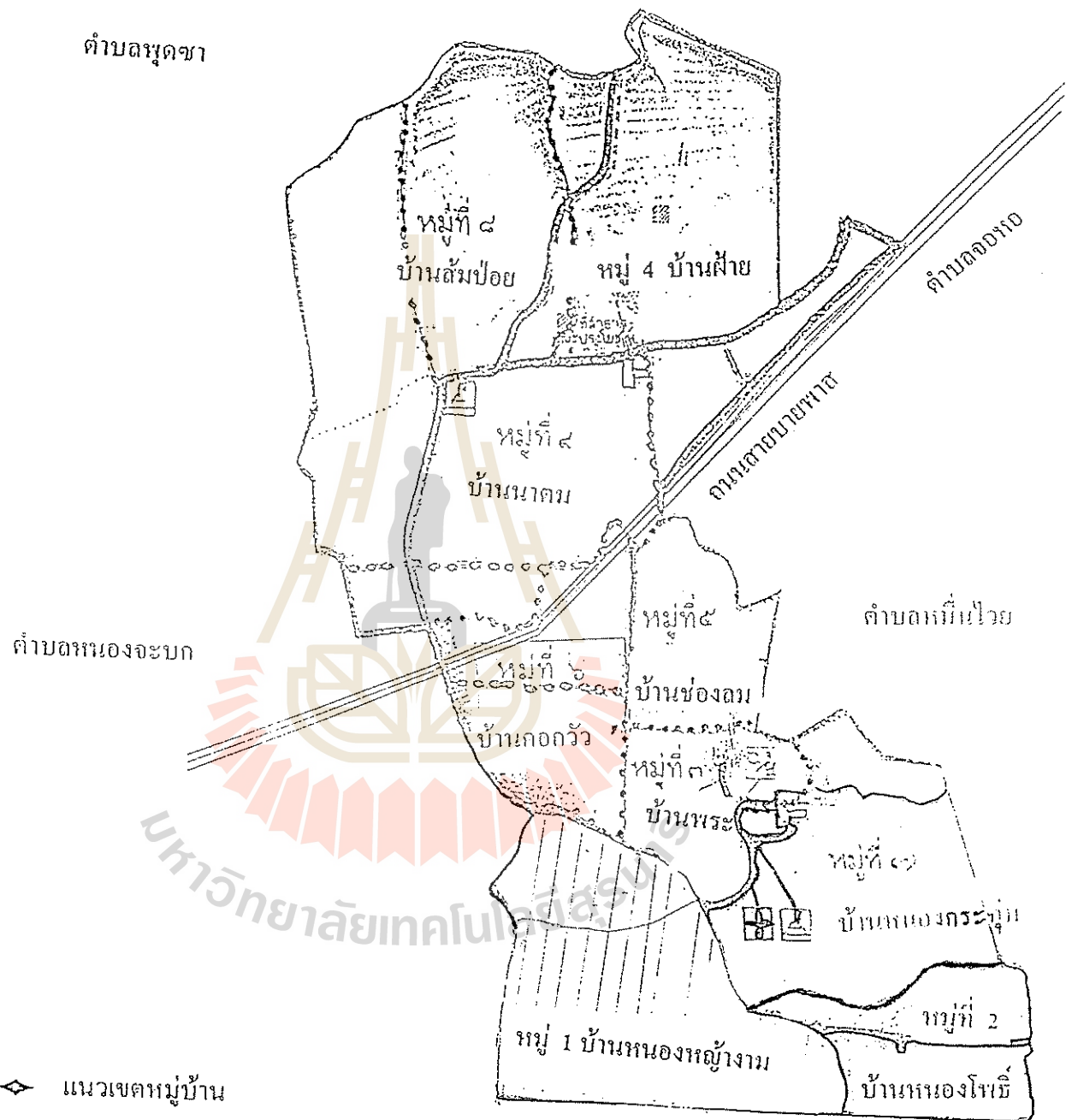
ให้ไว้ ณ วันที่ 8 เดือนกรกฎาคม พ.ศ.2544

.....
(นายบุญช่วย พลอยหมื่นไวย)

ประธานคณะกรรมการกองทุนหมู่บ้านหนองโพธิ์

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

แผนที่ตำบลหนองกระทุ่ม

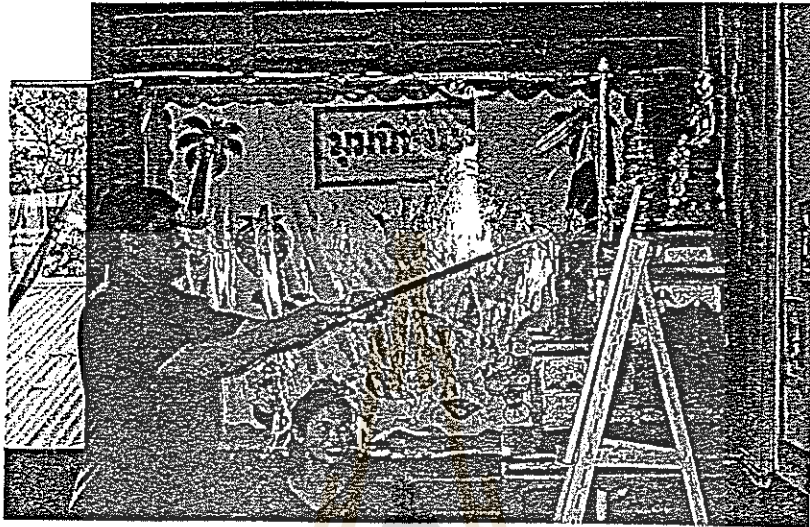
- ◆ แนวเขตหมู่บ้าน
- ถนนภายในเขตตำบล, หมู่บ้าน
- คลอง, ฝาย, ลำน้ำ
- สถานีอนามัย
- ◎ ที่ทำการ อบต.
- ⌘ วัด
- ▽ โรงเรียน

ภาคผนวก ค
ภาพกิจกรรมกองทุน

มหาวิทยาลัยเทคโนโลยีสุรนารี

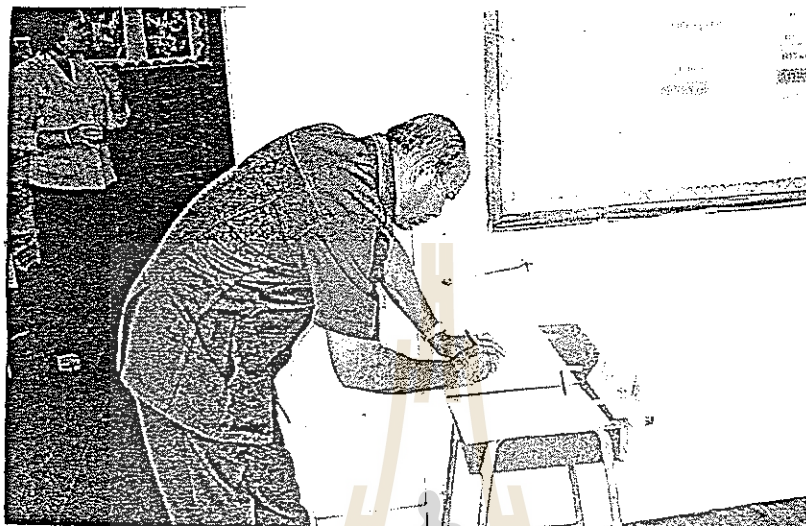
ภาพที่ 1 ทานประธานจุดธูปเทียนบูชาพระ

ภาพที่ 2 ทานประธานจุดธูปเทียนบูชาพระ (เตรียมการประชุม)

ภาพที่ 3 คณะกรรมการร่วมลงชื่อเข้าร่วมประชุม

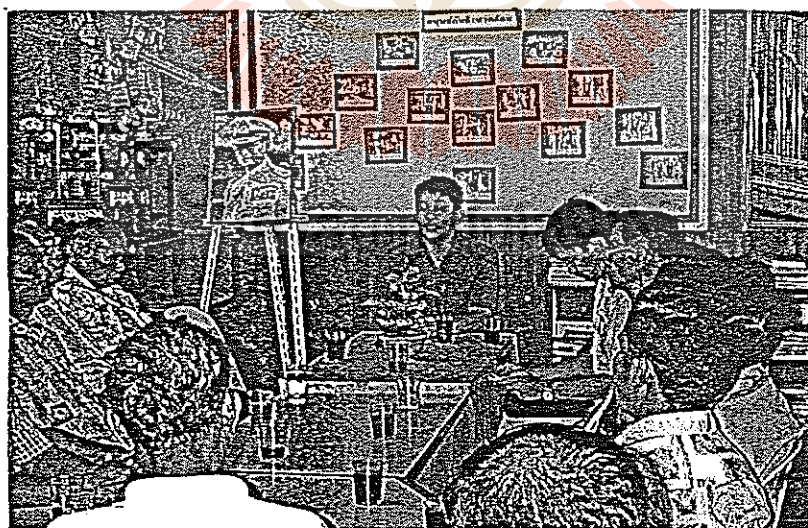
ภาพที่ 4 พิธีกรกล่าวเชิญท่านประธานเปิดการประชุม

ภาพที่ 5 ท่านประธานเปิดการประชุม

ภาพที่ 6 ท่านประธานแถลงนโยบายและการแก้ไขปัญหา

ภาพที่ 7 คณะกรรมการผู้เข้าร่วมประชุม

ภาพที่ 8 ผู้ช่วยอาจารย์นิเทศก์ ร่วมแสดงความคิดเห็น

ภาพที่ 9 ปลัด อบต. แลกเปลี่ยนการพัฒนาตำบลหนองกระทุ่ม

ภาพที่ 10 พัฒนาการประจำตำบลหนองกระทุ่ม แสดงความคิดเห็น

ภาพที่ 11 สมาชิกกรรมการเงินกองทุนฯ เสนอแนวทางการแก้ไขปัญหา

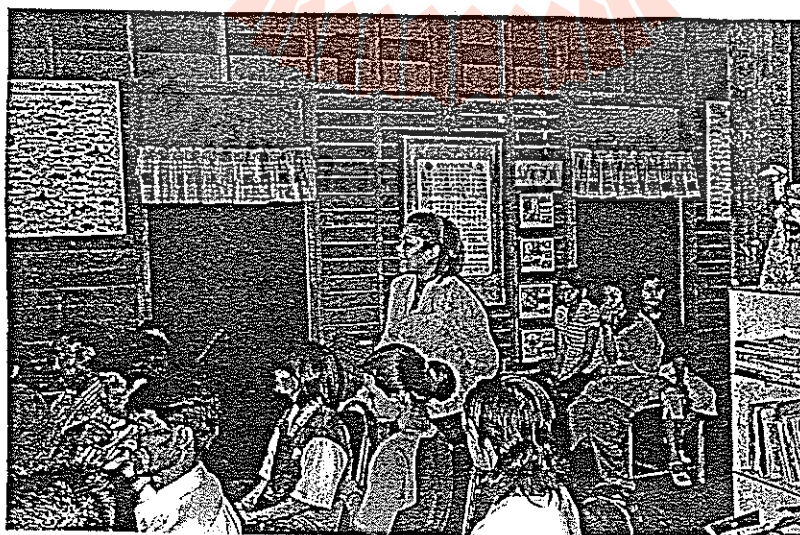
ภาพที่ 12 สมาชิกกรรมการเงินกองทุนฯ แสดงความคิดเห็น

ภาพที่ 13 ท่านประธานรับฟังความคิดเห็นของคณะกรรมการ

ภาพที่ 14 ตัวแทนบัณฑิตตำบลหนองกระทุ่ม แนะนำตัว และ
กล่าวแสดงความคิดเห็น และเสนอแนะ

ภาพที่ 15 ท่านประธาน และ คณะกรรมการ รับฟังความคิดเห็น

ภาพที่ 16 คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็นอย่างตั้งใจ

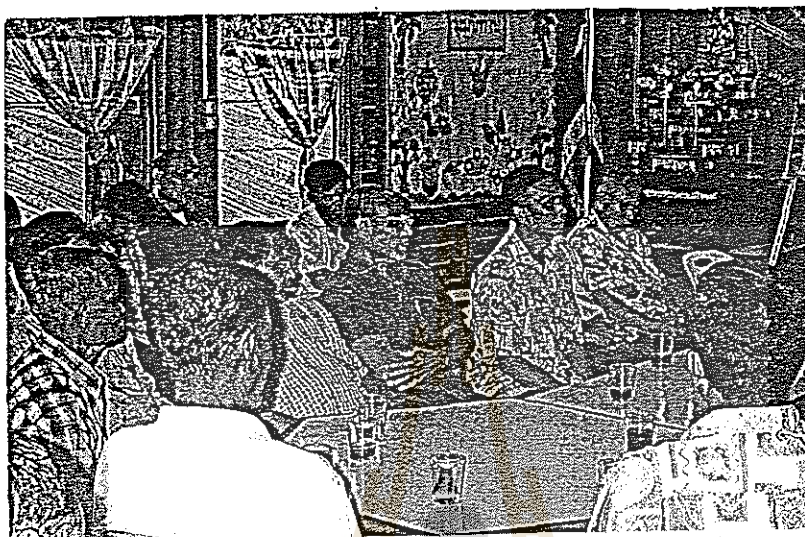
ภาพที่ 17 คณะกรรมการทุกท่านรับฟังการแก้ปัญหา

ภาพที่ 18 คณะกรรมการและบัณฑิตฯ รับฟังความข้อเสนอแนะ

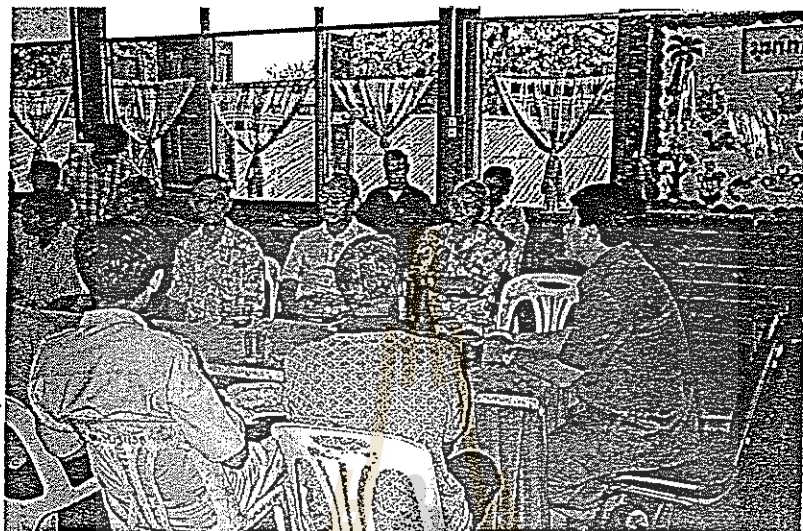
ภาพที่ 19 คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็น

ภาพที่ 20 คณะกรรมการรับฟังแนวทางการแก้ไขปัญหา

ภาพที่ 21 คณะกรรมการร่วมกันแสดงความคิดเห็นและแก้ไขปัญหา

ภาพที่ 22 คณะบัณฑิตเงินกองทุนรับฟังและจรรยาละเอียด
เพื่อเป็นแนวทางการจัดทำโครงการประเมิน

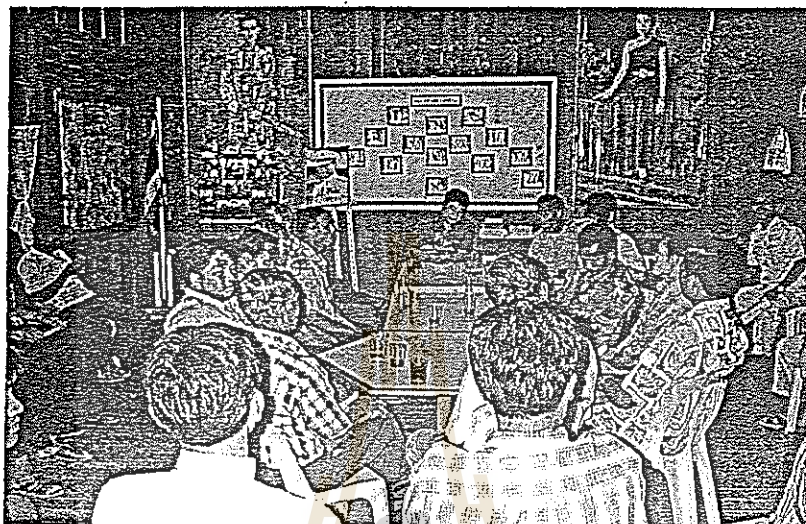
ภาพที่ 23 คณะกรรมการทุกท่านรับฟังความคิดเห็นและแนวทางการแก้ไขปัญหา

ภาพที่ 24 คณะกรรมการรับฟังความคิดเห็น

ภาพที่ 25 ท่านประธานกล่าวสรุปการประชุม

ภาพที่ 26 ท่านประธานกล่าวปิดประชุม

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ	นางสาวอรทัย เกษภัยศรี		
วัน เดือน ปีเกิด	24 พฤษภาคม 2520		
วุฒิการศึกษา	วุฒิ	ชื่อสถาบัน	ปีที่สำเร็จการศึกษา
ประกาศนียบัตรวิชาชีพ		โรงเรียนเทคโนโลยีช่างกลพาณิชย์การ นครราชสีมา	พ.ศ. 2539
ปริญญาตรี		สถาบันราชภัฏนครราชสีมา	พ.ศ. 2543

